

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET>

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

FREMTIDSVEJ 1

2860 SØBORG

TELEFON 39 69 32 19

TELEFAX 39 66 10 48

Gladsaxe, den 3. august 2005

FRS nr. 21/02 BH

Skov- og Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

4 AUG. 2005

Fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Vedlagt fremsendes fotokopi af de tinglyste fredningsbestemmelser af ovennævnte fredning.

Med venlig hilsen

Hans Chr. Poulsen

Hans Chr. Poulsen
formand.

2007-1211/1-0019
9

Modtaget

14 JULI 2005

Retten i Gladsaxe

Modtaget i
Naturklagenævnet

- 3 MAJ 2004

MODTAGET

- 7 OKT. 2003

RETTEEN I GLADSAXE

26 615 A 35
Fredningsnævnet for København 31803

Fremtidsvej 1

2860 Søborg

Tlf. 39693219 18020

FRS nr. 21/02

K E N D E L S E

ORIGINAL 083025 01 0000.0013

26.09.2003 TA
1.400.00 K

om fredning af Smørmosen og Fedtmosen

afsagt den 13. august 2003 af Fredningsnævnet for København

ORIGINAL 083742 01 0000.0013

05.10.2003 TA
1.400.00 K

Den 2. april 2002 rejste Københavns amt, Gladsaxe kommune og Herlev kommune forslag til fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Forslaget blev i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, bekendtgjort i Statstidende den 19. april 2002 og i de følgende dage i Jyllandsposten, Berlinske Tidende, Gladsaxe Bladet og Herlev Bladet.

Den 29. maj 2002 afholdtes i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3, offentligt møde vedrørende forslaget.

Fredningsnævnet har besigtiget området den 29. maj 2002 og den 11. september 2002.

Baggrunden for fredningsforslaget.

ORIGINAL 160340 01 0000.0013

06.07.2003 TA
1.400.00 K

En del af området, der er foreslået fredet, er allerede omfattet af en række ældre fredninger fra 1944 og 1965. Disse fredninger omfatter alene selve Smør- og Fedtmoserne samt Boghvedeholm. De naturområder, der findes i naturlig forlængelse af moserne, er ikke sikret gennem fredning, men alene af plejeplaner. For at bevare naturområdets biologiske, landskabelige og rekreative værdi og for at sikre områdets mosaikstruktur og kontraster mellem det dyrkede og udyrkede er disse yderligere arealer nu foreslået fredet, ligesom der er foreslået nye fredningsbestemmelser.

Det foreslåede fredningsområde udgør ca. 150 ha, heraf er ca. 70 ha tidligere fredet.

Smør- og Fedtmoserne er et område, som primært bliver benyttet af det uorganiserede friluftsliv. Det er muligt at opleve et varieret landskab med småbiotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

Moserne er et vigtigt nærrekreativt naturområde og regionalt udflugtsområde, rigt på landskabelige og biologiske kvaliteter. Det har gode levevilkår for et rigt og varieret fugle- og planteliv. Landskabet fremstår som en mosaik af mosehuller, tilgroede arealer og afgræssede enge. I dalbunden løber Tibberup å, der gennem Bunds å har forbindelse til Værebros å, der løber ud i Roskilde fjord. Smørmosen ligger på vandskellet mellem Roskilde Fjord og Øresund, idet den mod øst afvandes af Kagså, der løber til Harrestrup å, der

løber ud i Kalvebod Strand.

Smørmosen og Fedtmosen ligger i nær forbindelse med den vestlige del af Hjortespringkilen, et parkpræget område med rideskole, golfbane, friluftsbad og fodboldbaner m.v. Det er vigtigt at sikre, at moserne og deres omgivelser forbliver et udpræget naturområde.

Der er i dag adgang til naturområdet via et stisystem, som har forbindelse til det regionale hovedstinet. Der er forbindelse til Utterslev Mose via stianlægget langs Hillerød Motorvejen. Der er mulighed for parkering i forbindelse med stisystemet og tillige god adgang til flere rekreative kerneområder med borde og bænke.

Området plejes i dag af henholdsvis Gladsaxe og Herlev kommune. Plejen har omfattet rydning af krat og bjørneklo, oprensning af søer, rørhøst, fjernelse af bygninger samt forbedring af adgangsmuligheder.

Syd for Fedtmosen ligger Kildegården, som Herlev kommune har indrettet som børnenaturcenter med undervisnings- og udstillingsfaciliteter. Jorden omkring Kildegården benyttes primært til økologisk vekseldrift, herunder afgræsning med får og kreaturer. I sydøst ligger Klausdal med gartneri og spejderhus. Der er her parkeringsmuligheder og gode adgangsforhold til moserne.

Planlægningsforhold

I Regionplan 2001 for Københavns amt er moserne udpeget som landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde. Moserne og de tilliggende arealer i Hjortespringkilen er udpeget som biologiske interesseområder og har status som biologisk spredningskorridor.

I kommuneplanen 1996-2005 for Herlev kommune er det berørte område udlagt til offentligt grønt område med rekreative funktioner og landbrug. Gladsaxe kommune vedtog i 1993 en struktur- og plejeplan for Smør- og Fedtmosen. I Gladsaxe kommunes kommuneplan for 1997-2005 er anført, at området skal være et sted, hvor hensynet til naturen går forud for hensynet til fritidsaktiviteter.

Naturbeskyttelse

Smør- og Fedtmosen og de spredte småsøer, mosehuller og overdrev er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 med generelle bestemmelser om beskyttelse af søer og moser. Dette medfører, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden herunder terrænændringer, beplantning og placering af bebyggelse.

Sagens behandling

Matr. nr. 4 cl Bagsværd By, Bagsværd var ved en fejl foreslået fredet, og dette matr. nr. er udtaget af fredningsforslaget.

Danmarks Naturfredningsforening og Kolonihaveforbundet har foreslået fredningen udvidet med arealerne ved Klausdal, herunder nyttehaverne.

Københavns amt og Herlev kommune har ikke anbefalet en sådan udvidelse, men har anbefalet en mindre justering, så fredningsgrænsen bliver lettere at identificere på stedet.

Fredningsnævnet har besluttet, at Klausdal og nyttehaverne ikke skal fredes. Fredningsnævnet foreslog over for Herlev kommune, at fredningsgrænsen mellem Klausdal og nyttehaverne dog føres til nordsiden af Klausdalsbrovej, uden at fredningen skal være til hinder for en eventuel udvidelse af Klausdalsbrovej eller dens fortov og cykelsti.

Fredningsnævnet har på eget initiativ besluttet, at området vest for Klausdal fredes. Arealet, hvor der nu er oplagsplads, kan dog fortsat benyttes som sådan, men hvis anvendelsen ophører, skal tilstanden ændres, så arealet følger sig naturligt ind i resten af det fredede område. Den eksisterende parkeringsplads vest for Klausdal og det område, der er planlagt og forberedt til parkeringsplads, kan fortsat anvendes hertil. Parkeringspladserne må kun befæstes med grus eller græsarmeringssten.

Herlev kommune har protesteret herimod og anført, at det bliver vanskeligt at finde arealer til rekreative eller ikke kommercielle formål, idet der er et stort pres på de kommunale arealer til fritidsformål. Det er oplyst, at det er kommunens intention kun at tillade udnyttelse eller aktiviteter, som respekterer områdets karakter af overvejende grønt område. Kommunen har ingen interesse i at foranledige ændringer i områdets nuværende udseende.

Fredningsnævnet har fastholdt sin beslutning, dog med den tilføjelse, som er anført nedenfor i § 3, om anvendelse af matr. nr. 11 m Hjortespring. Årsagen hertil er, at en fredning er mere bestandig end vedtagelser efter planlovgivningen. Det bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt en aktivitet måtte virke skæmmende vil bero på et skøn, som udøves af tilsynsmyndigheden (Amtsrådet).

Flere grundejere har bemærket, at de ikke ønsker fredning af deres ejendom, idet det udsendte udkast ville medføre adgang for offentligheden til deres ejendom. Bestemmelsen herom i § 5 er ændret i overensstemmelse med indsigelserne.

Friluftsrådet og Hjortespring Naturplejeforening har ønsket at få mulighed

for at udtale sig om forslag til plejeplan. Danmarks Naturfredningsforening har fremsat forslag om, at uenighed om plejeplanen skal kunne forelægges fredningsnævnet til afgørelse. Fredningsnævnet har imødekommet begge forslag.

FREDNINGSBESTEMMELSER

§1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

§ 2 Fredningsområdet

Fredningsområdet fremgår af det til kendelsen hørende fredningskort.

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinier herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

Arealet nordvest for Klausdal, hvor der nu er oplagsplads, kan fortsat benyttes som sådan, men hvis anvendelsen ophører, skal tilstanden ændres, så arealet fjører sig naturligt ind i resten af det fredede område.

Den eksisterende parkeringsplads og det område, der er planlagt og forbedret til parkeringsplads, vest for Klausdal kan fortsat anvendes hertil. Parkeringspladserne må kun befæstes med grus eller græsarmeringssten.

Matr.nr. 11 m Hjortespring kan anvendes til spejder- eller hundetræningsaktiviteter samt andre, lignende formål, såfremt udsynet fra Klausdalsbrovej ikke skæmmes.

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskaraktéristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.

§ 6 Naturpleje og genopretning

Såfremt brugen af daghaverne syd for Værebrovej ophører, skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

Uanset § 3-5 kan plejemyndigheden foretage de foranstaltninger, der skønnes egnet til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier, herunder regulering af plejeniveauet.

Foranstaltningerne skal udføres på baggrund af en samlet plejeplan, som beskrevet i § 7.

§ 7 Plejeplaner og plejemyndighed

Plejemyndigheden tillægges:

Gladsaxe kommune i den del af området, som kommunen ejer
Herlev kommune i den del af området, som kommunen ejer
Københavns amt for de privatejede arealer

Københavns amt udarbejder i samarbejde med Herlev og Gladsaxe kommuner en plejeplan. Plejeplanen skal gælde for højst 5 år og redegøre for plejeforanstaltninger og anlægsarbejder samt eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret. Plejeplanen kan indeholde forslag til etablering af primitive publikumsforanstaltninger og opsætning af sædvanlige husdyrhegn og shelters til dyr.

Der skal gives grundejere, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk forening, Friluftsrådet og Hjortespring Naturplejeforening ret til at udtale sig om forslaget til plejeplan.

Såfremt der er uenighed om forslaget, forelægges det for fredningsnævnet til afgørelse.

§ 8 Tilsyn

Tilsynet med overholdelse af fredningsbestemmelserne og plejeplaner tillægges Københavns amt.

Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, kan foretages uden særlig tilladelse efter naturbeskyttelseslovens §§3 og 4 (beskyttede naturtyper og sten/jorddiger) samt §§ 16 og 18 (beskyttelseslinier), jf. § 38, stk. 5.

§ 9 Forkøbsret

Gladsaxe kommune har forkøbsret til sommerhusene i Smørmosen. Forkøbsretten skal gøres gældende senest 1 måned efter, at kommunen har modtaget oplysning om salg. Den gælder ikke ved salg til ægtefælle, børn af nuværende ejer eller disses ægtefælle.

Efter salg til kommunen skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

§ 10 Ophævelse af ældre fredninger

Fredningen erstatter følgende fredningsbestemmelser, der ophæves:

Fredningsnævnets kendelse af 8. juli 1943

Overfredningsnævnets kendelse af 20. juli 1944 *lyst 24/7-1944*

Tillægskendelse af 28. december 1951

Fredningskendelse af 16. juli 1953

Tillægskendelse af 6. december 1966 og

Tillægskendelse af 15. november 1963

Kildegården, den 13. august 2003

Hans Chr. Poulsen

Hans Chr. Poulsen
formand

Ole Reich

Ole Reich
Valgt af Københavns amt

Grete Greve

Grete Greve
Valgt af Herlev kommune

John Brown Brabant Althoff-Andersen

John Brown Brabant Althoff-Andersen
Valgt af Gladsaxe kommune

Denne fredning tinglyses på følgende ejendomme:

Matr. nr.:

2 ap, 2 eh, 2 l, 2 mo,
2 mp, 2 mq, 2 mr,
3 cæ, 3 ht, 3 gn, 3 go,
4 bs, 6 ga, 8 gg, 21 m,
og 79 alle Bagsværd
3 dq Bagsværd
3 eu Bagsværd
4 bp Bagsværd
4 bq og 5 db Bagsværd
5 be, 22 ah og 10 at
Bagsværd
5 ao og 10 hh
Bagsværd
15 cæ Bagsværd
22 bq og 5 dc Bagsværd

7000 ah, 7000 ay, 7000 t del af
vejareal og 73 Gladsaxe

8 a, 8 c, 8 e, 8 ca, 8 cc, 8 cb,
8 ce, 9 a, 9 b, 9 c, 9 f, 9 g, 10 a,
10 b, 10 c, 10 d, 10 e, 10 i, 10 k,
10 l, 11 a, del af 11 b, 11 e, 11 f,
11 h, 11 k, 11 l, del af 37 b,
37 c, 45 b, 45 c, 45 d, 45 e,
45 f, 45 g, 45 k, 49 alle Hjortespring
11 c Hjortespring

11 d Hjortespring
del af 7000 ae og 7000 an
vejareal

Tilhørende:

Gladsaxe Kommune
Erik Østergaard
Lene Majbritt Christensen
K/S Vadstrupvej 45/43
Ove Garnæs

Arne Villy Vaabengaard
Boet efter Alma Karlsson
Flagga
Michael Jarl Busk Hansen
Axel Østergaard
Frederiksen
Gladsaxe Kommune

Herlev Kommune
Bengt Louis Peder
Pedersen
Claus Krogh Lundquist

Herlev Kommune

Denne fredning tinglyses på følgende ejendomme:

Matr. nr.:

2 ap, 2 eh, 2 l, 2 mo,
2 mp, 2 mq, 2 mr,
3 cæ, 3 ht, 3 gn, 3 go,
4 bs, 6 ga, 8 gg, 21 m,
og 79 alle Bagsværd
3 dq Bagsværd
3 eu Bagsværd
4 bp Bagsværd
4 bq og 5 db Bagsværd
5 be, 22 ah og 10 at
Bagsværd
5 ao og 10 hh
Bagsværd
15 cæ Bagsværd
22 bq og 5 dc Bagsværd

~~7000 ah, 7000 ay, 7000 t del af
vejareal og 73 Gladsaxe~~

8 a, 8 c, 8 e, 8 ca, 8 cc, 8 cb,
8 ce, 9 a, 9 b, 9 c, 9 f, 9 g, 10 a,
10 b, 10 c, 10 d, 10 e, 10 i, 10 k,
10 l, 11 a, del af 11 b, 11 e, 11 f,
11 h, 11 k, 11 l, 11m, del af 37 b,
37 c, 45 b, 45 c, 45 d, 45 e,
45 f, 45 g, 45 k, 49 alle Hjortespring
11 c Hjortespring

11 d Hjortespring
~~del af 7000 ac og 7000 an
vejareal~~

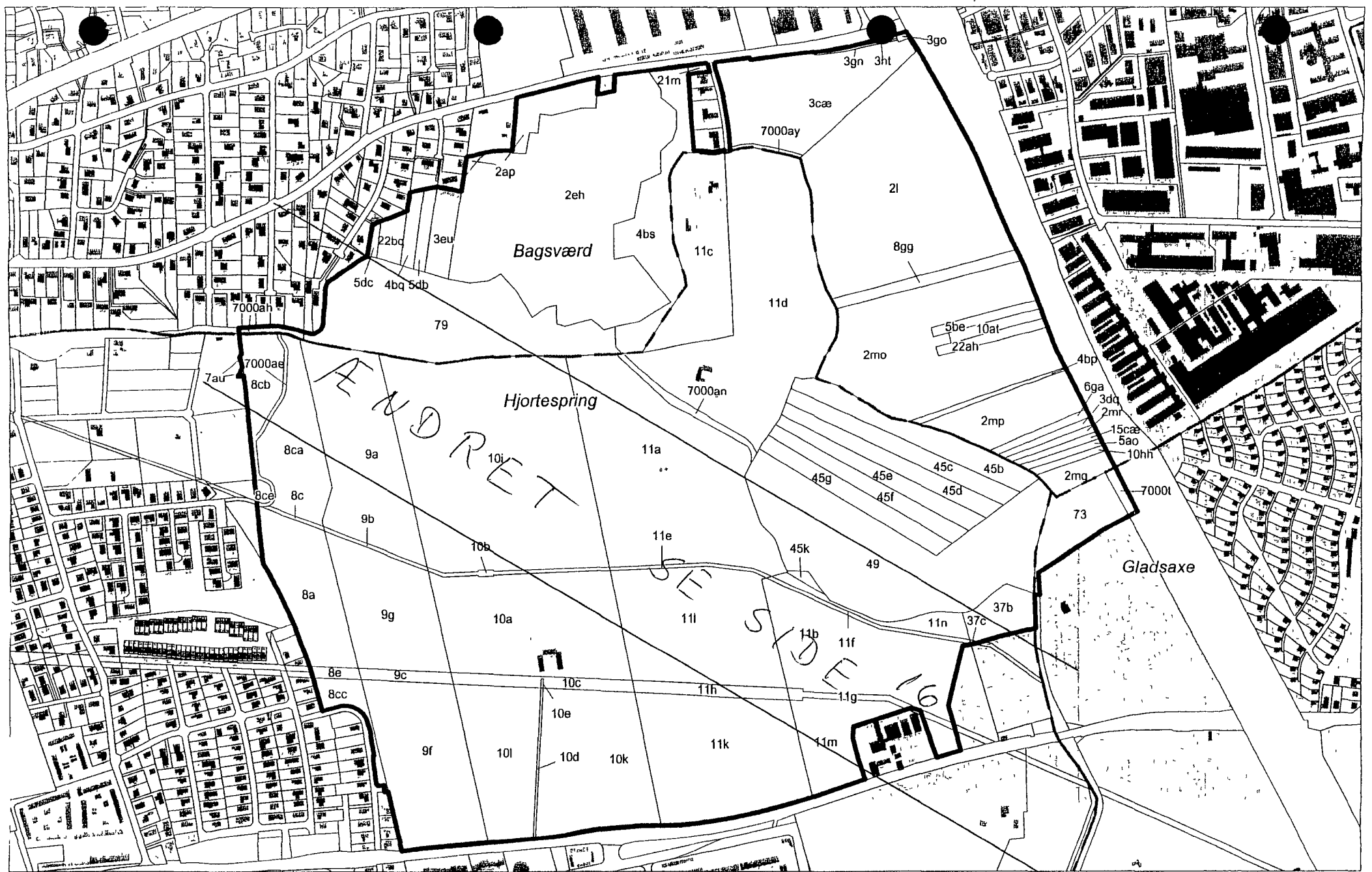
Tilhørende:

Gladsaxe Kommune
Erik Østergaard
Lene Majbritt Christensen
K/S Vadstrupvej 45-43
Ove Garnæs

Arne Villy Vaabengaard
Boet efter Alma Karlsson
Flagga
Michael Jarl Busk Hansen
Axel Østergaard
Frederiksen
Gladsaxe Kommune

Herlev Kommune
Bengt Louis Peder
Pedersen
Claus Krogh Lundquist

Herlev Kommune

Kort 1. Fredning af Smør og Fedt Mosen, Gladsaxe og Herlev Kommuner

Mål 1 : 8.500

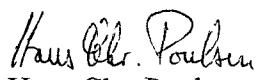
— Fredningsgrænse - - - Ejerlavsgrense

Kort 2. Oversigtskort. Fredning af Smør og Fedt Mosen, Gladsaxe og Herlev Kommuner

Nærværende kendelse begæres tinglyst på de på side 9 nævnte ejendomme.

Fredningsnævnet for København, den 26. september 2003.

Hans Chr. Poulsen
formand

*** * ***

Side: 13

* * *

* * ***

* * * Retten i Gladsaxe
* *** *** Tinglysningsafdelingen

Akt.nr.:
U 615

Påtegning på byrde

Vedrørende matr.nr. 2 AP, Bagsværd

Ejendomsejer: Gladsaxe Komm

Lyst første gang den: 26.09.2003 under nr. 19454

Senest ændret den : 26.09.2003 under nr. 19454

Lyst på matr. nr. 2 ap, 2 eh, 2 l, 2 mo, 2 mp, 2 mq, 2 mr, 3 cæ, 3 ht,
3 gn, 3 go, 4 bs, 6 ga, 8 gg, 21 m, 79, 3 dq, 3 eu, 4 bp, 4 bq, 5 db,
5 be, 22 ah, 10 at, 5 ao, 10 hh, 15 cæ, 22 bq, 5 dc alle af Bagsværd,
og 73 Gladsaxe.

Retten i Gladsaxe den 29.09.2003

H. Bach
Hjørdis Bach

*** * ***

Side: 14

* * *

* * ***

* * * Retten i Ballerup
* *** *** Tinglysningssafdelingen

Akt.nr.:
A 35

Påtegning på byrde

Vedrørende matr.nr. 8 A m.fl., Hjortespring

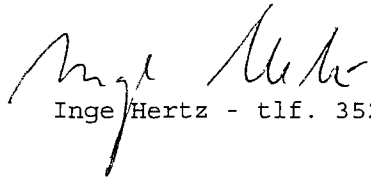
Ejendomsejer: Herlev Kommune

Lyst første gang den: 03.10.2003 under nr. 31803

Senest ændret den : 03.10.2003 under nr. 31803

Lyst på de på side 9 nævnte ejendomme f.s.v.a. Hjortespring.

Retten i Ballerup den 03.10.2003

Inge Hertz - tlf. 35248435

Naturklagenævnets fredningsafgørelse
af 25. maj 2004.

Fredningsnævnet af K.
Herlev Kommune
2860 Søborg

I sagens behandling herunder besigtigelse og offentlig tilgængeligt møde har deltaget 8 af Naturklagenævnet 10 medlemmer: Bent Jacobsen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet skal udtale:

Fredningsnævnet for Københavns fredningskendelse af 13. august 2003 stadfæstes med følgende ændringer:

Fredningens afgrænsning

Fredningsgrænsen vest for Herlev Kommunes ejendom "Klausdal" flyttes mod vest svarende til afgrænsningen efter fredningsforslaget. Fredningsgrænsen mod nord flyttes, så den følger Herlev Kommunes ændringsforslag.

Med 5 stemmer mod 3 (Ole Pilgaard Andersen, Anders Stenild og Jens Vibjerg) bestemmes det, at fredningsgrænsen øst for "Klausdal" flyttes mod øst, så nyttehaverne inddrages under fredningen. Mindretallet stemmer for at holde nyttehavesområdet uden for fredningen.

Fredningsområdet fremgår af det til kendelsen hørende rettede fredningskort af maj 2004.

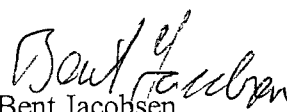
Fredningsbestemmelserne

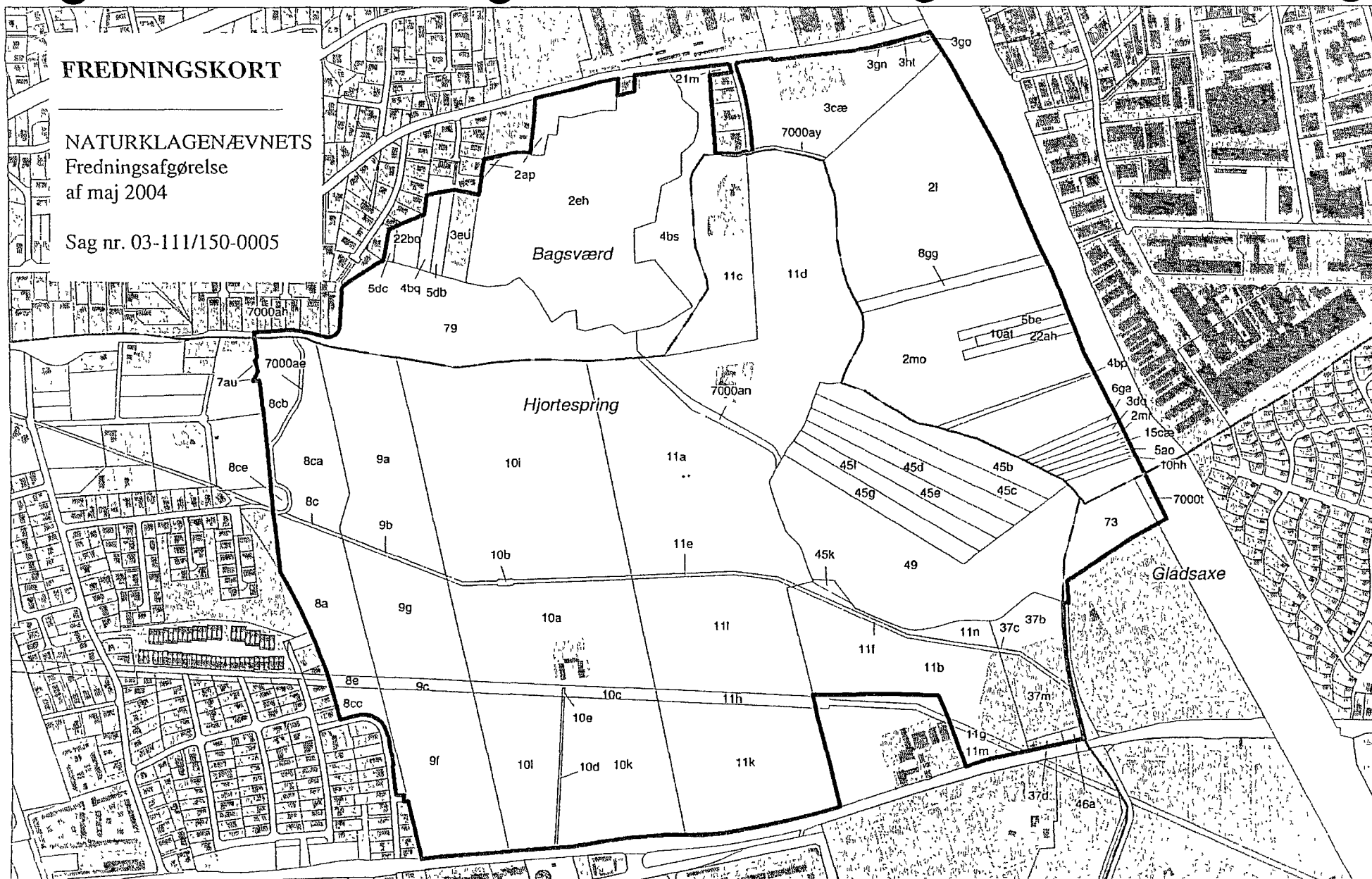
Fredningens bestemmelser træder først i kraft for nyttehavesområdet, når området ikke længere benyttes som haveområde.

Arealet mellem "Klausdal" og nyttehaverne kan anvendes til spejder- og hundetræningsaktiviteter samt andre lignende aktiviteter, jf. fredningsbestemmelsernes § 3, sidste stykke.

Herlev Kommune påbydes at afskærme oplagspladsen, som nu er uden for fredningen, sådan at afstrømning og udsivning fra pladsen mod vådområdet inden for fredningen forhindres.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen
Viceformand

Kort 1. Fredning af Smør og Fedt Mosen, Gladsaxe og Herlev Kommuner

Mål 1 : 8.500

— Fredningsgrænse - - - Ejerlavsgænse

Side 16.

*** * ***

* * *

* * ***

* * * Retten i Ballerup
* *** *** Tinglysningsafdelingen

Side: 17

Akt.nr.:
A 35

Påtegning på byrde

Vedrørende matr.nr. 8 A m.fl., Hjortespring

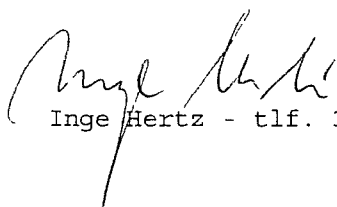
Ejendomsejer: Herlev Kommune

Lyst første gang den: 22.06.2004 under nr. 18020

Senest ændret den : 22.06.2004 under nr. 18020

Lyst på de på side 9 nævnte ejendomme f.s.v.a. Hjortespring.

Retten i Ballerup den 22.06.2004

Inge Hertz - tlf. 35248435

(Påtegning på
Fredningsnævnet for Københavns kendelse om fredning af
Smørmosen og Fedtmosen
afsagt den 13. august 2003.)

(Lyst den 29. september 2003 i Retten i Gladsaxe
og den 3. oktober 2003 i Retten i Ballerup)

**Naturklagenævnets fredningsafgørelse
af 25. maj 2004.**

I sagens behandling herunder besigtigelse og offentlig tilgængeligt møde har deltaget 8 af Naturklagenævnet 10 medlemmer: Bent Jacobsen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet skal udtale:

Fredningsnævnet for Københavns fredningskendelse af 13. august 2003 stadfæstes med følgende ændringer:

Fredningens afgrænsning

Fredningsgrænsen vest for Herlev Kommunes ejendom "Klausdal" flyttes mod vest svarende til afgrænsningen efter fredningsforslaget. Fredningsgrænsen mod nord flyttes, så den følger Herlev Kommunes ændringsforslag.

Med 5 stemmer mod 3 (Ole Pilgaard Andersen, Anders Stenild og Jens Vibjerg) bestemmes det, at fredningsgrænsen øst for "Klausdal" flyttes mod øst, så nyttehaverne inddrages under fredningen. Mindretallet stemmer for at holde nyttehaveområdet uden for fredningen.

Fredningsområdet fremgår af det til kendelsen hørende rettede fredningskort af maj 2004.

Fredningsbestemmelserne

Fredningens bestemmelser træder først i kraft for nyttehaveområdet, når området ikke længere benyttes som haveområde.

Arealet mellem "Klausdal" og nyttehaverne kan anvendes til spejder- og hundetræningsaktiviteter samt andre lignende aktiviteter, jf. fredningsbestemmelsernes § 3, sidste stykke.

Herlev Kommune påbydes at afskærme oplagspladsen, som nu er uden for fredningen, sådan at afstrømning og udsivning fra pladsen mod vådområdet inden for fredningen forhindres.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen
Viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

*** * ***

Side: 21

* * *

* * ***

* * * Retten i Gladsaxe
* *** *** Tinglysningsafdelingen

Akt.nr.:
U 615

Påtegning på byrde

Vedrørende matr.nr. 2 AP, Bagsværd

Ejendomsejer: Gladsaxe Komm

Lyst første gang den: 30.06.2004 under nr. 12727

Senest ændret den : 30.06.2004 under nr. 12727

Lyst på de på side 9 nævnte ejendomme for så vidt angår Bagsværd og Gladsaxe.

Retten i Gladsaxe den 30.06.2004

Hjørdis Bach

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Modtaget

17 FEB. 2005

Retten i Gladsaxe

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf. 3395 5700

Fax 3395 5769

X.400: S=nkn, P=sdn, A=dk400, C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

Fredningsnævnet for København
Retten i Gladsaxe
Fremtidsvej 1
2860 Søborg

14. februar 2005
J.nr.: 03-111/150-0005
BEJ

03161842 1-4715 01 0000,0000 05.03.2005 11
1,400,000

Vedr. fredning af Smørmosen og Fedtmosen i Gladsaxe og Herlev kommuner,
Københavns Amt

Københavns Amt, Teknisk forvaltning har gjort opmærksom på, at fredningsgrænsen på fredningskortet til Naturklagenævnets fredningsafgørelse af 25. maj 2004 omfatter to mindre ejendomme, som ifølge Naturklagenævnets afgørelse ikke er med under fredningen. Det drejer sig om matr.nr. 37d og 46a Hjortespring By, Lindehøj i Herlev Kommune.

Disse to ejendomme udgør ikke en del af nyttehaverne, som Naturklagenævnet bestemte skulle medtages under fredningen.

Naturklagenævnet fremsender derfor vedlagte rettede fredningskort, hvorpå fredningsgrænsen er trukket uden om de to ejendomme matr.nr. 37d og 46a.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen
Viceformand

direkte tlf.: 3395 5749

[illegible]

Rettet 14.februar 2005
(matr.nr.37d og 46a Hjortespring
By. Lindehøj ikke omfattet af
fredningen)

Mål 1 : 8.500

三

Påtegning på fredningskendelse for
Smørmosen og Fedtmosen

Foranstående skrivelse af 14. februar 2005 med tilhørende, rettede fredningskort bedes lyst på de på side 9 nævnte ejendomme.

Fredningsnævnet for København, den 24. februar 2005

Hans Chr. Poulsen
Formand

*** * ***

Side: 25

* * *

* * ***

* * * Retten i Gladsaxe
* *** *** Tinglysningssafdelingen

Akt.nr.:
U 615

Påtegning på byrde

Vedrørende matr.nr. 2 AP, Bagsværd

Ejendomsejer: Gladsaxe Komm

Lyst første gang den: 03.03.2005 under nr. 5277

Senest ændret den : 03.03.2005 under nr. 5277

Lyst på de på side 9 nævnte matrikelnumre for så vidt angår Gladsaxe
retskreds.

Retten i Gladsaxe den 03.03.2005

Hjørdis Bach

Anmelder:

Fredningsnævnet for København
Fremtidsvej 1
2860 Søborg
tlf. 39 69 32 19

Påtegning på fredningskendelse for
Smørmosen og Fedtmosen

Foranstående side 18 - 25 bedes tinglyst på de på side 9 nævnte ejendomme for så vidt angår de i Ballerup retskreds beliggende ejendomme.

Fredningsnævnet for København, den 4. juli 2005

Hans Chr. Poulsen
formand

*** * ***

Side: 27

* * *

* * ***

* * * Retten i Ballerup
* *** *** Tinglysningssafdelingen

Akt.nr.:
A 35

Påtegning på byrde

Vedrørende matr.nr. 8 A m.fl., Hjortespring

Ejendomsejer: Herlev Kommune

Lyst første gang den: 07.07.2005 under nr. 22571

Senest ændret den : 07.07.2005 under nr. 22571

Lyst på de på side 9 nævnte ejendomme f.s.v.a. Hjortespring.

Retten i Ballerup den 12.07.2005

Inge Hertz - tlf. 35248435

NATURKLAGENÆVNET>

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=~~nkn~~; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

SCANNED

14. februar 2005

J.nr.: 03-111/150-0005

*BEJ

LW

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

15 FEB 2005

Vedr. fredning af Smørmosen og Fedtmosen i Gladsaxe og Herlev kommuner,
Københavns Amt

Københavns Amt, Teknisk forvaltning har gjort opmærksom på, at fredningsgrænsen på fredningskortet til Naturklagenævnets fredningsafgørelse af 25. maj 2004 omfatter to mindre ejendomme, som ifølge Naturklagenævnets afgørelse ikke er med under fredningen. Det drejer sig om matr.nr. 73d og 46a Hjortespring By, Lindehøj i Herlev Kommune.

Disse to ejendomme udgør ikke en del af nyttet haverne, som Naturklagenævnet bestemte skulle medtages under fredningen.

Naturklagenævnet fremsender derfor vedlagte rettede fredningskort, hvorpå fredningsgrænsen er trukket uden om de to ejendomme matr.nr. 37d og 46a.

Med venlig hilsen

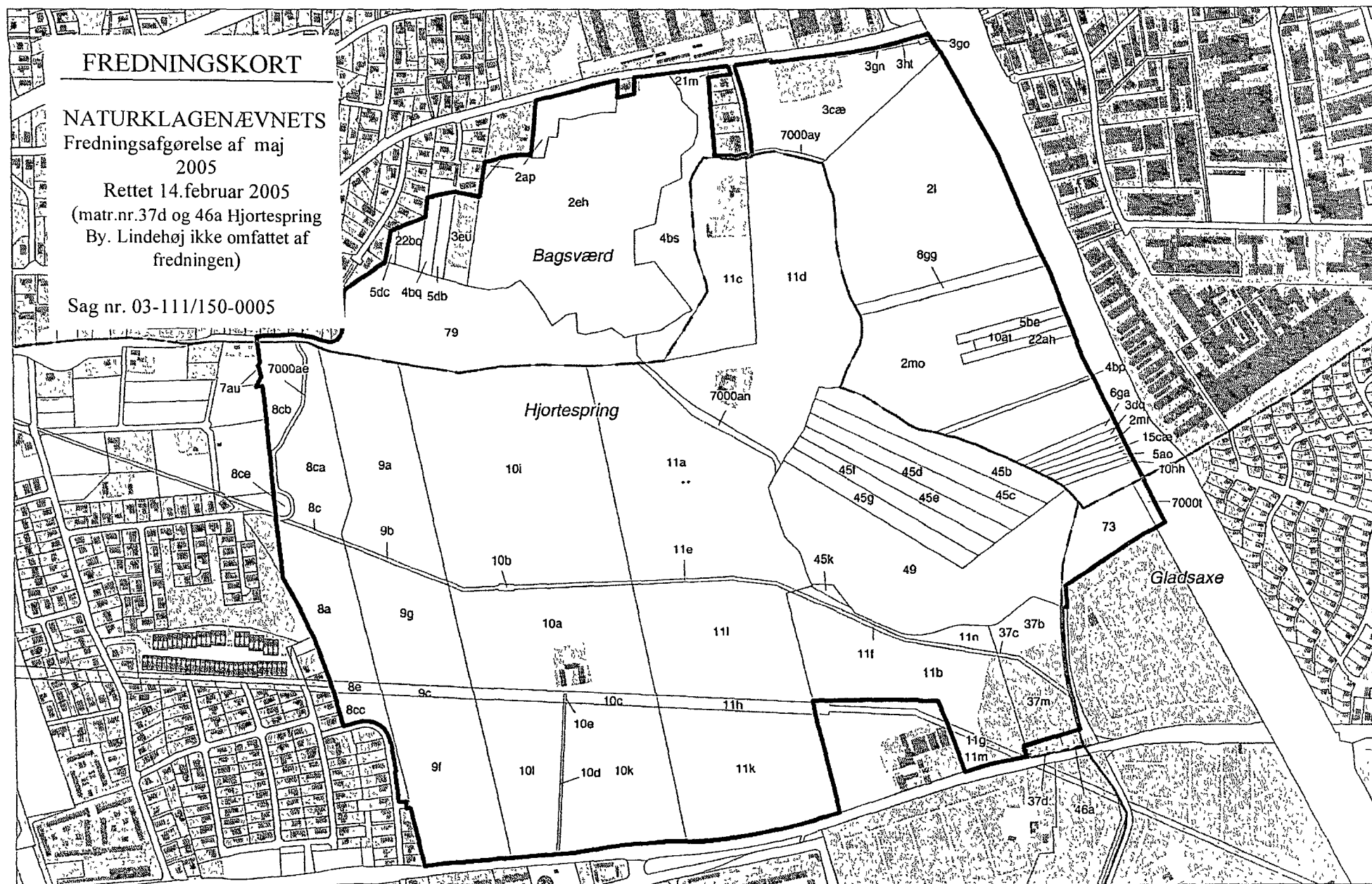

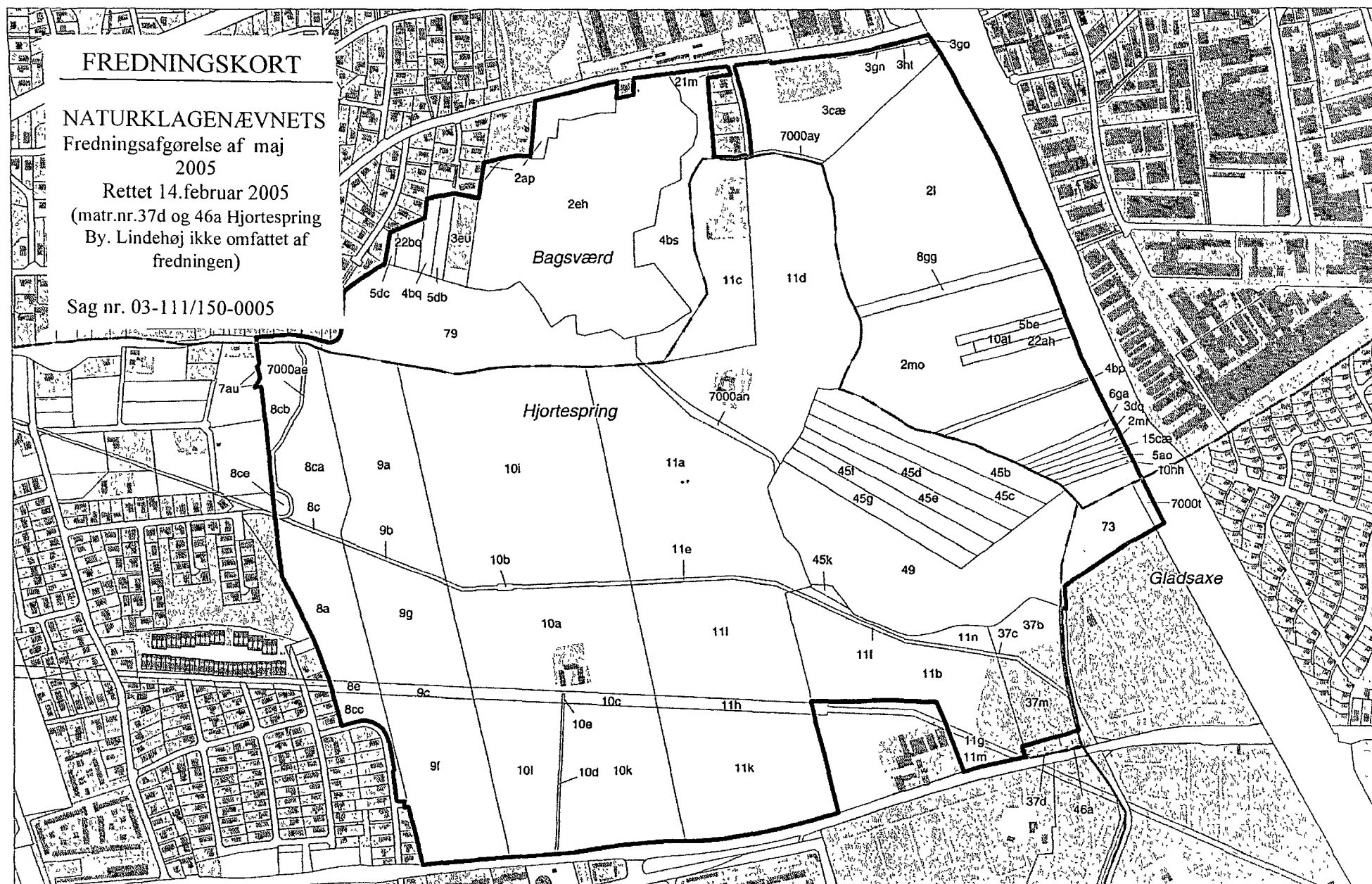
Bent Jacobsen

Viceformand

direkte tlf.: 3395 5749

201-1211/1-0019
6

NATURKLAGENÆVNET>

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Frederiksborggade 15. 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

Fredningsregistret,
Skov- og Naturstyrelsen,
Haraldsgade 53,
2100 København Ø.

25. maj 2004

J.nr.:

pih

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

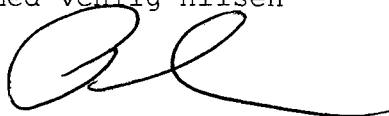
25. 5. 2004

Vedr. fredningen af Smørmosen og Fedtmosen.

Hermed følger Naturklagenævnets fredningsafgørelse i ovennævnte sag.

Fredningsafgørelsen af dags dato udgør de sidste to sider af Fredningsnævnet for Københavns kendelse om fredning af Smørmosen og Fedtmosen afsagt den 13. august 2003.

Med venlig hilsen

Pia Andersen
Afdelingssekretær
direkte tlf.: 3395 5741

FRS nr. 21/02

K E N D E L S E

om fredning af Smørmosen og Fedtmosen

afsagt den 13. august 2003 af Fredningsnævnet for København

Den 2. april 2002 rejste Københavns amt, Gladsaxe kommune og Herlev kommune forslag til fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Forslaget blev i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, bekendtgjort i Statstidende den 19. april 2002 og i de følgende dage i Jyllandsposten, Berlinske Tidende, Gladsaxe Bladet og Herlev Bladet.

Den 29. maj 2002 afholdtes i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3, offentligt møde vedrørende forslaget.

Fredningsnævnet har besigtiget området den 29. maj 2002 og den 11. september 2002.

Baggrunden for fredningsforslaget.

En del af området, der er foreslået fredet, er allerede omfattet af en række ældre fredninger fra 1944 og 1965. Disse fredninger omfatter alene selve Smør- og Fedtmoseerne samt Boghvedeholm. De naturområder, der findes i naturlig forlængelse af moseerne, er ikke sikret gennem fredning, men alene af plejeplaner. For at bevare naturområdets biologiske, landskabelige og rekreative værdi og for at sikre områdets mosaikstruktur og kontraster mellem det dyrkede og udyrkede er disse yderligere arealer nu foreslået fredet, ligesom der er foreslået nye fredningsbestemmelser.

Det foreslåede fredningsområde udgør ca. 150 ha, heraf er ca. 70 ha tidligere fredet.

Smør- og Fedtmoseerne er et område, som primært bliver benyttet af det uorganiserede friluftsliv. Det er muligt at opleve et varieret landskab med småbiotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

Moseerne er et vigtigt nærrekreativt naturområde og regionalt udflugtsområde, rigt på landskabelige og biologiske kvaliteter. Det har gode levevilkår for et rigt og varieret fugle- og planteliv. Landskabet fremstår som en mosaik af mosehuller, tilgroede arealer og afgræssede enge. I dalbunden løber Tibberup å, der gennem Bunds å har forbindelse til Værebros å, der løber ud i Roskilde fjord. Smørmosen ligger på vandskellet mellem Roskilde Fjord og Øresund, idet den mod øst afvandes af Kagså, der løber til Harrestrup å, der

løber ud i Kalvebod Strand.

Smørmosen og Fedtmosen ligger i nær forbindelse med den vestlige del af Hjortespringkilen, et parkpræget område med rideskole, golfbane, friluftsbad og fodboldbaner m.v. Det er vigtigt at sikre, at moserne og deres omgivelser forbliver et udpræget naturområde.

Der er i dag adgang til naturområdet via et stisystem, som har forbindelse til det regionale hovedstinet. Der er forbindelse til Utterslev Mose via stianlægget langs Hillerød Motorvejen. Der er mulighed for parkering i forbindelse med stisystemet og tillige god adgang til flere rekreative kerneområder med borde og bænke.

Området plejes i dag af henholdsvis Gladsaxe og Herlev kommune. Plejen har omfattet rydning af krat og bjørneklo, oprensning af søer, rørhøst, fjernelse af bygninger samt forbedring af adgangsmuligheder.

Syd for Fedtmosen ligger Kildegården, som Herlev kommune har indrettet som børnenaturcenter med undervisnings- og udstillingsfaciliteter. Jorden omkring Kildegården benyttes primært til økologisk vekseldrift, herunder afgræsning med får og kreaturer. I sydøst ligger Klausdal med gartneri og spejderhus. Der er her parkeringsmuligheder og gode adgangsforhold til moserne.

Planlægningsforhold

I Regionplan 2001 for Københavns amt er moserne udpeget som landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde. Moserne og de tilliggende arealer i Hjortespringkilen er udpeget som biologiske interesseområder og har status som biologisk spredningskorridor.

I kommuneplanen 1996-2005 for Herlev kommune er det berørte område udlagt til offentligt grønt område med rekreative funktioner og landbrug. Gladsaxe kommune vedtog i 1993 en struktur- og plejeplan for Smør- og Fedtmosen. I Gladsaxe kommunes kommuneplan for 1997-2005 er anført, at området skal være et sted, hvor hensynet til naturen går forud for hensynet til fritidsaktiviteter.

Naturbeskyttelse

Smør- og Fedtmosen og de spredte småsøer, mosehuller og overdrev er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 med generelle bestemmelser om beskyttelse af søer og moser. Dette medfører, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden herunder terræændringer, beplantning og placering af bebyggelse.

Sagens behandling

Matr. nr. 4 cl Bagsværd By, Bagsværd var ved en fejl foreslået fredet, og dette matr. nr. er udtaget af fredningsforslaget.

Danmarks Naturfredningsforening og Kolonihaveforbundet har foreslået fredningen udvidet med arealerne ved Klausdal, herunder nyttehaverne.

Københavns amt og Herlev kommune har ikke anbefalet en sådan udvidelse, men har anbefalet en mindre justering, så fredningsgrænsen bliver lettere at identificere på stedet.

Fredningsnævnet har besluttet, at Klausdal og nyttehaverne ikke skal fredes. Fredningsnævnet foreslog over for Herlev kommune, at fredningsgrænsen mellem Klausdal og nyttehaverne dog føres til nordsiden af Klausdalsbrovej, uden at fredningen skal være til hinder for en eventuel udvidelse af Klausdalsbrovej eller dens fortov og cykelsti.

Fredningsnævnet har på eget initiativ besluttet, at området vest for Klausdal fredes. Arealet, hvor der nu er oplagsplads, kan dog fortsat benyttes som sådan, men hvis anvendelsen ophører, skal tilstanden ændres, så arealet følger sig naturligt ind i resten af det fredede område. Den eksisterende parkeringsplads vest for Klausdal og det område, der er planlagt og forberedt til parkeringsplads, kan fortsat anvendes hertil. Parkeringspladserne må kun befæstes med grus eller græsarmeringssten.

Herlev kommune har protesteret herimod og anført, at det bliver vanskeligt at finde arealer til rekreative eller ikke kommercielle formål, idet der er et stort pres på de kommunale arealer til fritidsformål. Det er oplyst, at det er kommunens intention kun at tillade udnyttelse eller aktiviteter, som respekterer områdets karakter af overvejende grønt område. Kommunen har ingen interesse i at foranledige ændringer i områdets nuværende udseende.

Fredningsnævnet har fastholdt sin beslutning, dog med den tilføjelse, som er anført nedenfor i § 3, om anvendelse af matr. nr. 11 m Hjortespring. Årsagen hertil er, at en fredning er mere bestandig end vedtagelser efter planlovgivningen. Det bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt en aktivitet måtte virke skæmmende vil bero på et skøn, som udøves af tilsynsmyndigheden (Amdsrådet).

Flere grundejere har bemærket, at de ikke ønsker fredning af deres ejendom, idet det udsendte udkast ville medføre adgang for offentligheden til deres ejendom. Bestemmelsen herom i § 5 er ændret i overensstemmelse med indsigelserne.

Friluftsrådet og Hjortespring Naturplejeforening har ønsket at få mulighed

for at udtale sig om forslag til plejeplan. Danmarks Naturfredningsforening har fremsat forslag om, at uenighed om plejeplanen skal kunne forelægges fredningsnævnet til afgørelse. Fredningsnævnet har imødekommet begge forslag.

FREDNINGSBESTEMMELSER

§1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

§ 2 Fredningsområdet

Fredningsområdet fremgår af det til kendelsen hørende fredningskort.

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimmelen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinier herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

Arealet nordvest for Klausdal, hvor der nu er oplagsplads, kan fortsat benyttes som sådan, men hvis anvendelsen ophører, skal tilstanden ændres, så arealet føjer sig naturligt ind i resten af det fredede område.

Den eksisterende parkeringsplads og det område, der er planlagt og forbedret til parkeringsplads, vest for Klausdal kan fortsat anvendes hertil. Parkeringspladserne må kun befæstes med grus eller græsarmeringssten.

Matr.nr. 11 m Hjortespring kan anvendes til spejder- eller hundetræningsaktiviteter samt andre, lignende formål, såfremt udsynet fra Klausdalsbrovej ikke skæmmes.

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.

§ 6 Naturpleje og genopretning

Såfremt brugen af daghaverne syd for Værebrovej ophører, skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

Uanset § 3-5 kan plejemyndigheden foretage de foranstaltninger, der skønnes egnet til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier, herunder regulering af plejeniveauet.

Foranstaltningerne skal udføres på baggrund af en samlet plejeplan, som beskrevet i § 7.

§ 7 Plejeplaner og plejemyndighed

Plejemyndigheden tillægges:

Gladsaxe kommune i den del af området, som kommunen ejer
Herlev kommune i den del af området, som kommunen ejer
Københavns amt for de privatejede arealer

Københavns amt udarbejder i samarbejde med Herlev og Gladsaxe kommuner en plejeplan. Plejeplanen skal gælde for højst 5 år og redegøre for plejeforanstaltninger og anlægsarbejder samt eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret. Plejeplanen kan indeholde forslag til etablering af primitive publikumsforanstaltninger og opsætning af sædvanlige husdyrhegn og shelters til dyr.

Der skal gives grundejere, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk forening, Friluftsrådet og Hjortespring Naturplejeforening ret til at udtale sig om forslaget til plejeplan.

Såfremt der er uenighed om forslaget, forelægges det for fredningsnævnet til afgørelse.

§ 8 Tilsyn

Tilsynet med overholdelse af fredningsbestemmelserne og plejeplaner tillægges Københavns amt.

Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, kan foretages uden særlig tilladelse efter naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 4 (beskyttede naturtyper og sten/jorddiger) samt §§ 16 og 18 (beskyttelseslinier), jf. § 38, stk. 5.

§ 9 Forkøbsret

Gladsaxe kommune har forkøbsret til sommerhusene i Smørmosen. Forkøbsretten skal gøres gældende senest 1 måned efter, at kommunen har modtaget oplysning om salg. Den gælder ikke ved salg til ægtefælle, børn af nuværende ejer eller disses ægtefælle.

Efter salg til kommunen skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

§ 10 Ophævelse af ældre fredninger

Fredningen erstatter følgende fredningsbestemmelser, der ophæves:

Fredningsnævnets kendelse af 8. juli 1943

Overfredningsnævnets kendelse af 20. juli 1944

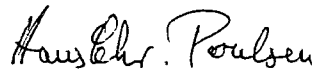
Tillægskendelse af 28. december 1951

Fredningskendelse af 16. juli 1953

Tillægskendelse af 6. december 1966 og

Tillægskendelse af 15. november 1963

Kildegården, den 13. august 2003

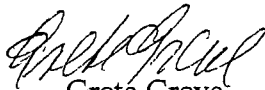
Hans Chr. Poulsen

formand

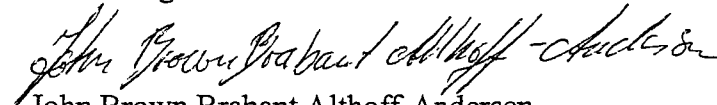
Ole Reich

Valgt af Københavns amt

Grete Greve

Valgt af Herlev kommune

John Brown Brabant Althoff-Andersen

Valgt af Gladsaxe kommune

FREDNINGSKORT

NATURKLAGENÆVNETS
Fredningsafgørelse
af maj 2004

Sag nr. 03-111/150-0005

7000ah 7000ae 7000t

21m 2ap 2eh 4bs 11c 11d 11a 11e 11f 11g 11h 11i 11j 11k 11l 11m 11n 11o 11p 11q 11r 11s 11t 11u 11v 11w 11x 11y 11z

Bagsværd Hjortespring Gadsaxe

79 73 49 7000t

2mo 8gg 5be 10al 22ah 4bp 6ga 3dc 2mr 15cae 5ao 10hh

7au 7000ae 8cb 8ce 8ca 9a 10i 11a 11e 11f 11g 11h 11i 11j 11k 11l 11m 11n 11o 11p 11q 11r 11s 11t 11u 11v 11w 11x 11y 11z

8a 9b 9c 9d 9e 9f 9g 9h 9i 9j 9k 9l 9m 9n 9o 9p 9q 9r 9s 9t 9u 9v 9w 9x 9y 9z

8b 8c 8d 8e 8f 8g 8h 8i 8j 8k 8l 8m 8n 8o 8p 8q 8r 8s 8t 8u 8v 8w 8x 8y 8z

10a 10b 10c 10d 10e 10f 10g 10h 10i 10j 10k 10l 10m 10n 10o 10p 10q 10r 10s 10t 10u 10v 10w 10x 10y 10z

11a 11b 11c 11d 11e 11f 11g 11h 11i 11j 11k 11l 11m 11n 11o 11p 11q 11r 11s 11t 11u 11v 11w 11x 11y 11z

45l 45d 45b 45c 45g 45e 45k

37b 37c 37d 37e 37f 37g 37h 37i 37j 37k 37l 37m 37n 37o 37p 37q 37r 37s 37t 37u 37v 37w 37x 37y 37z

46a

Fredningsafgørelse
af maj 2004

Sag nr. 03-111/150-0005

Bagsværd

Hjortespring

Gladsaxe

— Fredningsgrænse — — — Ejerlavsgænse

Mål 1 : 8.500

**Naturklagenævnets fredningsafgørelse
af 25. maj 2004.**

I sagens behandling herunder besigtigelse og offentlig tilgængeligt møde har deltaget 8 af Naturklagenævnet 10 medlemmer: Bent Jacobsen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet skal udtale:

Fredningsnævnet for Københavns fredningskendelse af 13. august 2003 stadfæstes med følgende ændringer:

Fredningens afgrænsning

Fredningsgrænsen vest for Herlev Kommunes ejendom "Klausdal" flyttes mod vest svarende til afgrænsningen efter fredningsforslaget. Fredningsgrænsen mod nord flyttes, så den følger Herlev Kommunes ændringsforslag.

Med 5 stemmer mod 3 (Ole Pilgaard Andersen, Anders Stenild og Jens Vibjerg) bestemmes det, at fredningsgrænsen øst for "Klausdal" flyttes mod øst, så nyttehaverne inddrages under fredningen. Mindretallet stemmer for at holde nyttehaveområdet uden for fredningen.

Fredningsområdet fremgår af det til kendelsen hørende rettede fredningskort af maj 2004.

Fredningsbestemmelserne

Fredningens bestemmelser træder først i kraft for nyttehaveområdet, når området ikke længere benyttes som haveområde.

Arealet mellem "Klausdal" og nyttehaverne kan anvendes til spejder- og hundetræningsaktiviteter samt andre lignende aktiviteter, jf. fredningsbestemmelsernes § 3, sidste stykke.

Herlev Kommune påbydes at afskærme oplagspladsen, som nu er uden for fredningen, sådan at afstrømning og udsivning fra pladsen mod vådområdet inden for fredningen forhindres.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen
Viceformand

FREDNINGSNÆVNET>

X
FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN
FREMTIDSVEJ 1
2860 SØBORG
TELEFON 39 69 32 19
TELEFAX 39 66 10 48

REG. NR. 8037.00

Gladsaxe, den 15. august 2003
FRS nr. 21/2002

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

18 AUG. 2003

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

SCANNET

Wes

Fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Vedlagt fremsendes kendelse af 13. august 2003 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Afgørelsen om fredning kan ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 3, påklages af

- 1) ejere og brugere af ejendommene
- 2) enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller har fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
- 3) statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af afgørelsen, samt
- 4) organisationer m.v., som antages at have en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 4, være skriftlig og sendes direkte til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. Klagefristen er ifølge lovens § 87 fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

Hans Chr. Poulsen
Hans Chr. Poulsen
formand.

18/8-03: Bekræftet af formand : - Inger Eriksen
Jfa

FRS nr. 21/02

K E N D E L S E

om fredning af Smørmosen og Fedtmosen

afsagt den 13. august 2003 af Fredningsnævnet for København

Den 2. april 2002 rejste Københavns amt, Gladsaxe kommune og Herlev kommune forslag til fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Forslaget blev i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, bekendtgjort i Statstidende den 19. april 2002 og i de følgende dage i Jyllandsposten, Berlingske Tidende, Gladsaxe Bladet og Herlev Bladet.

Den 29. maj 2002 afholdtes i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3, offentligt møde vedrørende forslaget.

Fredningsnævnet har besigtiget området den 29. maj 2002 og den 11. september 2002.

Baggrunden for fredningsforslaget.

En del af området, der er foreslået fredet, er allerede omfattet af en række ældre fredninger fra 1944 og 1965. Disse fredninger omfatter alene selve Smør- og Fedtmoserne samt Boghvedeholm. De naturområder, der findes i naturlig forlængelse af moserne, er ikke sikret gennem fredning, men alene af plejeplaner. For at bevare naturområdets biologiske, landskabelige og rekreative værdi og for at sikre områdets mosaikstruktur og kontraster mellem det dyrkede og udyrkede er disse yderligere arealer nu foreslået fredet, ligesom der er foreslået nye fredningsbestemmelser.

Det foreslåede fredningsområde udgør ca. 150 ha, heraf er ca. 70 ha tidligere fredet.

Smør- og Fedtmoserne er et område, som primært bliver benyttet af det uorganiserede friluftsliv. Det er muligt at opleve et varieret landskab med småbiotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

Moserne er et vigtigt nærrekreativt naturområde og regionalt udflugtsområde, rigt på landskabelige og biologiske kvaliteter. Det har gode levevilkår for et rigt og varieret fugle- og planteliv. Landskabet fremstår som en mosaik af mosehuller, tilgroede arealer og afgræssede enge. I dalbunden løber Tibberup å, der gennem Bunds å har forbindelse til Værebros å, der løber ud i Roskilde fjord. Smørmosen ligger på vandskellet mellem Roskilde Fjord og Øresund, idet den mod øst afvandes af Kagså, der løber til Harrestrup å, der

SN 2007 1211/1-0019

12.11.2007

løber ud i Kalvebod Strand.

Smørmosen og Fedtmosen ligger i nær forbindelse med den vestlige del af Hjortespringkilen, et parkpræget område med rideskole, golfbane, friluftsbad og fodboldbaner m.v. Det er vigtigt at sikre, at moserne og deres omgivelser forbliver et udpræget naturområde.

Der er i dag adgang til naturområdet via et stisystem, som har forbindelse til det regionale hovedstinet. Der er forbindelse til Utterslev Mose via stianlægget langs Hillerød Motorvejen. Der er mulighed for parkering i forbindelse med stisystemet og tillige god adgang til flere rekreative kerneområder med borde og bænke.

Området plejes i dag af henholdsvis Gladsaxe og Herlev kommune. Plejen har omfattet rydning af krat og bjørneklo, oprensning af søer, rørhøst, fjernelse af bygninger samt forbedring af adgangsmuligheder.

Syd for Fedtmosen ligger Kildegården, som Herlev kommune har indrettet som børnenaturcenter med undervisnings- og udstillingsfaciliteter. Jorden omkring Kildegården benyttes primært til økologisk vekseldrift, herunder afgræsning med får og kreaturer. I sydøst ligger Klausdal med gartneri og spejderhus. Der er her parkeringsmuligheder og gode adgangsforhold til moserne.

Planlægningsforhold

I Regionplan 2001 for Københavns amt er moserne udpeget som landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde. Moserne og de tilliggende arealer i Hjortespringkilen er udpeget som biologiske interesseområder og har status som biologisk spredningskorridor.

I kommuneplanen 1996-2005 for Herlev kommune er det berørte område udlagt til offentligt grønt område med rekreative funktioner og landbrug. Gladsaxe kommune vedtog i 1993 en struktur- og plejeplan for Smør- og Fedtmosen. I Gladsaxe kommunes kommuneplan for 1997-2005 er anført, at området skal være et sted, hvor hensynet til naturen går forud for hensynet til fritidsaktiviteter.

Naturbeskyttelse

Smør- og Fedtmosen og de spredte småsøer, mosehuller og overdrev er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 med generelle bestemmelser om beskyttelse af søer og moser. Dette medfører, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden herunder terrænændringer, beplantning og placering af bygge- og anlæg.

Sagens behandling

Matr. nr. 4 cl Bagsværd By, Bagsværd var ved en fejl foreslået fredet, og dette matr. nr. er udtaget af fredningsforslaget.

Danmarks Naturfredningsforening og Kolonihaveforbundet har foreslået fredningen udvidet med arealerne ved Klausdal, herunder nyttehaverne.

Københavns amt og Herlev kommune har ikke anbefalet en sådan udvidelse, men har anbefalet en mindre justering, så fredningsgrænsen bliver lettere at identificere på stedet.

Fredningsnævnet har besluttet, at Klausdal og nyttehaverne ikke skal fredes. Fredningsnævnet foreslog over for Herlev kommune, at fredningsgrænsen mellem Klausdal og nyttehaverne dog føres til nordsiden af Klausdalsbrovej, uden at fredningen skal være til hinder for en eventuel udvidelse af Klausdalsbrovej eller dens fortov og cykelsti.

Fredningsnævnet har på eget initiativ besluttet, at området vest for Klausdal fredes. Arealet, hvor der nu er oplagsplads, kan dog fortsat benyttes som sådan, men hvis anvendelsen ophører, skal tilstanden ændres, så arealet følger sig naturligt ind i resten af det fredede område. Den eksisterende parkeringsplads vest for Klausdal og det område, der er planlagt og forberedt til parkeringsplads, kan fortsat anvendes hertil. Parkeringspladserne må kun befæstes med grus eller græsarmeringssten.

Herlev kommune har protesteret herimod og anført, at det bliver vanskeligt at finde arealer til rekreative eller ikke kommercielle formål, idet der er et stort pres på de kommunale arealer til fritidsformål. Det er oplyst, at det er kommunens intention kun at tillade udnyttelse eller aktiviteter, som respekterer områdets karakter af overvejende grønt område. Kommunen har ingen interesse i at foranledige ændringer i områdets nuværende udseende.

Fredningsnævnet har fastholdt sin beslutning, dog med den tilføjelse, som er anført nedenfor i § 3, om anvendelse af matr. nr. 11 m Hjortespring. Årsagen hertil er, at en fredning er mere bestandig end vedtagelser efter planlovgivningen. Det bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt en aktivitet måtte virke skæmmende vil bero på et skøn, som udøves af tilsynsmyndigheden (Amtsrådet).

Flere grundejere har bemærket, at de ikke ønsker fredning af deres ejendom, idet det udsendte udkast ville medføre adgang for offentligheden til deres ejendom. Bestemmelsen herom i § 5 er ændret i overensstemmelse med indsigelserne.

Friluftsrådet og Hjortespring Naturplejeforening har ønsket at få mulighed

for at udtale sig om forslag til plejeplan. Danmarks Naturfredningsforening har fremsat forslag om, at uenighed om plejeplanen skal kunne forelægges fredningsnævnet til afgørelse. Fredningsnævnet har imødekommet begge forslag.

FREDNINGSBESTEMMELSER

§1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

§ 2 Fredningsområdet

Fredningsområdet fremgår af det til kendelsen hørende fredningskort.

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimmelen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinier herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

Arealet nordvest for Klausdal, hvor der nu er oplagsplads, kan fortsat benyttes som sådan, men hvis anvendelsen ophører, skal tilstanden ændres, så arealet fjører sig naturligt ind i resten af det fredede område.

Den eksisterende parkeringsplads og det område, der er planlagt og forberedt til parkeringsplads, vest for Klausdal kan fortsat anvendes hertil. Parkeringspladserne må kun befæstes med grus eller græsarmeringssten.

Matr.nr. 11 m Hjortespring kan anvendes til spejder- eller hundetræningsaktiviteter samt andre, lignende formål, såfremt udsynet fra Klausdalsbrovej ikke skæmmes.

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskaraktéristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.

§ 6 Naturpleje og genopretning

Såfremt brugen af daghaverne syd for Værebrovej ophører, skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

Uanset § 3-5 kan plejemyndigheden foretage de foranstaltninger, der skønnes egnet til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier, herunder regulering af plejeniveauet.

Foranstaltningerne skal udføres på baggrund af en samlet plejeplan, som beskrevet i § 7.

§ 7 Plejeplaner og plejemyndighed

Plejemyndigheden tillægges:

Gladsaxe kommune i den del af området, som kommunen ejer
Herlev kommune i den del af området, som kommunen ejer
Københavns amt for de privatejede arealer

Københavns amt udarbejder i samarbejde med Herlev og Gladsaxe kommuner en plejeplan. Plejeplanen skal gælde for højst 5 år og redegøre for plejeforanstaltninger og anlægsarbejder samt eventuelle detailændringer i almenhedens adgangsret. Plejeplanen kan indeholde forslag til etablering af primitive publikumsforanstaltninger og opsætning af sædvanlige husdyrhegn og shelters til dyr.

Der skal gives grundejere, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk forening, Friluftsrådet og Hjortespring Naturplejeforening ret til at udtale sig om forslaget til plejeplan.

Såfremt der er uenighed om forslaget, forelægges det for fredningsnævnet til afgørelse.

§ 8 Tilsyn

Tilsynet med overholdelse af fredningsbestemmelserne og plejeplaner tillægges Københavns amt.

Foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af foranstående fredningsbestemmelser, kan foretages uden særlig tilladelse efter naturbeskyttelseslovens §§3 og 4 (beskyttede naturtyper og sten/jorddiger) samt §§ 16 og 18 (beskyttelseslinier), jf. § 38, stk. 5.

§ 9 Forkøbsret

Gladsaxe kommune har forkøbsret til sommerhusene i Smørmosen. Forkøbsretten skal gøres gældende senest 1 måned efter, at kommunen har modtaget oplysning om salg. Den gælder ikke ved salg til ægtefælle, børn af nuværende ejer eller disses ægtefælle.

Efter salg til kommunen skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

§ 10 Ophævelse af ældre fredninger

Fredningen erstatter følgende fredningsbestemmelser, der ophæves:

Fredningsnævnets kendelse af 8. juli 1943

Overfredningsnævnets kendelse af 20. juli 1944

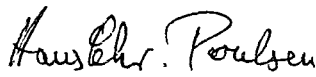
Tillægskendelse af 28. december 1951

Fredningskendelse af 16. juli 1953

Tillægskendelse af 6. december 1966 og

Tillægskendelse af 15. november 1963

Kildegården, den 13. august 2003

Handwritten signature of Hans Chr. Poulsen in cursive script.

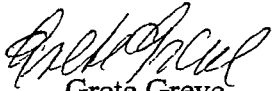
Hans Chr. Poulsen

formand

Handwritten signature of Ole Reich in cursive script.

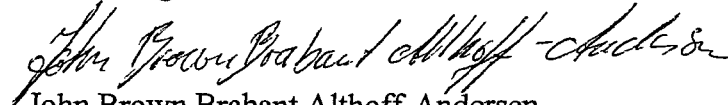
Ole Reich

Valgt af Københavns amt

Handwritten signature of Grete Greve in cursive script.

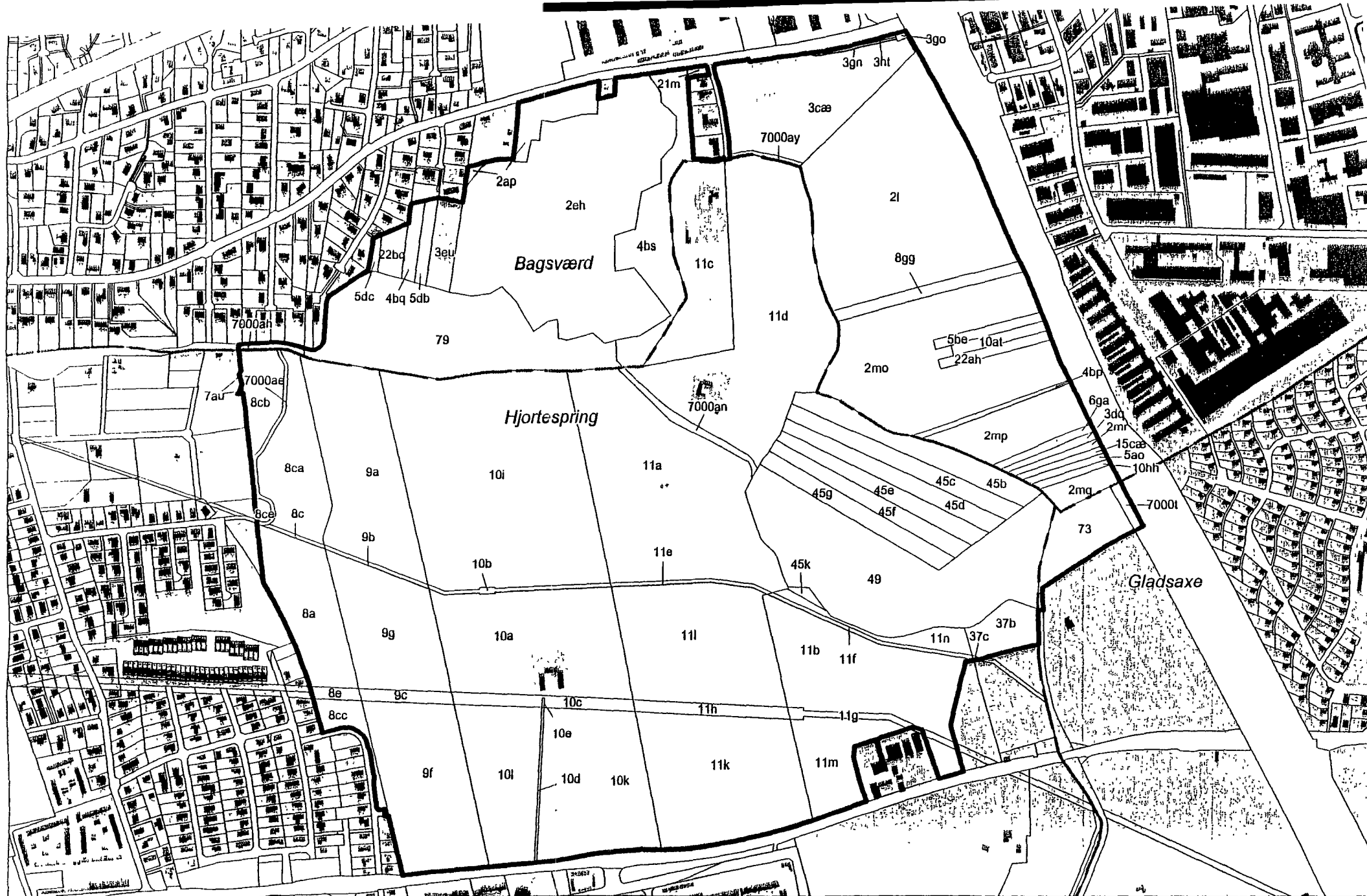
Grete Greve

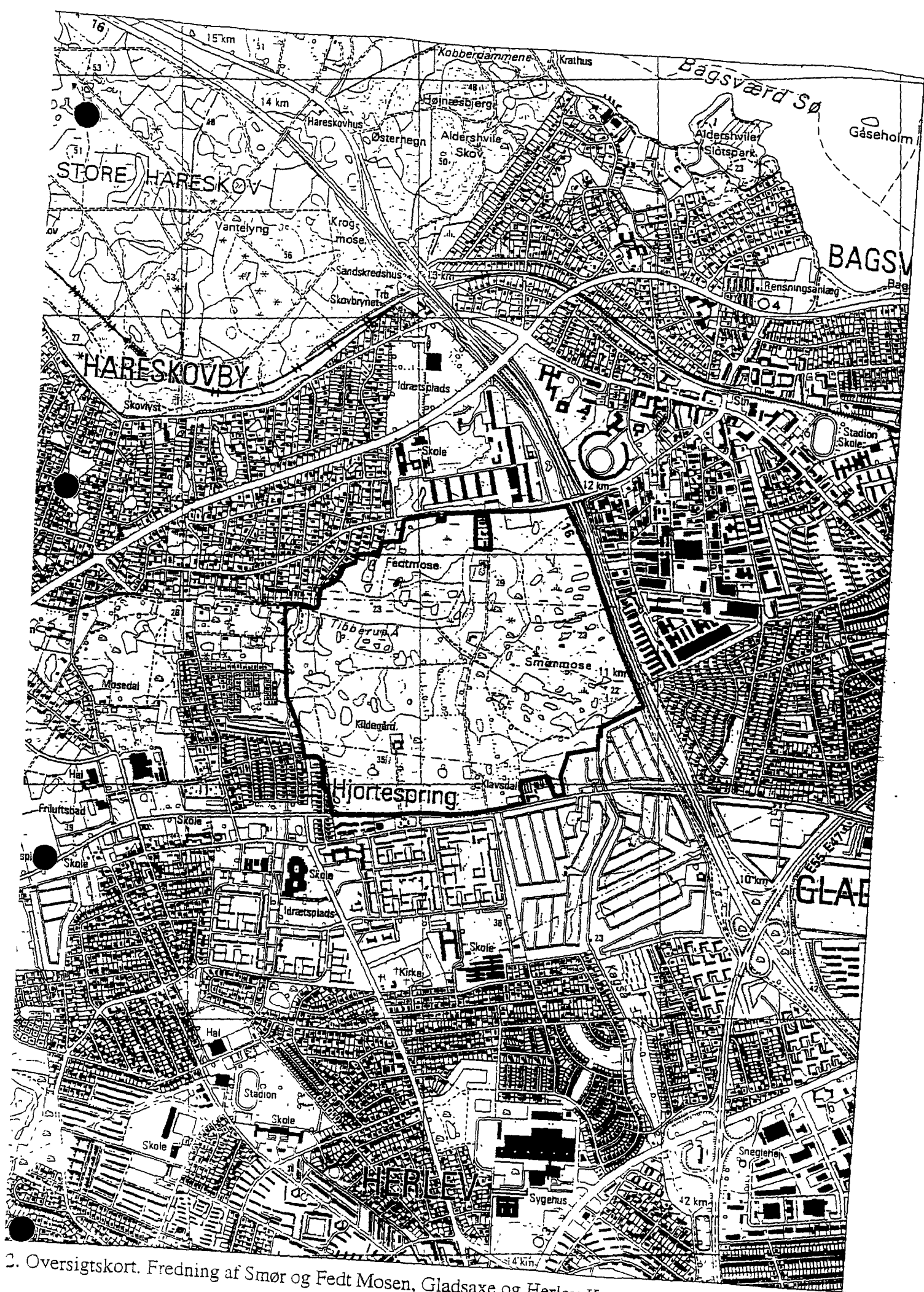
Valgt af Herlev kommune

Handwritten signature of John Brown Brabant Althoff-Andersen in cursive script.

John Brown Brabant Althoff-Andersen

Valgt af Gladsaxe kommune

2. Oversigtskort. Fredning af Smør og Fedt Mosen, Gladsaxe og Herlev Kommuner

Smør- og Fedtmosen

Lodsejerliste opgjort den 1. april 2002

matr. nr		ejerlav	ejer	areal i ha	heraf nyfredes	heraf § 3
Gladsaxe Kommune						
2 ap	del af	Bagsværd	Gladsaxe Kommune Rådhuset Rådhus Allé 2860 Søborg	0,9	0,9	0,2
2 eh		-	"	10,8		
2 l		-	"	9,4		
2 mo		-	"	6,5		
2mp		-	"	1,8		
2mq		-	"	0,3		
2mr		-	"	0,2		
22ao		-	"	0,1		
3 cæ		-	"	4,1	4,2	2,8
3 ht		-	"	0,1		
3 gn		-	"	0,0		
3 go		-	"	0,0		
4 bs		-	"	2,6		
21 m		-	"	0,1	0,1	
79		-	"	6,0		
3 dq		-	Erik Østergaard Guldborgshave 16 st.tv 2200 København N	0,2		
3 eu		-	Søren Iskov Jensen Brøndkarsevej 9 2880 Bagsværd	0,6		
4 bp		-	K/S Vadstrupvej 45-43 Direktør Torben Skov Larsensvej 26 2950 Vedbæk	0,2		
4 bq		-	Ove Garnæs Slotsvej 21 B 2920 Charlottenlund	0,3		
4cl		-	"	0,1		
5 db		-	"	0,3		
5 be		-	Arne Villy Vaabengaard Skoleholdervej 30, 1.th. 2400 København NV	0,3		
22 ah		-	"	0,3		
10 at		-	"	0,3		
5 ao		-	Boet efter Alma Karlsson Flagga John Karlsson Flagg Lindehøj 149 2990 Nivå	0,2		
10 hh		-	"	0,2		
6 ga		-	Boet efter Karen Margrethe Isaksen Skifteretten i Lyngby Hummeltoftevej 10. 2830 Virum	0,2		

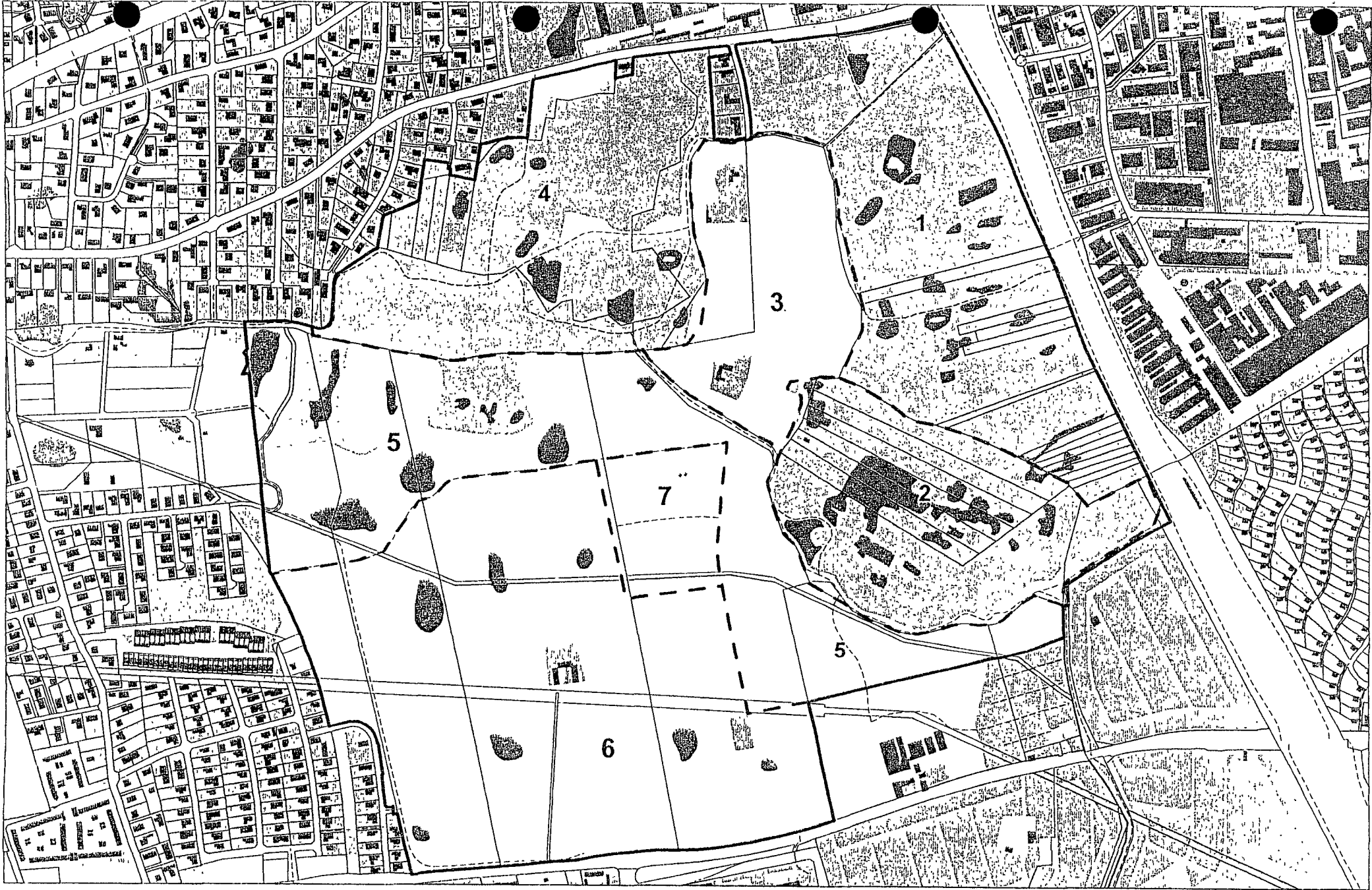
Smør- og Fedtmosen

Lodsejerliste opgjort den 1. april 2002

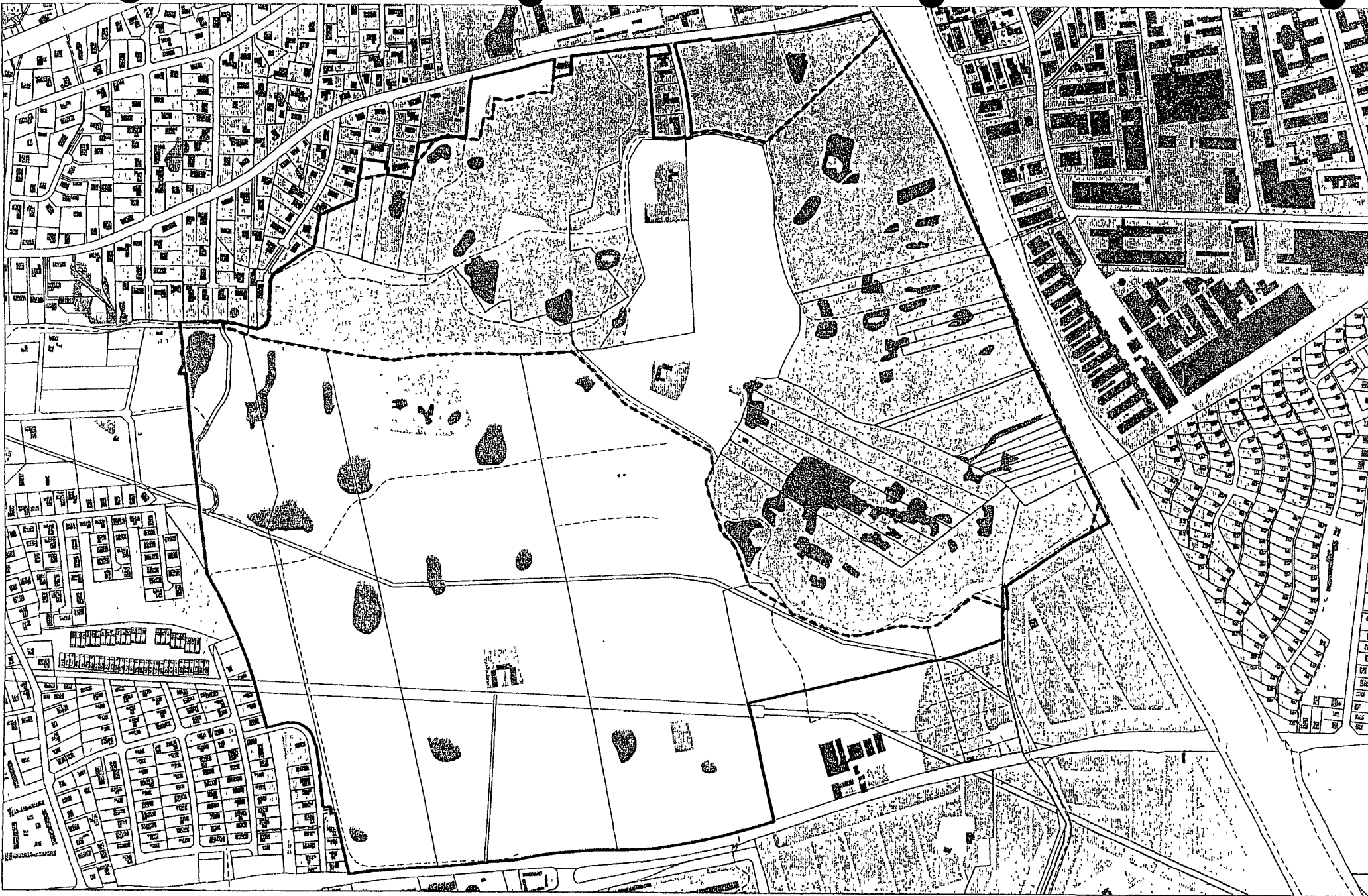
8 gg		-	Boet efter Ole Walter Nielsen Skifteafdelingen Hestemøllegade 6 1464 København K	0,6		
15 cæ		-	Michael Jarl Busk Hansen Buddingevej 344 02 tv 2860 Søborg	0,2		
22 ao		-	Tim Axel Nygaard Petersen Vordingborgvej 66 4700 Næstved	0,1		
22 bq		-	Axel Østergaard Frederiksen Rødpilevænget 13 2880 Bagsværd	0,3		
5 dc		-	"	0,1		
7000ah	del af	-	Vejareal Gladsaxe Kommune	0,3	0,3	
7000ay	del af	-	"	0,1	0,1	
73	del af	Gladsaxe	Gladsaxe Kommune Rådhuset Rådhus Allé 2860 Søborg	1,4		
7000 t	del af	Gladsaxe	Vejareal Gladsaxe Kommune	0,2	0,2	
I alt				49,6	5,6	3,0
Herlev Kommune						
8 a	del af	Hjortespring	Herlev Kommunalbestyrelse Herlev Bygade 90 2730 Herlev	2,5	2,5	1,2
8c		-	"	0,1	0,1	
8 e		-	"	0,2	0,1	
8ca		-	"	2,2	2,2	
8cc		-	"	0,5	0,5	
8cb		-	"	0,9	0,9	
8 ce		-	"	0,1	0,1	
9 a		-	"	4,7	4,7	1,8
9 b		-	"	0,1	0,1	
9c		-	"	0,3	0,3	
9f		-	"	4,2	4,2	
9 g		-	"	3,2	3,2	
10 a		-	"	5,4	5,4	2,1
10 b		-	"	0,2	0,2	
10 c		-	"	0,6	0,6	
10 d		-	"	0,1	0,1	
10 e		-	"	0,0	0,0	
10 i		-	"	11,4	11,4	
10 k		-	"	4,4	4,4	
10 l		-	"	2,9	2,9	
11 a		-	"	8,5	8,5	1,6
11 b	del af	-	"	3,3	3,3	
11 e		-	"	0,2	0,2	
11 f		-	"	0,2	0,2	
11 h		-	"	0,5	0,5	
11k		-	"	5,4	5,4	
11 l		-	"	5,2	5,2	
37 b	del af	-	"	0,8	0,8	
37 c	del af	-	"	0,0		

Smør- og Fedtmosen
Lodsejerliste opgjort den 1. april 2002

45 b		-	"	1,6		
45 c		-	"	1,2		
45 d		-	"	1,1		
45 e		-	"	1,0		
45 f		-	"	1,0		
45 g		-	"	1,1		
45 k		-	"	0,8		
49		-	"	7,5		
11 c		-	Bengt Louis Peder Pedersen Gråpilevej 18 2880 Bagsværd	3,3		
11 d		-	Claus Krogh Lundquist Gråpilevej 24 2880 Bagsværd	8,7		
7000ae	del af	-	Vejareal Herlev Kommune	0,3	0,3	
7000an	del af	-	"	0,3	0,3	
I alt				96,1	68,7	6,7

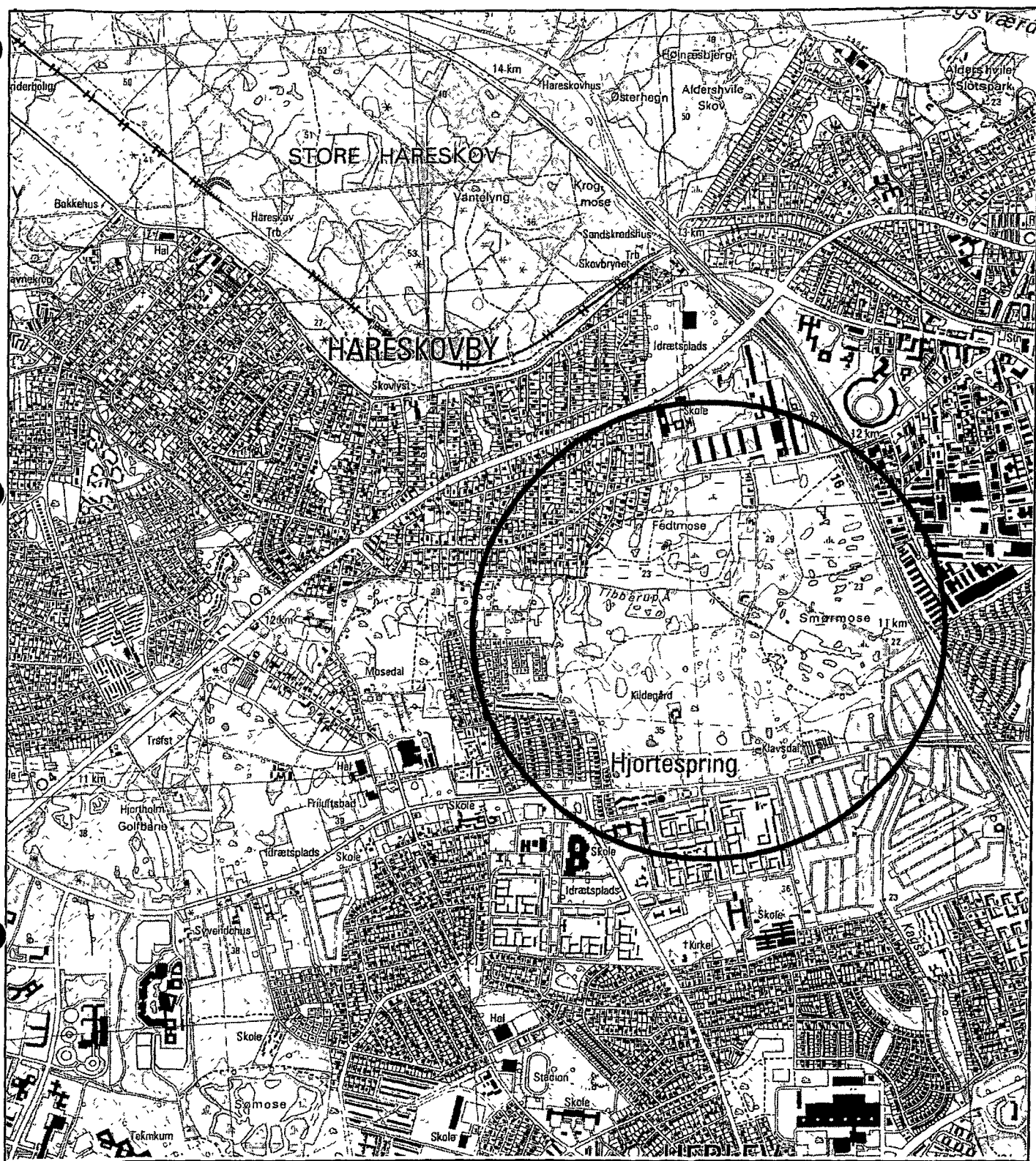

Kort 2. Fredning af Smør og Fedt Mosen, områdeinddeling

Kort 3. Fredning af Smør og Fedt Mosen

----- Eksisterende fredningsgrænse — Forslag til ny fredningsgrænse

Fredning af Smør- og Fedtmosen, Gladsaxe og Herlev Kommuner

Københavns Amt
Teknisk Forvaltning
Stationsparken 27
2600 Glostrup

Udarbejdet dato måned år

Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort er gengivet med
Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse.
© Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/KD.86.1026.

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN
FREMTIDSVEJ 1
2860 SØBORG
TELEFON 39 69 32 19
TELEFAX 39 66 10 48

Gladsaxe, den 3. marts 2005
FRS nr. 5/05 BH

NIRAS
Sortemosevej 2
3450 Allerød

SCANNET

les

Overføring af Vadstrupvej. Fredning af Smør- og Fedtmosen.

De har i skrivelse af 4. februar 2005 ansøgt om dispensation til at anlægge en cykelstirampe i forbindelse med en udskiftning af broen over Hillerødmotorvejen på matr. nr. 3 go Bagsværd by, Bagsværd. I den forbindelse inddrages 122 m² af det område, der er omfattet af kendelse om fredning af Smør- og Fedtmosen.

Ifølge fredningskendelsen må der ikke ske tilstandsændringer.

Københavns amt har i skrivelse af 10. februar 2005 udtalt følgende:

".... Ejendommen rummer Gladsaxe Kommunes kloakpumpestation og er alene medtaget i fredningen med henblik på en fremtidig sikring af området, såfremt kloakpumpestationen nedlægges.

Der knytter sig ikke væsentlige fredningsmæssige interesser til området i dets nuværende tilstand, hvorfor det ansøgte kan tiltrædes.

Det indstilles, at der disponeres som ansøgt."

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, dispensation til det ansøgte.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværendefredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

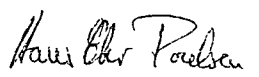
Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet,

2005-1211/1-2019

eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
formand

Gladsaxe, den 10. maj 2005

FRS nr. 19/05 BH

Herlev kommune
Teknisk forvaltning
Herlev Hovedgade 90
2730 Herlev

SCANNED

Modtaget af Skov- og Naturstyrelsen

lcs

Jr. nr. 01.05.10 G01/23261 - ansøgning om læskur på Kildegården, matr.nr. 10 a Hjortespring.

De har i skrivelse af 12. april 2005 ansøgt om dispensation til etablering af et læskur på 28 m² til dyrehold på Kildegården, matr.nr. 10 a Hjortespring. Skuret bliver bygget som en stolpekonstruktion af runde lærkestolper med bark. Facaderne beklædes med halve granrafter med bark. Taget beklædes med tagpap med et lag mos-sedum, hvis mosser og blomster skifter farve efter årstiderne. Læskuret placeres ved en lille træbeplantning, så det ikke syner meget i terrænet.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets kendelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør- og Fedtmosen, hvorefter der ikke må opføres bebyggelse.

Københavns amt har i skrivelse af 18. april 2005 indstillet, at der meddeles dispensation til det ansøgte, idet opstilling af et skur det pågældende sted vil være til gavn for pleje af de fredede arealer, ligesom placeringen vil være landskabeligt forsvarlig.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet.

200-1211/1-2019
8

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
formand

Gladsaxe, den 10. juli 2006

FRS nr. 18/06 BH

SCANNED

Kirsten Hansen og Per Laursen,
Gråpilevej 18,
2880 Bagsværd

KOPI

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

11 JULI 2006

**Vedrørende dispensation til bebyggelse på matr. nr. 11 c, Hjortespring, Herlev,
beliggende Gråpilevej 18, 2880 Bagsværd.**

De har i skrivelse af 17. marts 2006 søgt om dispensation til at udvide den lille stald beliggende øst for det eksisterende stuehus til i alt 176 m². I den nordlige del ønskes en vognport til 2 biler. Projektet er nærmere beskrevet i tegninger vedlagt ansøgningen. De har på besigtigelsesmødet anført, at projektet er ændret en smule, idet stuehuset vil blive lidt større og vognporten tilsvarende mindre. Arealet vil fortsat blive 176 m². Tagetagen ønskes udnyttet fuldt ud. Taget vil blive beklædt med røde tegl, og på længere sigt er det meningen, at hele gården skal have samme tagbeklædning. Det eksisterende stuehus vil efter ombygningen blive anvendt til værksted.

Ejendommen er omfattet af fredningskendelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør- og Fedtmosen, hvorefter der ikke må ske bebyggelse.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 27. juni 2006.

Københavns amt har i skrivelse af 27. marts 2006 og på besigtigelsesmødet anført, at bebyggelsens placering medfører, at amtet ikke har landskabelige bemærkninger. Endvidere er det hensigtsmæssigt, at de tiliggende arealer afgræsses.

Herlev kommune har i skrivelse af 9. juni 2006 og på besigtigelsesmødet anbefalet, at der meddeles dispensation til det ansøgte, og har anført, at bebyggelsen er i overensstemmelse med den byggekultur, der er i området.

Danmarks Naturfredningsforening har i skrivelse af 1. april 2006 og på besigtigelsesmødet anført, at foreningen ikke kan anbefale, at der meddeles dispensation til det ansøgte, idet der vil ske en udvidelse af det bebyggede areal med 34 %, hvilket er en voldsom udvidelse. Det er endvidere ikke tilstrækkeligt begrundet, at en udvidelse er påkrævet. Danmarks Naturfredningsforening kan alene tiltræde, at der meddeles dispensation til renovering indenfor det eksisterende bebyggede areal.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte, idet den ansøgte udvidelse ikke skønnes dominerende, og i øvrigt er i overensstemmelse med den byggekultur, der er i området:

SNS-121-00769
4

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværendefredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN
FREMTIDSVEJ 1
2860 SØBORG
TELEFON 39 69 32 19
TELEFAX 39 66 10 48

Gladsaxe, den 13. juli 2006
FRS nr. 18/06 BH

SCANNET

Kirsten Hansen og Per Laursen,
Gråpilevej 18,
2880 Bagsværd

KOPI

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

14 JUL 2006

**Vedrørende dispensation til bebyggelse på matr. nr. 11 c, Hjortespring, Herlev,
beliggende Gråpilevej 18, 2880 Bagsværd.**

Ved skrivelse af 10. juli 2006 blev der meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, vedrørende fredningen af Smørmosen og Fedtmosen til en nærmere beskrevet udvidelse af den lille stald øst for stuehuset.

På mødet den 27. juni 2006 blev det meddelt, at det var en betingelse for dispensationen, at hele gården senest 5 år efter ibrugtagningstilladelse skal være beklædt med røde tegl.

Ved en beklagelig fejl blev denne betingelse ikke anført i fredningsnævnets skrivelse af 10. juli 2006.

Det skal herved meddeles, at dispensationen af 10. juli 2006 er betinget af, at hele gården senest 5 år efter ibrugtagningstilladelse er beklædt med samme tagbeklædning i form af røde tegl.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. De kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klage til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen i forhold til brevet af 13. juli 2006 er udløbet, eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Hans Chr. Poulsen
formand

SNS-121-00169
5

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 93 61 16
Telefax: 99 68 48 99

Den 29. juli 2010
FRS nr. 39/10 BH

KOPI

Herlev kommune
Miljøafdelingen
Herlev Bygade 90
2730 Herlev

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

30 JULI 2010

Jordvarmeanlæg på ejendommen matr.nr. 11 c Hjortespring by, Lindevang.

Ved e-mail af 15. juni 2010 har Herlev kommune fremsendt en ansøgning fra Per Laur-
sen, Gråpilevej 18, 2880 Bagsværd, om tilladelse til etablering af et jordvarmeanlæg på
ejendommen, som er omfattet af fredningskendelse af 13. august 2003 om fredning af
Smørmosen og Fedtmosen.

Sagen har været forelagt Danmarks Naturfredningsforening og Miljøcenter Roskilde,
der ikke har haft bemærkninger.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dis-
pensation til etablering af det ansøgte jordvarmeanlæg på betingelse af, at der sker ree-
tablering efter arbejdets udførelse.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til By- og Landskabsstyrelsen og Danmarks Na-
turfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er mod-
taget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbe-
skyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn,
der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbe-
taler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på geby-
ret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegyn-
de behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen
kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, el-
ler behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen,
hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
Formand

Sendt til

Miljøcenter Roskilde, jr. nr. ROS-412-00905.
By- og Landskabsstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité
Dansk Ornitologisk Forening, att. Knud Flensted
Kulturarvsstyrelsen
Friluftsrådet
Per Laursen

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 93 61 16
Telefax: 99 68 48 99

Den 31. marts 2011
FRS nr. 10/11 BH

KOPI

Herlev kommune
Miljøafdelingen
Herlev Hovedgade 90
2730 Herlev

Modtaget i
Naturstyrelsen
- 1 APR. 2011

Jr.nr. 163-2011-6565 – ridedsti i Smør- og Fedtmosen.

Ved brev af 11. februar 2011 har Herlev kommune ansøgt om dispensation fra fredningen af Smør- og Fedtmosen til etablering af en ridedsti. Ifølge brev af 10. februar 2011 fra Herlev kommune, Park og Vej, skal den ansøgte ridedsti følge eksisterende græs- og grusstier og etableres efter samme princip, som er anvendt i Vestskoven. Få steder vil mindre regulering af terræn være nødvendigt. Hvor grusstien krydser græsstier og ved overgang til grusbelægning sikres græsset med græsarmering.

Ansøgningen har været forelagt Naturstyrelsen Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening. Der er ikke fremkommet indsigelse.

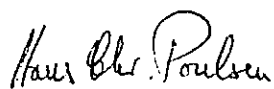
Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til den ansøgte ridedsti, som beskrevet i Herlev kommunes brev af 10. februar 2011.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage fra privatpersoner, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Hvis klagen indgives af andre, herunder virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
Formand

FREDNINGSGRÆNSE

NY RIDESTI I EGET TRACE

EKSISTERENDE VEJ/STI MED RIDNING TILLADT

Herlev
Kommune

Sag: Ridesti i Smør- og Fedtmosefredningen.
Emne: Tracé.

Dato: 10-02-2011 Mål: 1:3000 Initialer: MO.

Sendt til:

Naturstyrelsen Roskilde, jr. nr. NST-4112-00295

Naturstyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité

Dansk Ornitologisk Forening, att. Knud Flensted

Kulturarvsstyrelsen

Friluftsrådet

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FRS nr. 62/2014

Den 2. februar 2015

Herlev Kommune
Herlev Bygade 90
2730 Herlev

Journalnr. 163-2013-27816

Vedr. FRS 62/2014 – Dispensation til midlertidig bibeholdelse af byggeri i Smør- og Fedtmosefredningen

Herlev Kommune har i brev af 21. november 2014 ansøgt om midlertidig dispensation til bibeholdelse af byggeri på matr. nr. 37m og 11b, Hjortespring.

De to nævnte ejendomme ejes af Herlev Kommune. Ansøgningen er tillige indsendt på vegne Chunliang og Xiaoli Zhang som ejere af den tilstødende ejendom matr. nr. 37d Hjortespring, beliggende Klausdalsbrovej 308, Herlev.

Fredningsforhold

Matr. nr. 37m og 11b Hjortespring, er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2005 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Fredningsbestemmelserne er blandt andet sålydende:

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier,
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området,
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen.

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

.....

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

.....

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

.....

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

.....

Oplysninger om ejendommene og det ansøgte

Ejendommen matr. nr. 37d Hjortespring, der på nord- og vestsiden grænser op til de to fredede ejendomme, matr. nr. 37m og 11b Hjortespring, blev i 2013 erhvervet af Chunliang og Xiaoli Zhang, som foretog om- og tilbygning af hus og opførte en havemur om ejendommen.

En kontrolopmåling viste, at hustilbygningen er opført 0,8 m inde på matr. nr. 37m og havemuren 0,5-2 m inde 11b Hjortespring

Havemuren er efter det oplyste opført som udskiftning af et ældre hegn med samme placering, hvilket er underbygget af luftfotos samt et fejlplaceret ældre skelrør.

Herlev Kommune har efterfølgende konstateret, at en del af havemuren ind mod matr. nr. 37m er væltet over en strækning på maksimalt 20 meter, og at der langs ydersiden af havemuren er konstateret byggeaffald samt fældede træer og buskads.

På matr.nr. 37 m er der nyttehaver, mens der på den berørte del af matr. nr. 11b er kratbevoksning.

Herlev kommunes vurdering og indstilling

Kommunen vurderer som tilsynsmyndighed, at et krav om umiddelbar fjernelse af hustilbygning og havemur omkostningsmæssigt ikke vil være proportionalt med overtrædelsen. Der er dog generelt et pres på fredede arealer fra områdets nabomatrikler, hvor have- og byggeaktiviteter breder sig ind på fredede arealer. Kommunen har tidligere håndhævet flere mindre forhold om matrikeloverskridelser i området, som alle er blevet krævet fjernet fra de fredede arealer.

I den konkrete sag anbefales det, at der i betragtning af sagens omstændigheder i forhold til den begrænsede skade på natur, landskab og adgang meddeles dispensation til midlertidig bibeholdelse af hustilbygning og havemur, gerne på følgende vilkår:

- Den væltede havemur må ikke genopbygges, men skal fjernes fra de fredede arealer
- Langs ydersiden af havemuren mod de fredede arealer skal der etableres en passende skjulende beplantning af hjemmehørende arter efter nærmere aftale med Herlev Kommune
- Senest ved salg eller overdragelse af ejendommen matr. nr. 37d Hjortespring, eller ved væsentlige ombygninger af hustilbygningen eller havemuren, skal ejeren af matr. nr. 37d Hjortespring foranledige, at hustilbygning og den resterende havemur fjernes fra de fredede arealer.
- Dispensationen skal tinglyses på matriklerne 37d, 37m og 11b Hjortespring af bygherren.

Udtalelser til det ansøgte

Ansøgningen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne Land, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Naturstyrelsen, Det åbne Land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, har i brev af 2. december 2014 redegjort for fredningsforholdene og oplyst, at ansøgningen ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.

Friluftsrådet har i mail af 24. november 2014 meddelt, at man er enig med kommunen og kan anbefale midlertidig dispensation.

Der er ikke modtaget andre bemærkninger til det ansøgte.

I sagens behandling har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af Miljøministeren) og Bo Zabel (udpeget af Herlev Kommune).

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til bibeholdelse af byggeri på matr. nr. 37m og 11b, Hjortespring, som nærmere beskrevet i Herlev Kommunes ovennævnte brev af 21. november 2014 med bilag og på de heri anførte betingelser.

Det ansøgte findes således ikke at stride mod fredningens formål om at bevare det nuværende landskabsbillede uændret.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.,

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, som er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Gebyret betales i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Herlev Kommune
Herlev Bygade 90
2730 Herlev

Journalnr. 163-2013-27816

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FRS nr. 62/2014

Den 03.juli 2015

FRS 62/2014 – Dispensation til midlertidig bibeholdelse af byggeri i Smør- og Fedtmosefredningen

Herlev Kommune har i brev af 21. november 2014 ansøgt om midlertidig dispensation til bibeholdelse af byggeri på matr. nr. 37m og 11b Hjortespring. De to nævnte ejendomme ejes af Herlev Kommune. Ansøgningen er tillige indsendt på vegne Chunliang og Xiaoli Zhang som ejere af den tilstødende ejendom matr. nr. 37d Hjortespring, beliggende Klausdalsbrovej 308, Herlev.

Sagen omhandler et fejlplaceret matrikeloverskridende byggeri, der af ejerne af matr. nr. 37d er opført som erstatning for et tidligere hegn mellem ejendommen matr. nr. 37d på den ene side og ejendommene matr. nr. 37m og 11b på den anden side.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Matr. nr. 37m og 11b Hjortespring er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2005 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Fredningsbestemmelserne er blandt andet sålydende:

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier,
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området,
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen.

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

.....

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

.....

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

.....

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

.....

Matr. nr. 37d Hjortespring er ikke fredet.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand.

Baggrunden for det ansøgte

Ejendommen matr. nr. 37d Hjortespring, der på nord- og vestsiden grænser op til de to fredede ejendomme, matr. nr. 37m og 11b Hjortespring, blev i 2013 erhvervet af Chunliang og Xiaoli Zhang. Chunliang og Xiaoli Zhang foretog om- og tilbygning af huset og opførte en havemur om ejendommen. Tilbygningen blev ført helt ud til og dens bagside blev integreret i havemuren.

Havemuren blev efter det oplyste opført som udskiftning af et ældre hegn med samme placering, hvilket er underbygget af luftfotos samt et fejlplaceret ældre skelrør. En kontrolopmåling viste imidlertid, at hustilbygningen og havemuren mod nord er opført 0,8 m inde på matr. nr. 37m og havemuren mod vest 0,5-2 m inde 11b Hjortespring. Endvidere blev det konstateret, at en del af havemuren mod nord og ind mod matr. nr. 37m er væltet over en strækning på maksimalt 20 meter.

Herlev kommunes vurdering og indstilling som tilsynsmyndighed

Kommunen vurderer som tilsynsmyndighed, at et krav om umiddelbar fjernelse af hustilbygning og havemur omkostningsmæssigt ikke vil være proportionalt med overtrædelsen. Byggeriets fejlplacering er sket på begrænsede randarealer i udkanten af fredningen, som var haveareal, nyttehaver og kratbevoksning uden særlig natur- eller landskabsværdier. Matrikeloverskridelsen vurderes kun at have påvirket natur, landskab og adgang minimalt. Der er dog generelt et pres på fredede arealer fra områdets nabomatrikler, hvor have- og byggeaktiviteter breder sig ind på fredede arealer. Kommunen har tidligere håndhævet flere mindre forhold om matrikeloverskridelser i området, som alle er blevet krævet fjernet fra de fredede arealer.

I den konkrete sag anbefales det, at der i betragtning af sagens omstændigheder i forhold til den begrænsede skade på natur, landskab og adgang meddeles dispensation til midlertidig bibeholdelse af hustilbygning og havemur, gerne på følgende vilkår:

- Den væltede havemur må ikke genopbygges, men skal fjernes fra de fredede arealer
- Langs ydersiden af havemuren mod de fredede arealer skal der etableres en passende skjulende beplantning af hjemmehørende arter efter nærmere aftale med Herlev Kommune
- Senest ved salg eller overdragelse af ejendommen matr. nr. 37d Hjortespring, eller ved væsentlige ombygninger af hustilbygningen eller havemuren, skal ejeren af matr. nr. 37d Hjortespring foranledige, at hustilbygning og den resterende havemur fjernes fra de fredede arealer.
- Dispensationen skal tinglyses på matriklerne 37d, 37m og 11b Hjortespring af bygherren.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF.

Naturstyrelsen, Det åbne Land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, har i mail af 2. december 2014 redegjort for fredningsforholdene og oplyst, at ansøgningen ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 20. december 2014 udtalt, at den del af havemuren, som overskrider matrikelgrænserne, er ikke acceptabel. DN har derfor den opfattelse, at der ikke bør gives dispensation.

Friluftsrådet har i mail af 24. november 2014 meddelt, at man er enig med kommunen og kan anbefale midlertidig dispensation.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse af det fejlplacerede byggeri, der etablerer hegnet i marken mellem den ikke fredede ejendom og de to fredede ejendomme. Byggeriet er efter det oplyste matrikeloverskridende ind på det fredede areal matr. nr. 37m med 0,8 meter og ind på det fredede areal matr. nr. 11b med 0,5-2 meter. Byggeriet er udført i beton. Byggeriet på det fredede areal, består af en høj havemur og bagsiden på tilbygningen til huset beliggende på den ikke fredede ejendom. Tilbygningen er ført helt ud til og er blevet indbygget i havemuren. Det blev påvist under besigtigelsen, at byggeriet i hvert fald over en del af strækningen er opført ovenpå soklen fra en tidligere havemur. Midt i hegnet og over et længere stykke er en del af havemuren væltet. Der deltog ikke bygningsagkyndige ved besigtigelsen, men fredningsnævnet bemærkede, at for en umiddelbar betragtning fremstod også den del af byggeriet, som ikke var væltet, som værende i mindre god bygningsmæssig stand.

Kommunen har på fredningsnævnets forespørgsel supplerende oplyst, at der ikke er meddelt byggetilladelse til tilbygningen. Det er endvidere kommunens vurdering, at der formentlig kræves byggetilladelse til havemuren i det omfang, at den overstiger 1,8 meter.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bo Zabel (udpeget af Herlev Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

En ansøgning om lovliggørende dispensation skal som alt overvejende hovedregel afslås, hvis en forudgående ansøgning om tilladelse til opførelse af byggeriet ville have resulteret i et afslag. Konkrete omstændigheder - herunder god tro - kan dog i visse tilfælde føre til, at der meddeles en dispensation.

Efter besigtigelsen og efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder og forløb har fredningsnævnet ikke fundet grundlag for at meddele en dispensation. Det gælder uanset, at ejerne af den tilstødende ejendom matr.nr. 37d har opført den fejlplacerede tilbygning og havemuren som en udskiftning af et ældre hegn.

Fredningsnævnet har navnlig lagt vægt på, at tilbygning og mur er opført uden byggetilladelse, at en del af muren allerede er faldet sammen og derfor under alle omstændigheder skal fjernes, ligesom resten af byggeriet fremstår i dårlig bygningsmæssig stand.

Fredningsnævnet bemærker i øvrigt, at under besigtigelsen, hvor ejerne af matr. nr. 37d Chunliang og Xiaoli Zhang deltog, var kommunikationen med Chunliang og Xiaoli Zhang besværliggjort af sprog vanskeligheder. Det var ikke entydigt klart, om Chunliang og Xiaoli Zhang som medansøgere havde forstået indholdet af de i ansøgningen foreslåede vilkår for en midlertidig dispensation.

Derfor afslår fredningsnævnet det ansøgte.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, medansøgerne Chunliang og Xiaoli Zhang, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

17. november 2015 • J.nr.: NMK-522-00297 • Ref.: RTS

AFGØRELSE

i sag om dispensation til byggeri på fredede arealer i Herlev Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 50, stk. 1 (fredningsdispensation).

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver Fredningsnævnet for København afgørelse af 3. juli 2015 om afslag på en ansøgt dispensation til tidsbegrænset bibeholdelse af byggeri (havemur og tilbygning) på ejendommene matr.nr. 37m og 11b Hjortespring, der er beliggende inden for fredningen af Smørmosen og Fedtmosen, jf. Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004. Afgørelsen ophæves, fordi byggeriet ikke kræver dispensation fra fredningens bestemmelser.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse med senere ændringer

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Herlev Kommune har påklaget afgørelsen ved brev 8. juli 2015 og sendt supplerende bemærkninger ved brev af 1. september 2015. Klagen og de supplerende bemærkninger er tillige fremsendt på vegne af bygherre, dvs. ejerne af matr.nr. 37d Hjortespring (tilstødende ejendom).

I klagen er det navnlig gjort gældende, at kravet om en umiddelbar fysisk lovliggørelse ikke står i et rimeligt forhold til påvirkningen af fredningsinteresserne. Ifølge klagen er der tale om en beskeden påvirkning i kanten af det fredede område uden betydning for de natur- og landskabsværdier, der skal varetages med fredningen. Dertil kommer, at bygherre har opført byggeriet i god tro. Lovliggørelse kan sikres på længere sigt med et af kommunen foreslået vilkår om fysisk lovliggørelse ved senere ejerskifte eller ombygning. Det er fremhævet, at kommunen under hele sagens forløb har været i dialog med bygherre, og at bygherre er indforstået med de foreslåede vilkår.

Sagens oplysninger

Fredningsnævnet for København har den 3. juli 2015 givet afslag på en ansøgt dispensation til tidsbegrænset bibeholdelse af byggeri (havemur og tilbygning) på ejendommene matr.nr. 37m og 11b Hjortespring.

Sagens baggrund er, at ejeren af ejendommen matr.nr. 37d Hjortespring ved en fejl har opført byggeri, der tillige omfatter arealer på de kommunalt ejede naboejendomme matr.nr. 37m og 11b Hjortespring.

De kommunalt ejede naboejendomme – men ikke ejendommen matr.nr. 37d Hjortespring – er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2005 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Fredningen af Smørmosen og Fedtmosen er gennemført efter forslag fra daværende Københavns Amt, Gladsaxe Kommune og Herlev Kommune. Af afgørelsen fremgår det, at der er tale om et område, som primært bliver benyttet af det uorganiserede friluftsliv, og at det er muligt at opleve et varieret landskab med småbiotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

Fredningen har bl.a. til formål, *at* beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier, *at* sikre almenhedens ret til færdsel i området, *at* forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen (§ 1). Med henblik herpå er bl.a. fastsat bestemmelser om, at der ikke må opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg (§ 3), og at der ikke må foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold (§ 4).

Under fredningsnævnets behandling af fredningssagen foreslog Danmarks Naturfredningsforening og Kolonihaveforbundet fredningen udvidet med arealer ved Klausdal, herunder et område med nyttehaver. Fredningsnævnet besluttede, at nyttehaverne ikke skulle fredes og gennemførte en fredning med en afgrænsning der bl.a. ikke omfattede de i denne sag ansøgte arealer.

Naturklagenævnet (et flertal på 5 medlemmer) besluttede imidlertid at flytte fredningsgrænsen øst for Klausdal længere mod øst, så nyttehaverne blev inddraget under fredningen. Naturklagenævnet fastsatte samtidig følgende bestemmelse "Fredningens bestemmelser træder først i kraft for nyttehaveområdet, når området ikke længere benyttes som haveområde". Arealet mellem "Klausdal" og nyttehaverne kan anvendes til spejder- og hundetræningsaktiviteter samt andre lignende aktiviteter, jf. fredningens § 3, sidste stykke."

Ejendommen matr.nr. 37d Hjortespring, der mod nord og vest grænser op til fredningsområdet, blev erhvervet af de nuværende ejere i 2013. Ejerne har herefter foretaget en om- og tilbygning af huset og opført en havemur om ejendommen. Byggeriet er opført i beton. Tilbygningen blev ført helt ud til og dens bagside blev integreret i havemuren. Ejerne har oplyst, at havemuren blev opført som udskiftning af et ældre hegn med samme placering, hvilket ifølge Herlev Kommune understøttes af luftfotos samt et fejlplaceret, ældre skelrør. En kontrolopmåling har imidlertid vist, at hustilbygningen og havemuren mod nord er opført 0,8 m inde på matr.nr. 37m og havemuren mod vest 0,5-2,0 m inde på matr.nr. 11b. Endvidere er en del af havemuren mod nord væltet over en strækning på 20 meter.

Herlev Kommune har oplyst, at der på matr.nr. 37m er nyttehaver, og at den berørte del af matr.nr. 11b er kratbevoksning.

Herlev Kommune har som tilsynsmyndighed vurderet, at tilbygningen og havemuren er opført i strid med fredningsbestemmelserne og har på den baggrund den 21. november 2014 søgt om dispensation fra fredningen som ejer og på vegne af ejerne af matr.nr. 37d. I ansøgningen er der nærmere oplysninger om Herlev Kommunes vurdering af det ansøgte, i vidt omfang svarende til det i klagen anførte. Ansøgningen er vedlagt fotos af tilbygningen og havemuren.

Kommunen har yderligere bemærket, at der generelt er et pres på de fredede arealer fra områdets nabomatrikler, hvor have- og byggeaktiviteter breder sig ind på fredede arealer. Det er anført, at kommunen har håndhævet flere mindre forhold om matrikeloverskridelser i området, som alle er blevet krævet fjernet fra de fredede arealer. På længere sigt bør der ifølge kommunen ligeledes ske lovliggørelse af det omhandlede forhold. Kommunen har anbefalet, at der meddeles dispensation til midlertidig bibeholdelse af hustilbygning og havemur på følgende vilkår:

- Den væltede havemur må ikke genopbygges, men skal fjernes fra de fredede arealer.
- Langs ydersiden af havemuren mod de fredede arealer skal der etableres en passende skjulende beplantning af hjemmehørende arter efter nærmere aftale med Herlev Kommune.
- Senest ved salg eller væsentlige ombygninger af hustilbygningen eller havemuren, skal ejeren af matr.nr. 37d Hjortespring foranledige, at hustilbygning og den resterende havemur fjernes fra de fredede arealer.
- Dispensationen skal tinglyses på matr.nr. 37d, 37m og 11b af bygherre.

Supplerende har kommunen den 22. maj 2015 på forespørgsel fra fredningsnævnet oplyst, at der ikke er meddelt byggetilladelse til bygningen, og at det endvidere er kommunens vurdering, at der formentlig kræves byggetilladelse til havemuren idet omfang, at den overstiger 1,8 meter. Som årsag til, at kommunen endnu ikke har givet byggetilladelse er henvist til, at kommunen afventer fredningsnævnets afgørelse i sagen. Det er oplyst, at kommunen er indstillet på at meddele en "midlertidig byggetilladelse" til byggeriet på samme vilkår som foreslået over for fredningsnævnet.

Friluftsrådet har den 24. november 2014 meddelt, at man er enig med Herlev Kommune og anbefaler en midlertidig dispensation.

Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling i Herlev har den 20. december 2014 meddelt, at der ikke bør meddeles dispensation til den del af havemuren, som overskrider grænserne til fredningsområdet.

Naturstyrelsen har den 2. december 2012 fremsendt oplysninger som teknisk bistand til fredningsnævnet. Heri er henvist til fredningens §§ 1 og 3.

Der er ikke i ansøgningen eller sagens akter i øvrigt en omtale af Naturklagenævnets beslutning om at udvide fredningen mod øst og den samtidigt fastsatte bestemmelse om fredningens udskudte ikrafttræden for nyttehaveområdet.

Fredningsnævnet har besigtiget ejendommen med deltagelse af bl.a. ejerne af matr.nr. 37d. Under besigtigelsen blev det påvist, at byggeriet i hvert fald over en del af strækningen er opført oven på soklen fra en tidligere havemur. Midt i heget og over et længere stykke var en del af havemuren væltet. Der deltog ikke byggesagkyndige ved besigtigelsen, men fredningsnævnet bemærkede, at for en umiddelbar betragtning fremstod også den del af byggeriet, som ikke var væltet, som værende i mindre god bygningsmæssig stand.

Som begrundelse for det påklagede afslag har fredningsnævnet anført, at en ansøgning om lovliggørende dispensation som altovervejende hovedregel skal afslås, hvis en forudgående ansøgning om tilladelse til opførelse af byggeriet ville have resulteret i et afslag, men at konkrete omstændigheder – herunder god tro – dog i visse tilfælde kan føre til, at der meddeles en dispensation.

Efter besigtigelsen og efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder og forløb har fredningsnævnet ikke fundet grundlag for at meddele en dispensation. Det gælder uanset, at ejerne af den tilstødende ejendom matr.nr. 37d har opført den fejlplacerede tilbygning og havemuren som en udskiftning af et ældre hegn. Fredningsnævnet har navnlig lagt vægt på, at tilbygning og mur er opført uden byggetilladelse, at en del af muren allerede er faldet sammen og derfor under alle omstændigheder skal fjernes, ligesom resten af byggeriet fremstår i dårlig bygningsmæssig stand. Fredningsnævnet bemærker i øvrigt, at kommunikationen med ejerne af den tilstødende ejendom under besigtigelsen var besværliggjort af sprogveskelsigheder, og at det ikke var entydigt klart om ejerne som medansøgere havde forstået indholdet af de i ansøgningen foreslåede vilkår for en midlertidig dispensation.

Herlev Kommune har over for Natur- og Miljøklagenævnet telefonisk oplyst, at nyttehaveområdet fortsat anvendes til nyttehaver. Adspurg om eventuelle ændringer i anvendelsen set i forhold til fredningstidspunktet har kommunen oplyst, at der aktuelt er færre aktive haver i området.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget 9 Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Line Theil Elikofer (formand), Ole Pilgaard Andersen, Pelle Andersen-Harild, Torben Hansen, Henrik Høegh, Marianne Højgaard Pedersen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra fredningsbestemmelser, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningen af Smørmosen og Fedtmosen, jf. Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004, indeholder bl.a. bestemmelser om, at der ikke må opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg (§ 3), og at der ikke må foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold (§ 4).

I Naturklagenævnets fredningsafgørelse af 25. maj 2004 er der bl.a. anført følgende:

”Med 5 stemmer mod 3 (Ole Pilgaard Andersen, Anders Stenild og Jens Vibjerg) bestemmes det, at fredningsgrænsen øst for ”Klausdal” flyttes mod øst, så nyttehaverne inddrages under fredningen. Mindretallet stemmer for, at holde nyttehaveområdet uden for fredningen.

(...)

Fredningens bestemmelser træder først i kraft for nyttehaveområdet, når området ikke længere benyttes som haveområde (...)

De berørte arealer op mod matr.nr. 37d Hjortespring ligger i det område med nyttehaver, der blev inddraget i fredningen under Naturklagenævnets behandling af sagen. Det fremgår af fredningskortene, at området med nyttehaver har været afgrænset omtrentligt svarende til en ydre beplantning, der kan ses på luftfotos. Der er ikke væsentlig forskel på områdets fremtræden henholdsvis på seneste luftfoto (2014) og på luftfoto fra fredningens gennemførelse (2004).

Herlev Kommune har oplyst, at området fortsat benyttes som nyttehaveområde, dog med lidt færre aktive haver end på fredningstidspunktet.

Det er Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse, at de ansøgte arealer ligger i nyttehaveområdet som angivet i Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004, og – som Naturklagenævnets afgørelse er formuleret – at de relevante fredningsbestemmelser om forbud mod bebyggelse og tilstandsændringer ikke er trådt i kraft for dette område.

Et enigt Natur- og Miljøklagenævn finder herefter, at det påklagede afslag på dispensation skal ophæves, allerede fordi byggeriet ikke kræver dispensation fra fredningens bestemmelser. Det skal bemærkes, at Herlev Kommune som myndighed efter anden lovgivning og som ejer af de berørte arealer på andet grundlag vil kunne tage stilling til det pågældende byggeri.

På ovenstående ophæves Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 3. juli 2015 om afslag på dispensation til byggeri på ejendommene matr.nr. 37m og 11b Hjortespring,

På nævnets vegne

Rasmus Thougard Svendsen
Specialkonsulent

Afgørelsen er sendt til:

- Chunliang og Xiaoli Zhang, Klausdalsbrovej 308, 2730 Herlev
- Herlev Kommune – Att. Jesper Storskov jesper.storskov@herlev.dk; herlev@herlev.dk - j.nr. 163-2013-27816
- Fredningsnævnet for København – koebenhavn@fredningsnaevn.dk – FRS nr. 62/2014
- Naturstyrelse, Det Centrale Fredningsregister – nst@nst.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Herlev Kommune
Vand og Natur
Herlev Bygade 90
2730 Herlev

Att.: Kris Øman

Via e-post: Kris.Omann@herlev.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-42-2017

Den 27. september 2017

Smør og Fedt Mosen – etablering af jordvarmeanlæg ved Naturcenter Kildegården

Over for fredningsnævnet har kommunen ansøgt om dispensation til på ejendommen matr.nr 10 a Hjortespring, beliggende Klausdalsbrovej 390, 2730 Herlev, at etablere et jordvarmeanlæg ved Naturcenter Kildegården. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Det er herunder oplyst, at etableringen af jordvarmeanlægget omfatter nedgravning af kobberrør, hvori der skal anvendes propangas som kølemiddel. Rørene nedgraves i 1,2 meters dybde i et græsareal, der anvendes som lege- og opholdsareal. Arealet reetableres uændret efter nedgravningen. Der vurderes ingen risiko for forurening af miljøet ved det ansøgte jordvarmeanlæg med propangas. Den nærmere placering af anlægget fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

” 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

- 1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier*
- 2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området*
- 3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og*
- 4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen*

§3 Arealernes drift og anvendelse

.....

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

.....

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

..... ”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Der er ikke fremkommet indsigelser mod det ansøgte.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet. Det er en betingelse for denne dispensation, at arealet retableres uændret efter nedgravningen af rørene,

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at anlægget etableres i tilknytning til naturcenteret og på et areal, der i dag henligger som lege- og opholdsareal med klippet græs. Anlægget nedgraves, og arealet retableres uændret efter etableringen. Det ansøgte findes herefter ikke at stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefri-

stens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Herlev Kommune
Att.: Bolette Halfdan-Nielsen

Via e-post: Bolette.Halfdan-Nielsen@herlev.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-13-2018

Den 11. april 2018

Smørmosen og Fedtmosen– Økologiske skolehaver

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af økologiske skolehaver på ejendommen matr.nr. 10^a og 10^c, Hjortespring, beliggende ved Naturcenter Kildegården, Klausdalsbrovej 390 i Herlev. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§1. Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området

3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 4. Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser. Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig til støtte for projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Hanne B. Holst (udpeget af Herlev Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at der tidligere har været skolehaver på arealet.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer taget væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagenes oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Herlev Kommune
Att.: Kris Ømann

Via e-post: kris.omann@herlev.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-41-2018

Den 13. august 2018

Smør- og Fedtmosen – Renovering af stier

Over for fredningsnævnet har Herlev Kommune ansøgt om dispensation til renovering af stier på ejendommen matr.nrr. 49, 9^g, 9^c, 9^f, 10^k, 11^a, 11^k, 11^h, 11^e, 11^l, Hjortespring, beliggende vest for Hillerød motorvejen og nord for Klausdalsbrovej. Projektet gennemføres alene i den del af det fredede areal, der er beliggende i Herlev Kommune. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af smørmosen og Fedtmosen, hvori fredningsnævnets afgørelse af 13. august 2003 stadfæstes med enkelte ændringer.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier

2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

...

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

...

§4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejligheder indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

...

§5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

...

§6 Naturpleje og genopretning

Såfremt brugen af daghaverne syd for Værebrovej ophører, skal arealet integreres som naturområde med den øvrige del af fredningsområdet.

Uanset § 3-5 kan plejemyndigheden foretage de foranstaltninger, der skønnes egnet til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier, herunder regulering af plejeniveauet.

Foranstaltningerne skal udføres på baggrund af en samlet plejeplan, som beskrevet i § 7."

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af planterarter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Herlev Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for en dispensation.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Hanne B. Holst (udpeget af Herlev Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at det i fredningen er forudsat, at der kan foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende afvandingssystemer for at opretholde færdslen i området, og at det ansøgte projekt tjener et tilsvarende formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Agrovi
Att.: Jannik Noe-Nygaard

Via e-post: jnn@agrovi.dk

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

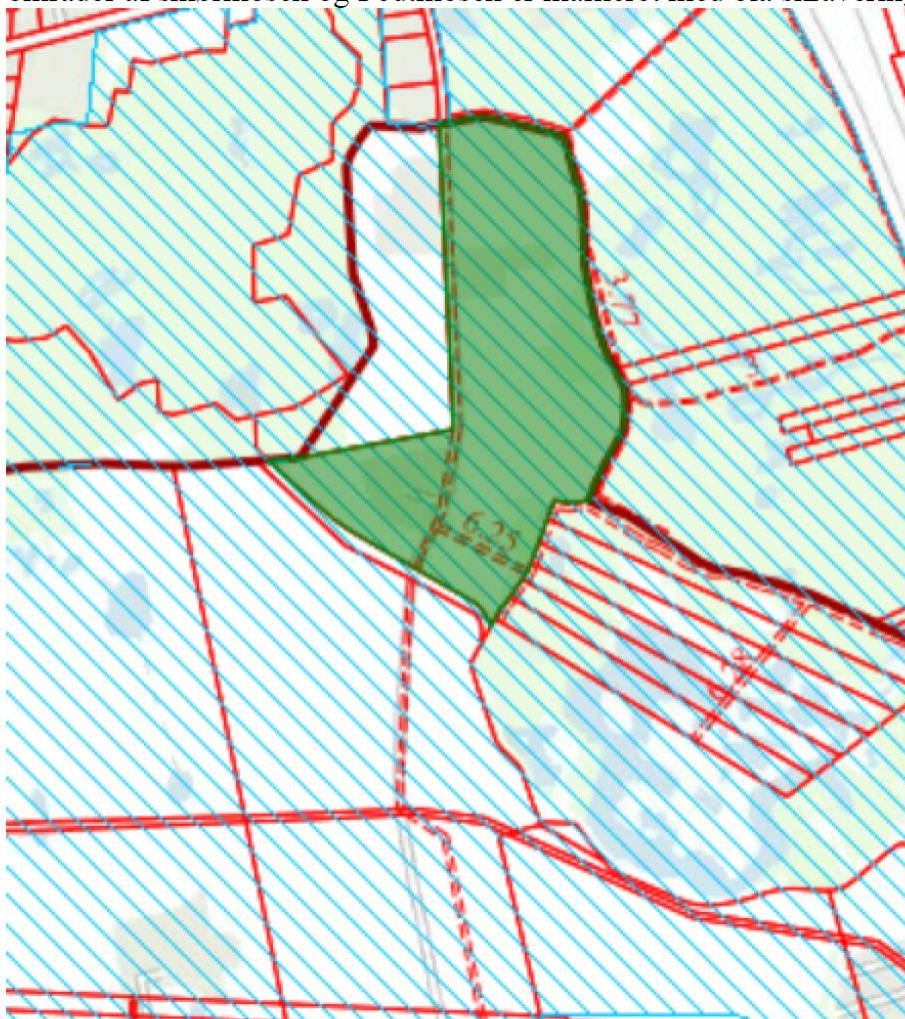
kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-40-2021

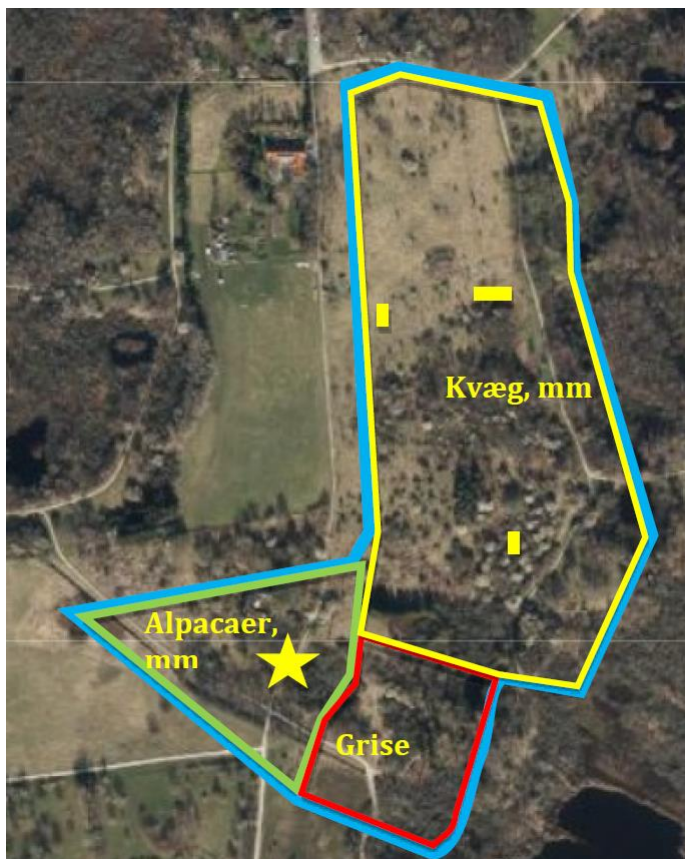
Den 13. januar 2022

Smør- og Fedtmosen – Nåletræer, opstilling af dyrehegn samt læskure

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til beplantning med nåletræer, opstilling af dyrehegn samt læskure til frilandsgrise på ejendommen matr.nr. 11^d Hjortespring, beliggende Gråpilevej 24 i Bagsværd. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. De nærmere placeringer fremgår af følgende kortudsnit:

Beliggenhed af ejendommen Gråpilevej 24, markeret med grønt. De fredede områder af smørmosen og Fedtmosen er markeret med blå skravering.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter.

Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.”

”...”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Herlev Kommune har afgivet følgende habitatkonsekvensvurdering, der omfatter såvel denne sag som sag 40-2021:

”Byggeri af stuehus og maskinhal, jordvarmeanlæg og terrænregulering af Gråpilevej

Byggeprojekterne med omliggende arealer til gårdsplads, indkørsel, havearealer m.m. vil fortrænge natur- og græsarealer på arealer, som udlægges til nyanlæg af bygninger mv. Herlev Kommune vurderer, at arealerne ikke udgør nogen særskilt værdi for Habitatdirektivets Bilag IV-arter, men indgår i områdets naturareal, der således vil blive reduceret lidt. Herlev Kommune vurderer, at dette kun vil kunne påvirke padden i lille grad, idet der fortsat er udstrakte natur- og græsarealer i området. Der bør dog ikke inddrages større arealer til bebyggelse m.m. end nødvendigt for at minimere påvirkningen af naturen, herunder padden. Herlev Kommune vurderer ikke at flagermus påvirkes af byggeprojekterne.

Hegn, herunder nåletræer, dyrehegn (2-4 tråds hegn og PODA hestehegn type C960) samt raftehegn

Nåletræer

Herlev Kommune vurderer, at plantning af nåletræer i sig selv ikke vil påvirke Habitatdirektivets Bilag IV-arter væsentligt. Nåletræer udgør til en vis grad en forringelse af naturgrundlag og føde for padden og flagermus 3. Da nåletræerne ønskes plantet langs og i vådområderne, vurderer Herlev Kommune at de kan være med til at forringe disse naturtyper og dermed indirekte påvirke bilag-IV-arter. Herlev Kommune vurderer derfor, at der ikke bør plantes nåletræer på ejendommen.

Dyrehegn

Begge søer og mosen, som er registreret som beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 findes i det areal, som grundejerne ønsker at indhegne til frilandsgrise. Hold af frilandsgrise er ikke foreneligt med § 3-beskyttet natur, idet grisene roder jordbunden op og forurener vandet i vådområderne med jord, urin og afføring. Herlev Kommune vurderer derfor, at den ønskede placering af indhegning til frilandsgrise ikke er foreneligt med beskyttelse af Bilag IV-padderne. Indhegning til grisehold skal derfor føres udenom vådområderne i en afstand, således at vådområderne ikke påvirkes.

Raftehegn

Etablering af raftehegnet vurderer Herlev Kommune kun i mindre grad vil kunne udgøre en fysisk barriere for padders vandring.

Samlet vurdering

Herlev Kommune ser positivt på en gennemførelse af de ønskede projekter, når deres gennemførelse er af underordnet naturmæssig betydning. Herlev Kommune vurderer, at de ansøgte projekter samlet set ikke vil true de i området registrerede arter, som er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV, men i lille omfang vil kunne forringe den økologiske funktionalitet for arterne i området, og i særdeleshed, hvis Bilag IV-arterne ikke sikres mod negativ påvirkning fra dyrehold med frilandsgrise og beplantning med nåletræer.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Herlev Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig imod projektet for så vidt angår plantning af nåletræer og hegning med andre hegn end en 2 trådsløsning og/eller en løsning med stormasket net (maskestørrelse på ca. 15-20 x 15-20). For så vidt angår svinefolden udtaler fredningstilsynet sig imod en hegning, der går nærmere end 2 meter fra områder med søer og moser, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

DOF og Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Henrik Nepper-Christensen (udpeget af miljøministeren) og Hanne B. Holst (udpeget af Herlev Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet for så vidt angår læskure til frilandsgrise samt opstilling af dyrehegn, på vilkår af

- at hegning sker med en 2 trådsløsning og/eller en løsning med stormasket net (maskestørrelse på ca. 15-20 x 15-20); og
- at indhegning til grisehold føres uden om ejendommens vådområder i en afstand, således at vådområderne ikke påvirkes.

I øvrigt meddeler fredningsnævnet afslag på ansøgningen.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at den imødekomne del af det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, i det omfang det opstillede vilkår overholdes. For så vidt angår den ikke imødekomne del af ansøgningen (nåletræer og anvendelse af PODA hestehegn type C960) finder fredningsnævnet, at der er tale om forhold, der vil stride mod fredningens formål om at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier.

Det er fredningsnævnets vurdering, at den imødekomne del af det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at den nævnte del af det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Herlev Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Agrovi
Att.: Jannik Noe-Nygaard

Via e-post: jnn@agrovi.dk

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

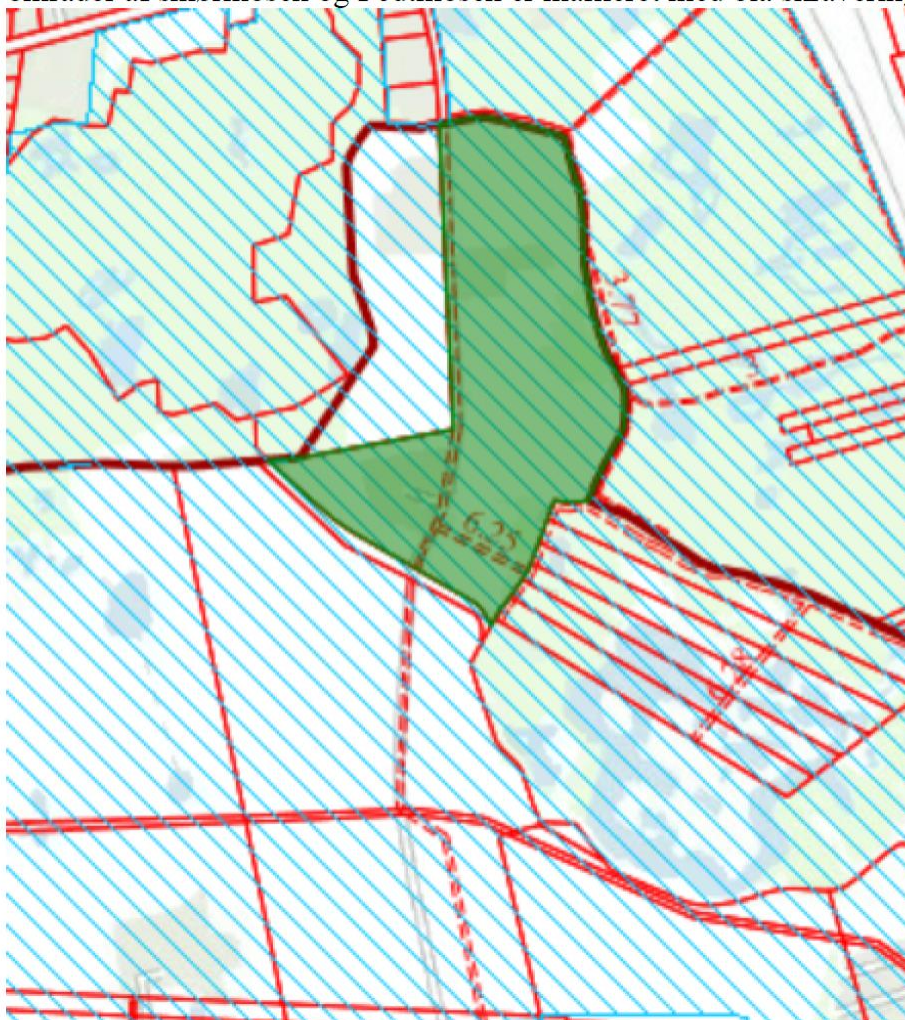
kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-02-2021

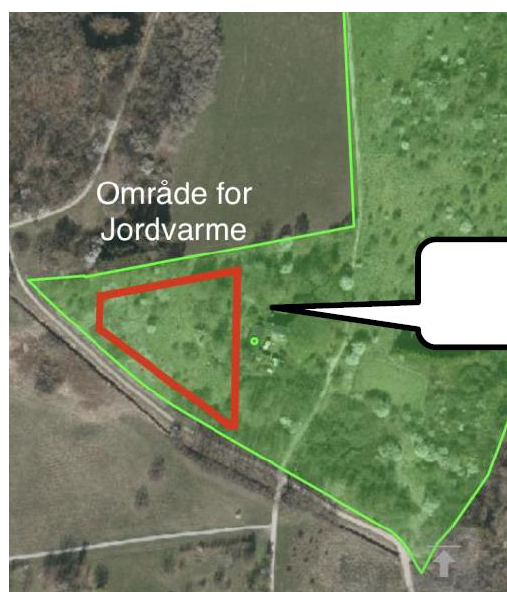
Den 13. januar 2022

Smør- og fedtmosen – Maskinhal, nyt stuehus m.v.

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af maskinhal, nyt stuehus, jordvarmeanlæg, midlertidig beboelsespavillon, plantning af bøgehæk, terrænregulering af vej samt opstilling af raftehegn på ejendommen matr.nr. 11^d Hjortespring, beliggende Gråpilevej 24 i Bagsværd. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. De nærmere placeringer fremgår af følgende kortudsnit:

Beliggenhed af ejendommen Gråpilevej 24, markeret med grønt. De fredede områder af smørmosen og Fedtmosen er markeret med blå skravering.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter.

Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejligheder indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.
Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.
Læskure til dyr.
Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.
Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.”

”...”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Herlev Kommune har afgivet følgende habitatkonsekvensvurdering, der omfatter såvel denne sag som sag 40-2021:

”Byggeri af stuehus og maskinhal, jordvarmeanlæg og terrænregulering af Gråpilevej

Byggeprojekterne med omliggende arealer til gårdsplads, indkørsel, havearealer m.m. vil fortrænge natur - og græsarealer på arealer, som udlægges til nyanlæg af bygninger mv. Herlev Kommune vurderer, at arealerne ikke udgør nogen særskilt værdi for Habitatdirektivets Bilag IV-arter, men indgår i områdets naturareal, der således vil blive reduceret lidt. Herlev Kommune vurderer, at dette kun vil kunne påvirke padder i lille grad, idet der fortsat er udstrakte natur- og græsarealer i området. Der bør dog ikke inddrages større arealer til bebyggelse m.m. end nødvendigt for at minimere påvirkningen af naturen, herunder padder. Herlev Kommune vurderer ikke at flagermus påvirkes af byggeprojekterne.

Hegn, herunder nåletræer, dyrehegn (2-4 tråds hegn og PODA hestehegn type C960) samt raftehegn

Nåletræer

Herlev Kommune vurderer, at plantning af nåletræer i sig selv ikke vil påvirke Habitatdirektivets Bilag IV-arter væsentligt. Nåletræer udgør til en vis grad en forringelse af naturgrundlag og føde for padder og flagermus 3. Da nåletræerne ønskes plantet langs og i vådområderne, vurderer Herlev Kommune at de kan være med til at forringe disse naturtyper og dermed indirekte påvirke bilag-IV-arter. Herlev Kommune vurderer derfor, at der ikke bør plantes nåletræer på ejendommen.

Dyrehegn

Begge søer og mosen, som er registreret som beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 findes i det areal, som grundejerne ønsker at indhegne til frilandsgrise. Hold af frilandsgrise er ikke foreneligt med § 3-beskyttet natur⁴ idet grisene roder jordbunden op og forurener vandet i vådområderne med jord, urin og afføring. Herlev Kommune vurderer derfor, at den ønskede placering af indhegning til frilandsgrise ikke er foreneligt med beskyttelse af Bilag IV-padderne. Indhegning til grisehold skal derfor føres udenom vådområderne i en afstand, således at vådområderne ikke påvirkes.

Raftehegn

Etablering af raftehegnet vurderer Herlev Kommune kun i mindre grad vil kunne udgøre en fysisk barriere for padders vandring.

Samlet vurdering

Herlev Kommune ser positivt på en gennemførelse af de ønskede projekter, når deres gennemførelse er af underordnet naturmæssig betydning. Herlev Kommune vurderer, at de ansøgte projekter samlet set ikke vil true de i området registrerede arter, som er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV, men i lille omfang vil kunne forringe den økologiske funktionalitet for arterne i området, og i særdeleshed, hvis Bilag IV-arterne ikke sikres mod negativ påvirkning fra dyrehold med frilandsgrise og beplantning med nåletræer.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Herlev Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig imod projektet for så vidt angår beboelsespavillon, bøgehæk og taget forbehold for størrelsen af de påtænkte nybygninger.

DOF og Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Henrik Nepper-Christensen (udpeget af miljøministeren) og Hanne B. Holst (udpeget af Herlev Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.]

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til terrænregulering af vej. I øvrigt meddeles afslag på ansøgningen. Der er med afgørelsen ikke taget stilling til, om den terrænregulerede vej er udvidet i bredden, og om dette i givet fald kræver dispensation.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte, bortset fra terrænregulering af vej, på afgørende vis strider mod fredningens formål om beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at jordvarmeanlæggets placering bør afgøres i sammenhæng med en ansøgning om etablering af beboelsesbygning, der ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet finder, at en ny beboelsesbygning til erstatning af den gamle, bør have en placering, et udtryk og et omfang, der omtrentligt svarer til den gamle, hvis fredningens hensyn til områdets landskabelige værdier skal iagttages.

Det er fredningsnævnets vurdering, at terrænregulering af vej ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at terrænreguleringen af vejen ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Herlev Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Peter Franklin

Via e-post: peter@norsethemeparks.com

Er behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet med
sagsnr. 22/05439. [Klik her for at se afgørelsen.](#)

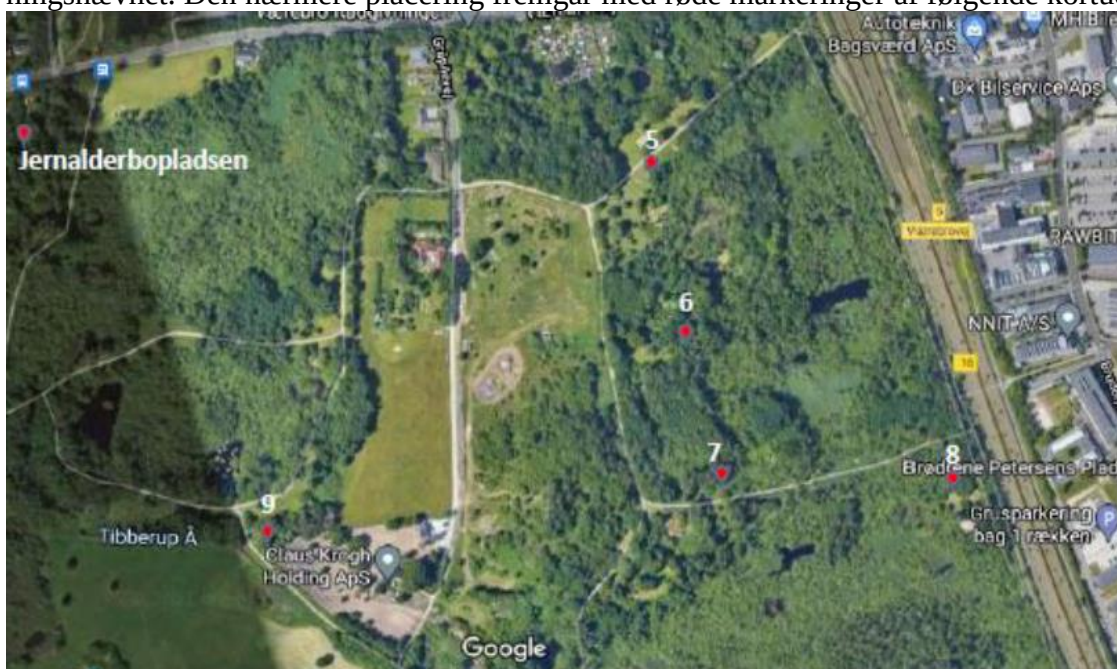
Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 47 33 87 32

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-42-2021

Den 28. marts 2022

Smør- og Fedtmosen – Træskulpturer

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til i en periode på fem år at opstille fem træskulpturer på ejendommen matr.nr. 2^l, og 4^{bs} Bagsværd og 73 Gladsaxe, beliggende i Smør- og Fedtmosen. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår med røde markeringer af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter.

Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Gldsaxe Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Gldsaxe Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for projektet.

Friluftsrådet har udtalt sig til støtte for en dispensation.

Danmarks Naturfredningsforening og DOF har udtalt sig imod en dispensation.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Claus Wachmann (udpeget af Gldsaxe Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet, på vilkår af træskulpturerne bliver placeret i umiddelbar tilknytning til eksisterende bænke eller lignende eksisterende, lovlige konstruktioner. Det er endvidere et vilkår, at figurerne fjernes ved projektperiodens udløb, og at arealet, hvor de har stået retableres.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at det ansøgte på de opstillede vilkår understøtter fredningens formål om at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Gladsaxe Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parthøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra
Fredningsnævnet med sagsnr. FN-KBH-40-2021.
[Klik her for at se afgørelsen.](#)

13. december 2022
Sagsnr.: 22/02964
Klagenr.: 1031938
JSE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE af afgørelse om nåletræer og opstilling af dyrehegn inden for fredning i Herlev Kommune

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 13. januar 2022 om afslag på lovliggørende dispensation til beplantning med nåletræer samt dispensation med vilkår til opstilling af dyrehegn på matr. nr. 11d Hjortespring, beliggende Gråpilevej 24, 2880 Bagsværd.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved lov nr. 900 af 21. juni 2022 om ændring af museumsloven, lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og forskellige andre love.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 26. januar 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har navnlig anført, at

- den ansøgte hegnstype er nødvendig til hold af frilandsgrise og for at holde uvedkommende ude,
- nåletræerne tjener til føde for ejendommens alpakaer, og er til gavn for områdets rådyr, og
- der tidligere er meddelt dispensation til plantning af nåletræer på en naboejendom.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Ejendommen matr. nr. 11d Hjortespring på 8,6 ha består hovedsageligt af lysåbne græsarealer. Cirka midt på ejendommen ligger en større klynge træer. På ejendommen ligger en række bygninger med et samlet grundareal på 402 m² ifølge BBR, herunder et stuehus på 139 m² og en gammel staldbygning på 138 m² i ejendommens sydlige ende samt to bygninger på henholdsvis 85 m² og 40 m² i den nordlige ende. I den sydøstlige ende af ejendommen ligger desuden en mindre sø og et moseområde, der begge er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Området omkring ejendommen består mod syd hovedsageligt af åbne mark- og græsarealer, mens det mod nord, øst og vest hovedsageligt består af skov og mose. Der ligger desuden flere søer i området omkring ejendommen.

Hele ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.⁴ Fredningen har til formål at bevare og forbedre området biologiske og landskabelige værdier, at sikre almenhedens ret til færdsel i området, at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen. Fredningen indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse, etablering af tekniske anlæg, opstilling af skæmmende elementer samt ændringer i terræn og vegetationsforhold. Læskure og sædvanlige husdyrhegn, der ikke hindrer offentlighedens adgang, kan, under respekt for arealernes naturværdier, etableres med tilladelse fra tilsynsmyndigheden.

⁴ <https://www2.blst.dk/nfr/08037.00.pdf>.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for København har den 13. januar 2022 meddelt klager afslag på dispensation til beplantning af en del af ejendommen med nåletræer. Herudover har fredningsnævnet meddelt dispensation til opstilling af læskure til frilandsgrise samt dispensation til opstilling af dyrehegn på ejendommen. For så vidt angår hegningen er dispensationen meddelt med vilkår om, at hegningen sker med 2-trådsløsning eller med et stormasket net (maskestørrelse på 15-20 x 15-20), og at indhegningen føres uden om ejendommens vådområder i en afstand, således at vådområderne ikke påvirkes. Klagen vedrører kun afslaget på dispensation til nåletræerne og vilkårene for indhegningen, hvorfor afgørelsen i det følgende kun er gengivet og behandlet vedrørende disse forhold.

Af sagsmaterialet fremgår det indledningsvis, at der er tale om en landbrugsejendom, som ønskes anvendt til fritgående dyrehold med blandt andet alpakaer, æsler, køer og frilandsgrise.

Om indhegningen fremgår det af, at der ønskes tre indhegninger forskellige steder på ejendommen med en omkreds på henholdsvis 1000 m, 400 m og 550 m. Indhegningerne ønskes udformet med et ydre elektrificeret 2-trådshegn udspændt mellem pæle af afbarket robinie. Herudover ønskes der for dele af ejendommen et indre hegn af typen PODA hestehegn C-096, der ifølge PODA's hjemmeside er et cirka 140 cm højt hegn, bestående af et nedre trådnæt med masker på 5 x 10 cm og en øvre del med to elektrificerede tråde. Som begrundelse for ansøgningen er det blandt andet anført, at hegn er nødvendige for at holde offentligheden ude af dyrenes folde, og at hegn af den pågældende type opfylder kravene for frilandsgrise.

Om beplantningen med nåletræer fremgår det af kommunens redegørelse, at der er plantet gran- og fyrretræer i et bælte langs ejendommens sydøstlige side. Det fremgår videre, at klager har oplyst, at grantræerne skal anvendes som føde til ejendommens alpakaer.

Herlev Kommune har den 29. maj 2021 indgivet egne bemærkninger til ansøgningen i forbindelse med videresendelsen til fredningsnævnet. Hertil kommer supplerende bemærkninger af 27. august 2021 og 10. november 2021.

Kommunen har oplyst, at man kan støtte etablering af hegn til dyrefolde. Hegn af typen PODA C-096 er dog efter kommunens opfattelse ikke et sædvanligt dyrehegn, og vil indebære en væsentlig tilsidesættelse af hensynet til arealernes naturværdier, da den naturlige fauna ikke kan bevæge sig igennem hegnet og rundt i området. Kommunen har endvidere bemærket, at kravene til hegning af frilandsgrise ifølge Fødevarestyrelsens vejledninger kan opfyldes med andre typer af hegn. Kommunen kan således støtte opstilling af f.eks. nethegn med større maskestørrelse eller strømfø-

rende trådhegn med 4-5 tråde. Derudover vil hegn efter kommunens opfattelse ikke stride mod områdets landskabelige værdier, da der overordnet er tale om erstatning af tidligere dyrehegn.

Vedrørende nåletræsbeplantningen har kommunen anført, at træerne vil virke som et fremmedelement i landskabet og vil stride mod formålet bag fredningens forbud mod etablering af synlige skel og krav om spredning af beplantning. Træerne kan ifølge kommunen ikke betegnes som en del af ejendommens græsningsareal, da de er plantet imellem stolper til indhegning af dyrefold og ikke inde i selve indhegningen. Endvidere er træerne efter kommunens vurdering plantet med en sådan afstand, at de med tiden vil danne en sammenhængende, tæt beplantning. Endelig er nogle af træerne plantet i et område med § 3-beskyttede søer og mose. Kommunen er bekendt med en dispensation fra 1988 til plantning af gran- og fyrretræer på naboejendommen Gråpilevej 18, men denne er ifølge kommunen ikke sammenlignelig med den aktuelle sag, da der var tale om en anden fredning end den nuværende med anderledes bestemmelser.

Om forholdet til beskyttelse af bilag IV-arter og beskyttet natur i området har kommunen anført, at hold af frilandsgrise ikke er foreneligt med § 3-beskyttet natur, idet grisene roder jordbunden op og forurener vandområderne med jord, urin og afføring. Der findes endvidere flere paddearter i området, herunder stor vandsalamander og spidssnudet frø ved de fleste søer og vandhuller, og hold af frilandsgrise er af ovennævnte grunde ikke foreneligt med beskyttelsen af disse arter. Indhegningen til grisehold skal derfor efter kommunens vurdering føres uden om vådområderne i en afstand, således at vådområderne ikke påvirkes. Om nåletræerne har kommunen vurderet, at disse ikke i sig selv vil påvirke bilag IV-arter væsentligt. De kan dog til en vis grad udgøre en forringelse af naturgrundlaget og føde for padder og flagermus i området. Derudover kan nåletræerne, der er plantet langs og i vådområderne, være med til at forringe disse naturtyper og dermed indirekte påvirke bilag IV-arter. Kommunen vurderer derfor, at der ikke bør plantes nåletræer på ejendommen.

Miljøstyrelsen har den 2. juli 2021 på anmodning fra fredningsnævnet indgivet bemærkninger til sagen. Styrelsen har oplyst, at det ansøgte ikke er beliggende i et Natura 2000-område og efter styrelsens vurdering ikke kan påvirke nærtliggende Natura 2000-områder.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdelinger i Gladsaxe og Herlev har den 17. oktober 2021 indsendt bemærkninger til sagen. Foreningerne har blandt andet anført, at fyr og gran er artsfremmed i området, og at klagers oplysninger om offentlighedens indtrængen på klagers ejendom er udokumenteret.

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling i Herlev har den 18. oktober 2021 indsendt bemærkninger til sagen. Foreningen har navnlig anfægtet, at de plantede nåletræer skulle være anvendelige som føde for alpakaer.

Foreningen har via Google søgt sig frem til dyreparker og zoologiske haver, der skriver, at alpakaer spiser græs og ikke blade.

Fredningsnævnet har ved sin afgørelse lagt vægt på, at den imødekomne del af ansøgningen efter fredningsnævnets opfattelse ikke strider mod fredningens formål, i det omfang de opstillede vilkår overholdes. For så vidt angår den ikke imødekomne del af ansøgningen (nåletræer og anvendelse af PODA hestehegn type C-096) har fredningsnævnet fundet, at der er tale om forhold, der strider mod fredningens formål om at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier.

Fredningsnævnet har vurderet, at den imødekomne del af det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet har endvidere vurderet, at den nævnte del af det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

2.3 Klagens indhold

Miljø- og Fødevareklagenævnet har modtaget klagen af 26. januar 2022 samt uddybende klage af 15. marts 2022 og supplerende bemærkninger af 12. september 2022.

Klager har anført, at offentligheden efter klagers opfattelse ikke har adgang til privatejede arealer inden for fredningen, og at det ansøgte hegn er nødvendigt, da offentligheden ikke respekterer denne begrænsning. Blandt andet har klager indgivet 13 politianmeldelser for overklippede hegn til dyrenes folde.

Klager har videre anført, at retningslinjerne for hold af frilandsgrise foreskriver hegn med egenskaber som det ansøgte, blandt andet for at hindre indtrængen af harer, der kan bære sygdom, eller rovdyr, såsom ræve. Ifølge klager opfylder den type hegn, fredningsnævnet har tilladt, ikke de krav. Da det ifølge fredningen fortsat er muligt at drive landbrug på arealer med landbrugspligt, er det ansøgte hegn efter klagers opfattelse dermed ikke i strid med fredningen.

Endvidere har klager bemærket, at det ifølge fredningen er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan, samt at genplante med egnskarakteristiske arter. De plantede træer er efter klagers opfattelse ikke fremmedartede på egnen, blandt andet fordi det ifølge klager ikke er defineret noget sted, hvad der er karakteristisk for egnen.

Klager har herudover forklaret, at nåletræerne dels skal bruges som føde for alpakaerne, og dels er til gavn for rådyrbestandene i moseområderne, fordi de skaber et tæt krat, hvor offentligheden ikke færdes. Grantræerne

fremmer derfor efter klagers opfattelse den del af fredningens formål, der omhandler beskyttelse og forbedring af områdets biologiske og landskabelige værdier.

Endelig har klager i en anden sag på samme ejendom⁵ anført, at der tidligere er meddelt dispensation til beplantning med nåletræer hos en nabo.

2.4 Andre bemærkninger til klagen

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herlev har den 5. april 2022 oplyst, at man har læst klagen og fastholder sine bemærkninger fra fredningsnævnets sagsbehandling, herunder at der er tale om overtrædelser af fredningsbestemmelserne. Tidligere dispensationer kan ifølge foreningen ikke anvendes som præcedens for den aktuelle sag, da disse verserede under tidligere fredninger med andre fredningsbestemmelser.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Om fredningens formål fremgår følgende af fredningens § 1:

”§ 1 Fredningens formål

De er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen”

⁵ Sagsnr.: 22/02963

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 3 Arealernes drift og anvendelse

[...]

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

[...]

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

[...]

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods eller på cykel.

[...]”

Om baggrunden for fredningen fremgår det, at den er vedtaget efter forslag fra Københavns amt, Gladsaxe Kommune og Herlev Kommune. Som begrundelse for fredningen er det anført, at man ønskede at bevare naturområdets biologiske, landskabelige og rekreative værdi, og at sikre områdets mosaikstruktur og kontraster mellem det dyrkede og udyrkede. Om området er det blandt andet oplyst, at det primært benyttes af det uorganiserede friluftsliv, og at det er muligt at opleve et varieret landskab med små biotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at plantning af nåletræer som ansøgt er i strid med fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at træerne med tiden vil kunne vokse sig så store, at de udgør en hindring for udsynet over det omkringliggende landskab i strid med fredningens delformål om bevarelse af de landskabelige værdier, herunder de store landskabsrum som er nævnt i fredningens baggrund. Nævnet bemærker i den forbindelse, at træerne ifølge kommunens vurdering er plantet så tæt, at de med tiden vil kunne udgøre et sammenhængende bælte, og at træerne i klagen beskrives som et tæt krat. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det ansøgte er i direkte strid med forbuddet mod ændring i vegetationsforholdene efter fredningens § 4, der er fastsat for at varetage fredningens formål. Det forhold, at ejendommen ikke er omfattet af en plejeplan, kan ikke føre til andet resultat, da dette ikke berører forbuddet mod ændring i vegetationsforholdene. Det forhold, at der under en tidligere fredning er meddelt dispensation til plantning af grantræer på Gråpilevej 18, kan ikke føre til andet resultat, da der ikke ses at være praksis for dette under den nuværende fredning, som er vedtaget efterfølgende.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder tillige, at brugen af den ansøgte hegnstype – PODA Hestehegn C-096 – vil stride mod fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at der efter nævnets vurdering er tale om et skæmmende element i strid med fredningens § 3, der er fastsat for at varetage fredningens formål. Nævnet bemærker hertil, at det ansøgte med sit finmaskede net vil fremstå meget synligt og udgøre en markant menneskeskabt konstruktion i det fredede landskab. Det ansøgte vil dermed udgøre en væsentlig forringelse af landskabsoplevelsen, der er nævnt i fredningens baggrund som et bevaringsværdigt element. Det forhold, at tilsynsmyndigheden efter fredningens § 4 kan tillade sædvanlige husdyrhegn, kan ikke føre til andet resultat, da kommunen som tilsynsmyndighed i den aktuelle sag har vurderet, at der ikke er tale om et sædvanligt husdyrhegn, og at hegnet derfor kræver dispensation. Det forhold, at hegnet måtte være særligt velegnet til hold af frilandsgrise, kan heller ikke føre til andet resultat, uanset om der er tale om landbrug i fredningens forstand, da landbrug ikke er undtaget fra forbuddet mod skæmmende elementer, hvor tilsynsmyndigheden har vurderet, at disse ikke kan tillades umiddelbart.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er hjemmel i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at meddele dispensation til det ansøgte.

For så vidt angår indhegningens udstrækning, er Miljø- og Fødevareklagenævnet enigt med fredningsnævnet i, at der kun kan meddeles dispensation til indhegning af frilandsgrise, så længe indhegningen føres uden om ejendommens vådområder i en afstand, så vådområderne ikke påvirkes. Nævnet har lagt vægt på, at grisehold efter sagens oplysninger, som ikke er bestridt, kan medføre skade på § 3-beskyttet natur, hvilket ville være i strid med den del af fredningens formål, der omhandler beskyttelse af områdets biologiske værdier.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 13. januar 2022 om afslag på lovliggørende dispensation til beplantning med nåletræer samt dispensation med vilkår til opstilling af dyrehegn på matr. nr. 11d Hjortespring, beliggende Gråpilevej 24, 2880 Bagsværd.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for København (sagsnummer: FN-KBH-40-2021) samt for klageren og dennes repræsentant via Klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Klaus Meinby Lund
Stedfortrædende formand

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra
Fredningsnævnet med sagsnr. FN-KBH-02-2021.
[Klik her for at se afgørelsen.](#)

13. december 2022
Sagsnr.: 22/02963
Klagenr.: 1031963
JSE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE af afslag på dispensation i sag om bebyggelse, beplantning, hegning mv. inden for fredning i Herlev Kommune

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 13. januar 2022 om afslag på dispensation til etablering af maskinhal, nyt stuehus, jordvarmeanlæg, midlertidig beboelsespavillon, bøgehæk og raftehegn på matr. nr. 11d Hjortespring, beliggende Gråpilevej 24, 2880 Bagsværd.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved lov nr. 900 af 21. juni 2022 om ændring af museumsloven, lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og forskellige andre love.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 26. januar 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har navnlig anført, at

- den ansøgte bebyggelse er erhvervsmæssigt nødvendig og ikke kræver fredningsnævnets dispensation,
- raftehegnet er nødvendigt og ikke vil påvirke naturen væsentligt,
- hegn og hæk ikke strider mod fredningens bestemmelser om offentlighedens adgang, og
- der tidligere er meddelt dispensation til staldbygning og jordvarme inden for fredningen.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Ejendommen matr. nr. 11d Hjortespring på 8,6 ha består hovedsageligt af lysåbne græsarealer. Cirka midt på ejendommen ligger en større klynge træer. På ejendommen ligger en række bygninger med et samlet grundareal på 402 m² ifølge BBR, herunder et stuehus på 139 m² og en gammel staldbygning på 138 m² i ejendommens sydlige ende samt to bygninger på henholdsvis 85 m² og 40 m² i den nordlige ende. I den sydøstlige ende af ejendommen ligger desuden en mindre sø og et moseområde, der begge er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Området omkring ejendommen består mod syd hovedsageligt af åbne mark- og græsarealer, mens det mod nord, øst og vest hovedsageligt består af skov og mose. Der ligger desuden flere søer i området omkring ejendommen.

Hele ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.⁴ Fredningen har til formål at bevare og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier, at sikre almenhedens ret til færdsel i området, at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen. Fredningen indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse, etablering af tekniske anlæg, opstilling af skæmmende elementer samt ændringer i terræn og vegetationsforhold. Den for landbruget nødvendige bebyggelse samt sædvanlige husdyrhegn, der ikke hindrer offentlighedens adgang, kan, under respekt for arealernes naturværdier, etableres med tilladelse fra tilsynsmyndigheden.

⁴ <https://www2.blst.dk/nfr/08037.00.pdf>.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for København har den 13. januar 2022 meddelt klager afslag på dispensation til etablering af maskinhal, nyt stuehus, jordvarmeanlæg, midlertidig beboelsespavillon, bøgehæk og raftehegn på ejendommen. Herudover har fredningsnævnet meddelt dispensation til terrænregulering af Gråpilevej, der løber ind over ejendommen. Klagen vedrører kun de forhold, hvor fredningsnævnet har meddelt afslag på dispensation, hvorfor afgørelsen i det følgende kun er gengivet og behandlet vedrørende disse forhold.

Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at ejendommen er registreret som landbrugsejendom, og at klager ønsker at benytte den til dyrehold. Stuehuset er i så dårlig stand, at klager ønsker det nedrevet for i stedet at opføre et nyt. Blandt andet lider det eksisterende stuehus ifølge klager af skimmelsvamp. Det nye stuehus vil have et grundareal på 422,5 m² i ét plan, hvoraf 121 m² vil være indbygget garage. Det fremgår af tegninger vedlagt ansøgningsmaterialet, at husets facader skal udføres i sten med et stort vinduesparti i vestfacaden og med sedumtag. Huset skal desuden flyttes 20 m i forhold til det eksisterende for at overholde nutidige brandsikkerhedskrav ifht. afstand mellem bygninger.

Den nye maskinhal skal ifølge ansøgningen have et areal på 20 x 30 m (600 m²) med ensidigt hældende sedumtag. Facaderne skal bestå af sorte beton-elementer, og portene skal ligeledes være sorte. Bygningen skal ifølge ansøgningen bygges ind i terrænet, så den syner af mindst muligt i landskabet. Herlev Kommune har under fredningsnævnets behandling oplyst, at klager har begrundet ønsket om den nye maskinhal med, at de eksisterende driftsbygninger er utidssvarende og for små til landbrugsdrift med moderne maskiner og materiel. Det er derfor klagers opfattelse, at bygningen er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Jordvarmeanlægget ønskes etableret til brug for det nye stuehus, og indebærer, at der skal nedgraves jordvarmeslanger i et område umiddelbart vest for den eksisterende og kommende bebyggelse. Området vil blive retableret til græsningsområde, efter slangerne er nedgravet. Det er anført i ansøgningen, at der tidligere er meddelt dispensation til jordvarmeanlæg inden for fredningen.

Den midlertidige beboelsespavillon ønskes opført for at opfylde bopælspligten på ejendommen, mens det ansøgte byggeri står på. Projektet er ikke nærmere beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Den ansøgte bøgehæk er ifølge ansøgningen etableret i forbindelse med en landbrugsmæssig omlægning af græsarealerne. Det er anført, at hækken ikke er i strid med fredningen, da der ifølge klager ikke er forbud mod plantning af hæk og da ejendommen som landbrugsejendom ikke er omfattet af en plejeplan, jf. fredningens § 3. Ligeledes har klager anført, at der er tale om egnskarakteristiske arter, og at fredningens § 4 om, at der må

plantes solitære træer, ikke skal forstås således, at der ikke må plantes andre typer beplantning. Begrundelsen for plantningen af hækken er dels af afskærme de dyr, der skal afgræsse det bagvedliggende område, dels at holde uvedkommende ude af ejendommen (herunder mountainbikere og motocross-ryttere). Herlev Kommune har under fredningsnævnets behandling oplyst, at hækken er cirka 200 m lang.

Om raftehegnet fremgår det af et tillæg til ansøgningen, at dette er opført, da et sædvanligt 2-tråds strømførende hegn har vist sig utilstrækkeligt til at forhindre uvedkommendes indtrængen og henkastning af affald til skade for dyrene på ejendommen. Det tidligere hegn er således blevet klippet over og udsat for hærverk ved flere lejligheder. Det er klagers opfattelse, at raftehegnet ikke er skæmmende, og heller ikke er i strid med fredningens bestemmelser om sikring af offentlighedens adgang, da fredningen kun sikrer adgang til offentligt ejede arealer.

Herlev Kommune har den 27. februar og 20. april 2021 indsendt bemærkninger til ansøgningen.

Kommunen har oplyst, at eksistensen af et stuehus på ejendommen sandsynligvis er erhvervsmæssigt nødvendigt pga. bopælskravet på landbrugs-ejendomme, men at det nye stuehus og maskinhal vil være en stor øgning og spredning af bygningsmassen på ejendommen. Uanset at klager har søgt bygningerne indpasset i landskabet, er kommunen bekymret for påvirkningen af natur, terræn og landskab. Det er dog positivt, at det er påtænkt at etablere sedumtag på de nye bygninger.

For så vidt angår beboelsespavillonen, har kommunen anført, at denne ikke er erhvervsmæssigt nødvendig, da bopælspligten kun indebærer, at fornøden bebyggelse skal genopføres eller istandsættes inden for 2 år, hvis den eksisterende beboelse ødelægges eller forfalder. Der er altså ikke pligt til at bebo ejendommen kontinuerligt i den aktuelle situation.

Kommunen er positivt indstillet over for jordvarmeanlægget og har henvist til to tidligere dispensationer fra fredningen.

Om bøgehækken har kommunen anført bl.a., at fredningens § 4 fastsætter et generelt forbud mod ændringer i vegetationsforholdene, der også gælder for landbrugsejendomme, uanset at landbrugsejendomme er undtaget fra visse andre bestemmelser. Kommunen anser i øvrigt ikke bøgehækken for at være landbrugsmæssigt relevant, herunder som læ for dyr. Det er endvidere kommunens opfattelse, at hækken er i strid med formålet bag fredningens forbud mod synlige skel og krav om spredning af beplantning. Landskabet omkring hækken har tidligere været åbent med spredte buske og mindre træer. En bøgehæk vil virke som et fremmedelement i landskabet. Miljøstyrelsen har den 4. maj 2021 på forespørgsel fra fredningsnævnet udtalt, at det ansøgte ikke vurderes at ville beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der

er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller ødelægge plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5. Det ansøgte er endvidere ikke beliggende i et Natura 2000-område og vurderes ikke at ville kunne påvirke nærtliggende Natura 2000-områder.

Herlev Kommune har den 27. august 2021 indsendt yderligere bemærkninger til sagen vedrørende det ansøgte forhold til bilag IV-arter. Det fremgår blandt andet, at byggeprojekterne kun i lille grad vil kunne påvirke eventuelle paddere på ejendommen, og at raftehegnet kun i mindre grad vil udgøre en barriere for padders vandring. Kommunen ser positivt på en gennemførelse af de ønskede projekter, når deres gennemførelse er af underordnet naturmæssig betydning. Projekterne vil ifølge kommunen ikke true bilag IV-arter, men vil i småt omfang kunne forringe den økologiske funktionalitet for arterne i området og i særdeleshed, hvis bilag IV-arterne ikke sikres mod negativ påvirkning fra dyrehold.

Klager har den 26. september 2021 indsendt bemærkninger til sagen. Klager har i det væsentlige udtalt sig i overensstemmelse med ansøgningen. Derudover har klager bl.a. anført, at den ansøgte bebyggelse vil være lovlig efter planloven, og at man ikke er enige i kommunens udlægning af fredningens forbud mod ændring i vegetationsforholdene.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdelinger i Gladsaxe og Herlev har den 17. oktober 2021 indsendt bemærkninger til sagen. Foreningerne har indledningsvis anført, at en række af klagers behov er udokumenterede. Herudover har foreningerne anført, at raftehegn og bøgehæk er i strid med fredningens formål om at beskytte de biologiske og landskabelige værdier, at bøgehækken er artsfremmed for området, at udvidelse af ejendommens bygningsmasse er i strid med fredningsbestemmelserne, og at nye bygninger uanset eventuelt behov skal respektere arealernes naturværdier. Foreningerne har den 21. oktober 2021 indsendt supplerede bemærkninger, hovedsagligt i form af en række billeder af forholdene langs Gråpilevej.

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herlev har den 18. oktober 2021 indsendt bemærkninger til sagen. For så vidt angår byggeriet er foreningen imod både størrelse og placering. Det nye stuehus vil have en stor rude ud mod Fedtmosen, som vil udgøre en mørk væg i landskabet og om aftenen vil lysforurene langt ud i mosen. Foreningen er endvidere skeptisk over for ønsket om en maskinhal på 600 m² til et fritidslandbrug på 8 ha, hvor der skal holdes dyr. Bygningen vil udgøre en væg i landskabet. Foreningen er desuden bekymret for, at hallen snarere skal bruges til opbevaring af entreprenørmaskiner. Endelig er foreningen også imod både plantning af bøgehæk og opstilling af raftehegn.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse, at fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet har ved sin afgørelse lagt vægt på, at det ansøgte efter fredningsnævnets opfattelse strider mod fredningens formål om at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at jordvarmeanlæggets placering bør afgøres i sammenhæng med en ansøgning om etablering af beboelsesbygning, der ikke strider mod fredningens formål. Endelig har fredningsnævnet udtalt, at en ny beboelsesbygning til erstatning af den gamle bør have en placering, et udtryk og et omfang, der omtrentligt svarer til den gamle, hvis fredningens hensyn til landskabelige værdier skal iagttages.

Fredningsnævnet har vurderet, at den imødekomne del af det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Fredningsnævnet har endvidere vurderet, at den nævnte del af det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

2.3 Klagens indhold

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har modtaget klagen af 26. januar 2022 samt uddybende klage af 7. marts 2022 og klagers supplerende bemærkninger af 12. september 2022.

Klager har anført, at den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse ifølge fredningens § 4 kan etableres efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden, når hensynet til arealernes naturværdier respekteres. Det er således klagers opfattelse, at byggeriet ikke kræver dispensation fra fredningen, men kun tilladelse fra Herlev Kommune som tilsynsmyndighed, da den ansøgte bebyggelse ifølge klager er nødvendig for ejendommens drift som landbrugs-ejendom. Klager har i den forbindelse videre anført, at fredningsnævnets afslag på dispensation strider mod fredningsnævnets egen praksis, idet fredningsnævnet tidligere har meddelt dispensation til staldbygning og jordvarmeanlæg på ejendommen Gråpilevej 18⁵ og til et jordvarmeanlæg, som Herlev Kommune ansøgte om i 2017.⁶

For så vidt angår størrelsen på det ansøgte stuehus har klager anført, at der er tale om en stor familie, og at planloven giver mulighed for at bygge op til 500 m². Maskinhallens størrelse på 600 m² er også nødvendig, for at hallen kan rumme foder og wrap samt maskiner og sygebokse til dyrene. Hallen skal ikke anvendes til entreprenørmaskiner.

Klager har endvidere anført, at Herlev Kommune ser positivt på en gennemførelse af de ønskede projekter, og at etablering af raftehegnet efter kommunens vurdering kun i mindre grad vil udgøre en fysisk barriere for

⁵ Sagsnr.: FRS nr. 18/06 BH

⁶ Sagsnr.: FRS nr.

padders vandring. Det er ligeledes klagers opfattelse, at raftehegnet ikke falder ind under fredningens § 3 om forbud mod udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges fysiske skel.

Herudover har klager anført, at fredningen kun sikrer offentligheden adgang til offentligt ejede arealer, og at bøgehækken dermed ikke strider mod fredningens bestemmelser om offentlighedens adgang.

Endelig har klager oplyst, at der er tale om et deltidslandbrug, ikke et fritidslandbrug.

Derudover har klager i det væsentlige udtalt sig i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og sine bemærkninger under sagen.

2.4 Andre bemærkninger til klagen

Herlev Kommune har den 31. marts 2022 indsendt bemærkninger til klagen.

Kommunen har anført, at fredningsnævnet er kompetent til at træffe afgørelse om bebyggelsen, uanset at tilsynsmyndigheden efter fredningens § 4 kan tillade nødvendig landbrugsbebyggelse. Kommunen har i den forbindelse anført, at naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 om fredningsdispensationer i praksis også anvendes på forhold, der har hjemmel i fredningskendelsen. At tilsynsmyndigheden i fredningens § 4 er tillagt kompetence til at meddele tilladelse er ikke afgørende, idet fredningsnævnet ved lov er beføjet hertil og i øvrigt har den fornødne saglige kompetence til at vurdere, hvorvidt ansøgte foranstaltninger vil kunne stride mod fredningens formål. Omvendt har Herlev Kommune ikke denne saglige kompetence. Endelig har kommunen bemærket, at en tilladelse efter fredningsbestemmelserne kræver klar hjemmel til det konkrete projekt. I modsat fald falder forholdet tilbage til udgangspunktet om dispensation fra fredningsnævnet efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Derudover har kommunen oplyst, at man kan tilslutte sig indholdet af fredningsnævnets afgørelse, herunder at det ansøgte strider mod fredningens formål om at beskytte og forde området biologiske og landskabelige værdier. Særligt er kommunen enig i, at en ny beboelsesbygning bør have en placering, et udtryk og et omfang, der svarer til den eksisterende.

Kommunen er af den opfattelse, at fredningsnævnets afgørelse er i overensstemmelse med praksis på området, og har i den forbindelse henvist til Naturklagenævnets afgørelse af 20. september 2005, hvor nævnet meddelte afslag på dispensation til et nyt stuehus på 90-120 m², uanset at der ifølge fredningen kunne opføres nybygninger til eksisterende landbrug med fredningsnævnets tilladelse. Naturklagenævnet lagde ved sin afgø-

relse vægt på, at huset det pågældende sted ville medføre en væsentlig negativ påvirkning af udsigten mod Mossø, og at et nyt stuehus ville kunne opføres, hvor det eksisterende lå.⁷

Dansk Ornitologisk Forening har den 5. april 2022 oplyst, at man fastholder sine bemærkninger fra fredningsnævnets sagsbehandling.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Retsgrundlaget for afgørelsen

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Om fredningens formål fremgår følgende af fredningens § 1:

”§ 1 Fredningens formål

De er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen”

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 3 Arealernes drift og anvendelse

[...]

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

⁷ MAD 2005.1422

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

[...]

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egns karakteristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

[...]

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods eller på cykel.

[...]”

Om baggrunden for fredningen fremgår det, at den er vedtaget efter forslag fra Københavns amt, Gladsaxe Kommune og Herlev Kommune. Som begrundelse for fredningen er det anført, at man ønskede at bevare naturområdets biologiske, landskabelige og rekreative værdi, og at sikre områdets mosaikstruktur og kontraster mellem det dyrkede og udyrkede. Om området er det blandt andet oplyst, at det primært benyttes af det uorganiserede friluftsliv, og at det er muligt at opleve et varieret landskab med små biotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

3.1.2 Spørgsmålet om fredningsnævnets kompetence

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder indledningsvis, at fredningsnævnet er kompetent til at behandle sagen, også for så vidt angår spørgsmålet om maskinhallen og det nye stuehus.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i den forbindelse, at fredningens § 3 indeholder et forbud mod bebyggelse, hvorefter al bebyggelse som udgangspunkt kræver fredningsnævnets dispensation. Som undtagelse hertil kan den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse ifølge § 4 etableres efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden, i dag Herlev Kommune. Det er dog samtidig forudsat, at tilsynsmyndigheden kan meddele afslag på tilladelse, f.eks. hvor det ansøgte efter tilsynsmyndighedens vurdering går ud over det nødvendige eller hvad der kan opføres under respekt for hensynet til naturværdierne.

I tilfælde, hvor tilsynsmyndigheden ikke har meddelt tilladelse til et byggeprojekt, vil projektet ikke falde ind under undtagelsen i fredningens § 4, og vil derfor kræve fredningsnævnets dispensation for lovligt at kunne opføres. Dette er tilfældet i den aktuelle sag.

3.1.3 Spørgsmålet om dispensation

Maskinhal

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den nye maskinhal vil stride mod fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at maskinhallen vil udgøre en markant forøgelse og spredning af ejendommens bygningsmasse i direkte strid med fredningens § 3, der er fastsat for at varetage fredningens formål. Bygningen vil indtage et stort fredet areal til skade for områdets biologiske og landskabelige værdier, og vil samtidig udgøre et fremmedelement og en hindring for den frie udsigt over landskabet og dermed bidrage til at sløre områdets struktur og kontraster for besøgende. Derudover har nævnet lagt vægt på hensynet til at undgå uønsket præcedens for forøgelse og spredning af områdets bygningsmasser, hvilket med tiden ville kunne medføre en ændring af områdets karakter.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er hjemmel i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at meddele dispensation til det ansøgte.

Det forhold, at maskinhallen skal anvendes til landbrugsdrift på ejendommen, kan ikke føre til andet resultat, da sådanne bygninger uanset deres funktion fortsat skal respektere hensynet til arealernes naturværdier. Det er efter nævnets vurdering ikke tilfældet for en bygning med den ansøgte størrelse og placering.

Det forhold, at fredningsnævnet tidligere har meddelt dispensation til udvidelse af en staldbygning på Gråpilevej 18, kan ikke føre til andet resultat, da Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at de to sager ikke er sammen-

lignelige. Nævnet bemærker i den forbindelse, at staldbygningen i den påberåbte sag efter udvidelsen kun ville være 176 m² og dermed væsentligt mindre end det ansøgte i nærværende sag. Nævnet bemærker endvidere, at det samlede bebyggede areal på Gråpilevej 18 ifølge BBR kun er på 384 m² plus 40 m² overdækket areal, mens det bebyggede areal på Gråpilevej 24 efter en dispensation ville blive 1.285,5 m².

Miljø- og Fødevareklagenævnet har med afgørelsen ikke taget stilling til, om der kan opføres en mindre maskinhal på ejendommen.

Nyt stuehus

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ligeledes, at det nye stuehus vil stride mod fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på samme faktorer som vedrører maskinhallen, da disse efter nævnets opfattelse også gør sig gældende for stuehuset. Hertil kommer, at stuehuset med det store vinduesparti i den vestlige facade vil fremstå særligt fremmedartet i området, herunder med risiko for genskin og lysudfald i det fredede område.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er hjemmel i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at meddele dispensation til det ansøgte.

Det forhold, at der er bopælspligt på ejendommen, kan ikke føre til andet resultat. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at bopælspligten kan opfyldes – og hidtil har været opfyldt – af et mindre stuehus. Hertil kommer, at også landbrugsmæssigt nødvendige bygninger skal respektere hensynet til arealernes naturværdier, hvilket en bygning med den ansøgte størrelse og placering efter nævnets opfattelse ikke kan.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har med afgørelsen ikke taget stilling til, om der kan opføres et mindre stuehus på ejendommen.

Jordvarmeanlæg

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at et jordvarmeanlæg ikke nødvendigvis vil være i strid med fredningens formål, så længe arealet reableres efter nedgravning af slangerne. Miljø- og Fødevareklagenævnet er dog enig med fredningsnævnet i, at der først kan træffes afgørelse om et jordvarmeanlæg i forbindelse med en eventuel dispensation til et nyt stuehus, da projekterne ifølge ansøgningsmaterialet er tæt forbundne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afslag på dispensation.

Midlertidig beboelsespavillon

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at en midlertidig beboelsespavillon ikke nødvendigvis vil stride mod fredningens formål. Nævnet skal derfor tage stilling til, om der bør meddeles dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afslag på dispensation. Nævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke er nærmere beskrevet i ansøgningsmaterialet, hvorfor en dispensation ville indebære en principgodkendelse uden kontrol over pavillonens indvirkning på det fredede område, herunder størrelse, udformning og placering. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at beboelsesbygningen på en landbrugsejendom blot skal genopføres eller istandsættes inden 2 år, hvis den eksisterende forfalder, jf. landbrugslovens § 9, stk. 3. Efter nævnets opfattelse vejer klagers behov for beboelse på ejendommen i en eventuel byggeperiode dermed ikke tungere end hensynet til at undgå ny bebyggelse, herunder midlertidig bebyggelse, på fredede arealer.

Bøgehæk

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den etablerede bøgehæk er i strid med fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at hækken som et solidt beplantningsbælte udgør et fremmedelement og med tiden også en udsigts-hindring på et ellers åbent areal og dermed strider imod formålet om at bevare områdets landskabelige værdier, herunder mosaikstrukturen med blandt andet store landskabsrum. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at hækken udgør en ændring i vegetationsforholdene i direkte strid med fredningens § 4, der er fastsat for at varetage fredningens formål.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er hjemmel i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at meddele dispensation til det ansøgte.

Det forhold, at der som undtagelse til forbuddet må ske genplantning med egnskarakteristiske arter eller plantes solitære træer eller spredte trægrupper i henhold til en plejeplan, kan ikke føre til andet resultat, da der ikke er tale om den slags tilfælde i den aktuelle sag. Det er ligeledes uden betydning, at arealet ikke er underlagt en plejeplan efter fredningens § 3, da dette ikke berører forbuddet mod ændring i vegetationsforholdene efter fredningens § 4.

Raftehegn

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at raftehegnet er i strid med fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at raftehegnet udgør et fremmedelement og en udsigtshindring i form af en solid, menneskabt væg på et ellers åbent areal og dermed strider mod formålet om at bevare områdets landskabelige værdier, herunder mosaikstrukturen med blandt andet store landskabsrum. Det er på denne baggrund også nævnets vurdering, at hegnet udgør et skæmmende element i strid med fredningens § 3, der er fastsat for at varetage fredningens formål.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er hjemmel i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at meddele dispensation til det ansøgte.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 13. januar 2022 om afslag på dispensation til etablering af maskinhal, nyt stuehus, jordvarmeanlæg, midlertidig beboelsespavillon, bøgehæk og raftehegn på matr. nr. 11d Hjortespring, beliggende Gråpilevej 24, 2880 Bagsværd.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for København (sagsnr.: FN-KBH-02-2021) samt for klageren og dennes repræsentant via Klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Klaus Meinby Lund
Stedfortrædende formand

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

Herlev Kommune
Att.: Kirsten Høi

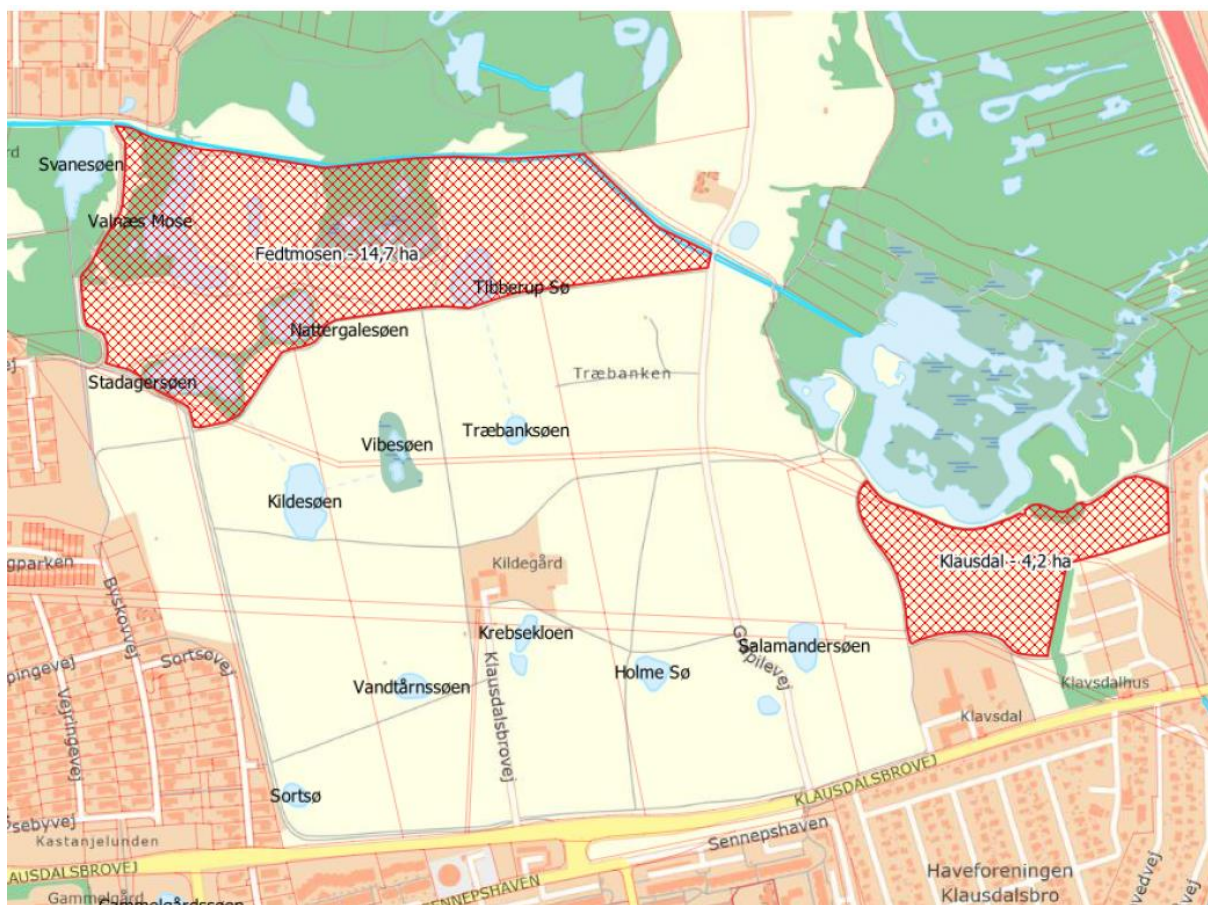
kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-36-2022

Via e-post: Kirsten.Hoi@herlev.dk

Den 4. december 2022

Smør- og Fedtmosen – To dyrefolde

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af to dyrefolde på ejendommen matr.nr. 8^{ca}, 9^a, 9^g, 10ⁱ og 11^a henholdsvis 11^b, 11^f, 11^g, 11ⁿ og 37^b Hjortespring, beliggende Naturcenter Kildegårds jorder i Herlev, henholdsvis i det åbne land nord for Kildegården og i det åbne land syd og vest for Smørmosen. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. De nærmere placeringer fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter.

Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.
Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.
Læskure til dyr.
Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.
Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.

§ 5 Offentlighedens adgang

Offentligheden skal have adgang til offentligt ejede arealer til fods og på cykel.

Plejemyndigheden kan, af hensyn til bevarelsen af plante eller dyrelivet, fastsætte regler for begrænsning af eller forbud mod offentlighedens færdsel i dele af området.

Hunde må kun medbringes i snor. Dette gælder dog ikke for områder, hvor det i henhold til en plejeplan er godkendt, at hunde må løbe løs.

Der må ikke rides i området. Der kan dog i plejeplanen udlægges ridestier omkring de dyrkede arealer.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Herlev Kommune har afgivet habitatkonsekvensvurdering i sagen.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Herlev Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for projektet og har oplyst, at der vil være tale om anvendelse af sædvanlige dyrehegn, og at der vil blive opsat låger, der tilgodeser offentlighedens adgang, jf. fredningsvilkårenes § 5.

DOF og Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig til støtte for projektet, idet Danmarks Naturfredningsforening har fremsat supplerende bemærkninger

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

Projektet kræver ikke dispensation fra Fredningsnævnet for København.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at der er tale om sædvanlige husdyrhegn, som ikke forhindrer offentlighedens adgang, hvilket i medfør af fredningsvilkårenes § 4 kan etableres efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden, når hensynet til arealernes naturværdier respekteres.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer tager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finans-

ministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Novo Nordisk A/S
Att.: Lise Bang Olsen

Via e-post: lbno@novonordisk.com

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-43-2023

Den 21. november 2022

Der er klaget over denne afgørelse. Sagen behandles i Miljø- og Fødevareklagenævnet, og sagen er først endelig, når klagenævnet har truffet afgørelse.

Smør- og Fedtmosen – Regnvandsledning

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af underjordisk rørlagt vandløb til håndtering af regnvand under kraftige skybrudshændelser på ejendommene matr.nrr. 3^{ha}, 10^{hh} og 7000^a Bagsværd, beliggende Smørmosevej 1 i Bagsværd ved og under Hillerødmotorvejen. Af de berørte matrikler er alene nr. 10^{hh} omfattet af en arealfredning. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. De nærmere placeringer fremgår af følgende kortudsnit:

Figur 1: Matrikelkort med skybrudstunnel vist med blå og lokal terrænhævnning på NNs matrikel til kote +27 vist med grøn streg.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål
Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter.

Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Gladsaxe Kommune har afgivet habitatkonsekvensvurdering, hvoraf fremgår bl.a.:

”Natura 2000

Gladsaxe Kommune vurderer ikke, at nærværende projekt i sig selv kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Den kumulative effekt af projektet, dvs. effekten i forbindelse med andre planer og projekter, vurderes heller ikke at føre til en væsentlig påvirkning. Projektområdet ligger omkring 1,8 km fra Natura 2000-område nr. N139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov.

Bilag IV arter

Smørmosen rummer store moseområder hvor der yngler stor vandsalamander og spidssnudet frø, i en række af vandhullerne. Derudover findes en række flagermus i området. Der er ikke kendte yngleforekomster af flagermus i Smørmosen, men det kan ikke udelukkes at der er ynglekolonier. Området er et oplagt fourageringsområde for mange arter af flagermus.

På baggrund af redegørelsen i ansøgningsmaterialet, finder Gladsaxe Kommune, at der ikke vil ske påvirkning af den økologiske funktionalitet for bilag IV arter.”

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Gladsaxe Kommunes fredningstilsyn har afgivet følgende vurdering:

”Gladsaxe Kommunes fredningstilsyn vurderer at ansøgningsmaterialet grundigt redegør for, at projektet ikke strider mod fredningens formål. Hverken placeringen af udløbsbygværket eller udlødningsen af skybrudsvand kan således antages, at påvirke de beskyttede naturområder og de beskyttede bilag IV arter negativt.

Udløbsbygværket kan betragtes som et teknisk anlæg, men udformning og placering, bevirker at det efter vores vurdering ikke påvirker områdets natur eller landskab negativt. Derfor støtter Gladsaxe Kommunes fredningstilsyn en dispensation til opførelse af anlægget. Det taler også for en dispensation, at anlægget ikke har nogen elektriske eller mekaniske dele, der larmer, lyser, bevæger sig eller på anden måde påvirker omgivelserne ud over den umiddelbare placering af anlægget.

Gladsaxe Kommunes fredningstilsyn vurderer at terrænændringen er meget begrænset på grænsen til det bagatelagtige. Det vægter også positivt for en dispensation, at området hvor anlægget udføres, er tidligere haver der ikke bærer præg af urørt natur som andre dele af mosen og som har ret begrænset naturværdi.”

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt bl.a.:

”I forhold til fredningen ser vi ikke umiddelbart nogle problemer, da der er tale om at udløbet etableres som et underjordisk bygværk, der dækkes med jord. Dog bør det sikres, at den tilførte jord ikke er forurenet eller næringsrig.”

Fredningsnævnet har ikke modtaget indvendinger over for dispensationsansøgningen.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at projektet ikke compromitterer de hensyn, der beskyttes ved fredningen, og at projektet som følge af sin karakter ikke vil være synligt i landskabet og alene have en midlertidig påvirkning i forbindelse med anlægsarbejdet.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på den vurdering, som Rødovre Kommune har foretaget.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Gladsaxe Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra fredningsnævnet med sagsnr. FN-KBH-42-2021.
[Klik her for at se afgørelsen.](#)

29. marts 2023
Sagsnr.: 22/05439
Klagenr.: 1034716
JSE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afgørelse om dispensation til midlertidig opstilling af træskulpturer inden for fredning i Gladsaxe Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 28. marts 2022 om dispensation til midlertidig opstilling af fem træskulpturer på matr.nr. 21 og 4bs Bagsværd samt matr.nr. 73 Gladsaxe i Gladsaxe Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 19. april 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Gladsaxe og Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Gladsaxe i en fælles klage.

Klager har navnlig anført, at

- det ansøgte strider mod fredningens bestemmelser og formål,
- skulpturerne vil være fremmede i området og uvedkommende for hensynene bag fredningen,
- det ansøgte risikerer at skabe præcedens for opstilling af andre skulpturer i naturen, og
- det ansøgte bidrager til en tivolisering af naturen og er udtryk for en opfattelse, der tillader stigende menneskelig indrykning i naturen til skade for denne.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

De berørte matrikler har et samlet areal på ca. 14 ha og er spredt mellem en større gruppe matrikler, som tilsammen udgør det område, der kaldes Smør- og Fedtmosen. Den sydlige og vestlige del af området består hovedsageligt af åbne mark- og græsarealer med spredte søer, mindre klynger af træer og enkelte gårdbebyggelser. Den nordlige og østlige del af området består hovedsageligt af moseområder med tæt træbevoksning. Hertil kommer en række mindre, åbne områder, med spredte træklynger. Moserne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper, og det samme er en række overdrev og søer i området. Der er etableret et stisystem igennem området.

Området omkring Smør- og Fedtmosen består hovedsageligt af bymæssig bebyggelse.

Matriklerne er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.⁴ Fredningen har til formål at bevare og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier, at sikre almenhedens ret til færdsel i området, at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen. Fredningen indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse, etablering af tekniske anlæg, opstilling af skæmmende elementer samt ændringer i terræn og vegetationsforhold. Primitive publikumsfaciliteter som f.eks. borde, stole og toiletter kan opstilles efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden, når hensynet til naturværdierne respekteres.

⁴ <https://www2.blst.dk/nfr/08037.00.pdf>.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for København har den 28. marts 2022 meddelt dispensation til i en periode på fem år at opstille fem træskulpturer på matr.nr. 21 og 4bs Bagsværd samt matr.nr. 73 Gladsaxe, beliggende i Smør- og Fedtmosen.

Dispensationen er meddelt på vilkår af, at skulpturerne bliver placeret i umiddelbar tilknytning til eksisterende bænke eller lignende eksisterende, lovlige konstruktioner. Det er endvidere et vilkår, at figurerne fjernes ved projektperiodens udløb, og at arealet, hvor de har stået, reableres.

Det fremgår af sagens oplysninger, at virksomheden Norse Theme Parks A/S ved e-mail af 15. juni 2021 har ansøgt fredningsnævnet om dispensation til opstilling af fem træskulpturer i det fredede område. Det fremgår af e-mailen, at ansøgningen er udarbejdet efter tæt dialog med landskabsarkitekt og biolog fra Gladsaxe Kommune.

Af notat af 15. juni 2016 om vurdering af træskulpturer i fredet område, udarbejdet af Gladsaxe Kommune, Klima Og Natur, som er vedhæftet e-mailen fra ansøger, fremgår det som baggrund for ansøgningen, at ansøgers udendørsspilkoncept har udviklet et app-baseret spil "Det Skinnende Sværd," som skal flytte gamere ud af de lumre værelser og ud i den friske luft. Det er oplyst, at spillet er almennyttig og nonprofit og i samarbejde med Gladsaxe Bibliotek.

Det fremgår af notatet, at projektets indhold omfatter opstilling af i alt ni træskulpturer, hvoraf fem af disse ønskes nænsomt placeret i Smør- og Fedtmosen og de øvrige ved gangtunnel under motorvej 16, Bagsværd Svømmehal ved søen, Jernalderbopladsen og en ved Værebros Beboerhus. Træskulpturerne skal være 150 cm høje og ca. 65 cm brede, med et påmonteret træskjold med en diameter på 80-90 cm. På træskulpturens fod vil der påsættes et skilt med teksten "Det Skinnende Sværd, fonden Villum, Gladsaxe Kommune" samt oplysning om, hvor brugerne kan hente spillet. Skulpturerne ønskes etableret på en sokkelfod, der er 64 cm dyb, og ca. 19 x 19 cm i bred. Sokkelfoden etableres imellem evt. træer. Spillet kan spilles individuelt, men det forventes, at unge i par vil benytte spillet eller familier som led i fritidsunderholdning med bevægelse og et aktivt udeliv. Spillet er tilgængeligt hele døgnet, men målgruppen vil med stor sandsynlighed kun benytte spillet i dagtimerne fra kl. 8.00-20.00, hvorfor skulpturerne ikke belyses, da de skal indgå i Smørmosens rekreative udtryk og nuværende infrastruktur. Placeringen af de fem træskulpturer er udvalgt i samarbejde med fredningstilsyn og forvalter i Gladsaxe Kommune, og det fremgår af kortmateriale i notatet, at skulpturerne opstilles i nærheden af eksisterende stier, således at fire af skulpturerne skal stå i den østlige del af Smør- og Fedtmosen, mens én skal stå cirka midt i området.

Det fremgår af notatet, at skulpturerne skal stå i minimum 5 år og maksimalt 8 år, med opsætning fra 1. oktober 2021.

Kommunens forvalter har anført i notatet, at projektet understøtter visionen om at få flere børn ud i naturen, at skulpturerne er udført i træ og tilpasset omgivelserne, og at når perioden udløber, skal alt fjernes også fundamenter i jorden.

Kommunen har i forhold til dispensation fra fredningen anført, at der i forhold til fredningen kan være tale om små ”master eller lignende” eller primitive publikumsfaciliteter. Da der er tale om flere skulpturer, kan der være tale om en påvirkning af de landskabelige værdier i mosen. Kommunen har derfor vurderet, at projektet kræver dispensation fra fredningen, men at projektet ligger uden for områdets § 3-natur og ikke vil påvirke bilag IV-arter eller berøre Natura 2000-områder.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse, at fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Det fremgår videre, at sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF.

Gladsaxe Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for projektet.

Friluftsrådet har den 30. august 2021 udtalt sig til støtte for en dispensation, da rådet finder det ansøgte gavnligt og originalt.

Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening har 22. september 2021 udtalt sig imod en dispensation med samme argumenter, som fremgår af klagen.

Fredningsnævnet har ved sin afgørelse lagt vægt på, at det ansøgte efter fredningsnævnets opfattelse ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at det ansøgte på de opstillede vilkår understøtter fredningens formål om at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen.

2.3 Klagens indhold

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har modtaget klagen den 19. april 2022 samt uddybende bemærkninger hertil den 23. april 2022.

Klager har indledningsvis anført, at det ansøgte er i strid med fredningens bestemmelser og formål. Naturen skal gå forud for friluftaktiviteter, der hører hjemme i kultiverede parker.

Det ansøgte er efter klagers opfattelse fremmed og irrelevant for områdets naturværdier. Klager har i den forbindelse bemærket, at der ikke findes oldtidsfund med relation til asatroen eller relaterede tidsperioder i området, og at sådanne fund ikke nævnes i fredningen. En dispensation vil ifølge klager kunne skabe præcedens for opsætning af andre uvedkommende

skulpturer, eksempelvis fra den lokale folkekirke, rideklub eller hunde-/kennelklub. Eventuel relevant information om fredningen vil i stedet kunne opsættes på mindre stolper med QR-koder. Det er ifølge klager vigtigt at sætte en grænse for udnyttelse af naturen, så der ikke åbnes for et utal af projekter, der er irrelevante og ødelæggende for en reel naturoplevelse.

Endelig har klager anført, at det ansøgte er udtryk for en generel udvikling, hvor naturen i stigende grad styres og indrettes efter menneskets behov på bekostning af naturværdierne (såkaldt ”domesticering”). Udviklingen er ifølge klager udtryk for et ødelæggende og forældet natursyn, hvorefter naturen kun eksisterer som ressource for mennesket. I den aktuelle sag ser klager også denne udvikling i form af fremadskridende møblering og omdannelse af et stykke fredet natur til en friseret park med uvedkommende gøremål. Fredningen bør efter klagers opfattelse hindre en sådan udvikling ved at beskytte området mod ændringer.

2.4 Andre bemærkninger til klagen

Ansøger har den 5. juni 2022 indsendt bemærkninger til klagen og har navnlig anført, at der ikke er tale om en skulpturpark eller et kunstprojekt, men en måde at fremme børn og unges bevægelse og naturoplevelse inden for rammen af et fritidsformål. Kernen i projektet er at få flere børn ud i naturen, således at fremtidige generationer oplever og får kendskab til naturen omkring dem. Naturen kan og skal ifølge ansøger også rumme de nye generationer.

Ansøger har i den forbindelse bemærket, at et af fredningens delformål er at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen. Hensynet til naturen afspejler sig ifølge ansøger i figurenes placering uden for § 3-natur og i tilknytning til øvrige rekreative faciliteter, såsom stier og bænke.

For så vidt angår skulpturenes tema har ansøger bemærket, at nordisk mytologi er en del af børn og unges kulturelle læring, og at dette knytter sig til ikke-bebyggede miljøer – navnlig naturen. Det afgørende er ifølge ansøger ikke, om der har været konkrete fund i området, men snarere at naturen giver plads til børn og unges fantasi.

Endelig har ansøger anført, det ansøgte midlertidige karakter er med til at hindre en tivolisering af naturen, og at der ikke er risiko for uønsket præcedens, da en dispensation fra en fredning altid vil komme an på en konkret vurdering. Uanset hvilket natursyn der måtte være tale om, er det ifølge ansøger grundlæggende fredningens formål og dispensationens vilkår, der er afgørende for, om projektet er meningsfuldt.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smørmosen og Fedtmosen.

Om fredningens formål fremgår følgende af fredningens § 1:

”§ 1 Fredningens formål

De er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen”

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 3 Arealernes drift og anvendelse

[...]

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformatorstationer og lignende på arealet.

[...]

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

[...]

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
[...]

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

[...]

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Sædvanlige husdyrhegn, der ikke forhindrer offentlighedens adgang.”

Fredningen er gennemført efter forslag fra Københavns amt, Gladsaxe Kommune og Herlev Kommune ud fra et ønske om at bevare naturområdets biologiske, landskabelige og rekreative værdi, og at sikre områdets mosaikstruktur og kontraster mellem det dyrkede og udyrkede. Om området blev det blandt andet oplyst, at det primært benyttes af det uorganiserede friluftsliv, og at det er muligt at opleve et varieret landskab med små biotoper, mosehuller og krat, store landskabsrum, overdrev og landbrug.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Nævnet har lagt vægt på, at ét af fredningens formål er at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og øvrige bestemmelser i fredningen giver mulighed for at tillade indretninger til varetagelse af fritidsformål og hensynet til besøgende.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte. Nævnet har ligesom fredningsnævnet lagt vægt på, at det ansøgte kan understøtte den del af fredningens formål, der omhandler forbedring og regulering af områdets anvendelse til fritidsformål, og det ansøgte ikke strider mod hensynet til naturen. Nævnet har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at der er tale om en tidsbegrænset dispensation, at skulpturerne er begrænset i antal og størrelse, samt at disse placeres på arealer med eksisterende beplantning, der kan bidrage til at sløre deres fremtræden i landskabet. Der er endvidere lagt vægt på, at vilkåret om placering ved eksisterende bænke eller lignende sikrer, at påvirkningen af områdets natur og landskab holdes på steder, som i forvejen er påvirket af menneskelige installationer og aktivitet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke, at der med en dispensation til det ansøgte er skabt præcedens for at tillade andre hypotetiske projekter, som nævnt af klager, inden for den aktuelle fredning eller andre fredninger i Gladsaxe Kommune, idet påvirkningen i forhold til naturen og fredningens øvrige formål skal vurderes konkret i forhold til projektet udformning og formål.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 28. marts 2022 om dispensation til midlertidig opstilling af fem træskulpturer på matr.nr. 21 og 4bs Bagsværd samt matr.nr. 73 Gladsaxe i Gladsaxe Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for København (sagsnr.: FN-KBH-42-2021) samt for klageren via Klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Thomas Steensen
Stedfortrædende formand

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Herlev Kommune
Att.: Kris Ømann

Via e-post: Kris.Omann@herlev.dk

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-10-2024

Den 26. september 2024

Smør- og Fedtmosen – Oprensning af strækning af Tipperup Å

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til Oprensning af strækning af Tipperup Å på ejendommene matr.nrr. 79 Bagsværd samt 10ⁱ og 11^a Hjortespring, beliggende vest for Gråpilevej på grænsen mellem Gladsaxe og Herlev Kommuner. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår med orange markering af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør- og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødkning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

...”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Herlev og Gladsaxe Kommuner fredningstilsyn har vurderet, at projektet ikke berører Natura 2000 hensyn. Om bilag IV arter har fredningstilsynene vurderet som følger:

”Der er registreret Stor vandsalamander og Spidssnudet frø i flere søer og vådområder i Smør- og Fedtmosen, det kan derfor ikke udelukkes at disse arter findes i de vådområder der støder op til Tibberup Å. Det kan derfor heller ikke udelukkes, at en vandstandssænkning kan forringe yngle- og rastesteder for disse arter, da potentielle lavvandede yngleområder for disse arter kan udtørre.”

Herlev kommune har supplerende anført bl.a.:

På baggrund af risikoen for, at potentielle yngle- og rastelokaliteter for stor vandsalamander og spidssnudet frø forringes ved oprensningen af vandløbsstrækningen, vurderer Herlev Kommune som fredningstilsyns- og naturmyndighed i henhold til forsigtighedsprincippet, at oprensningen ikke kan gennemføres, inden der som minimum er sikret foranstaltninger, der beskytter potentielle bestandenes økologiske funktionalitet. Alternativt skal feltregistreringer bekræfte, at der ikke forekommer bilag IV-arter i den påvirkede mose og sø.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Herlev og Gladsaxe Kommuner fredningstilsyn har udtalt sig imod projektet med følgende formulering:

”Oprensningen er ikke i overensstemmelse med fredningens § 3 og vil derfor kræve en dispensation fra Fredningsnævnet. Til dette skal nævnes, at projektet af naturmyndighederne (i begge kommuner) vurderes til hverken at bevare eller fremme områdets biologiske værdier og dermed også kan være i modstrid med fredningens § 4 – herunder en sandsynlig vegetationsændring omkring de naturbeskyttede § 3 moser.”

Herlev kommune har supplerende anført bl.a.:

”Herlev Kommune vurderer som fredningstilsyns- og naturmyndighed desuden ikke, at der er særlige omstændigheder, der kan begrunde dispensationen. Her henvises til Miljø- og Fødevareklagenævnets retspraksis, hvor klagenævnet fastslår, at væsentlige jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse ikke er tilstrækkelig for at begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. En særlig omstændighed, der kan begrunde dispensationen, kan være et naturforbedrende tiltag⁶. En årsag til, at Tibberup Å karakteriseres som besiddende moderat økologisk tilstand, skyldes vandløbets ringe strømføring. Oprensning og uddybning af Tibberup Å vil øge strømføringen i vandløbsstrækningen og umiddelbart opstrøms, men uddybes vandløbet til samme bredde, er der fortsat risiko for udtørring af vandløbet i sommerhalvåret. Herlev Kommune vurderer derfor ikke projektet som værende et naturforbedrende tiltag, da det kun forbedrer et parameter på en del af strækningen, og ikke vandløbets samlede økologiske tilstand, hvilket er målsætningen ifølge Vandområdeplanerne 2021-2027.”

DOF og Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Lars Thiim (udpeget af miljøministeren), Arly Eskildsen (udpeget af Herlev Kommune) og Kristian Erland Jensen (udpeget af Gladsaxe Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved afslag på dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte strider mod fredningens formål, da det kan skade områdets biologiske værdier.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er imidlertid fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på de oplysninger, som Gladsaxe og Herlev Kommuners fredningstilsyn har meddelt.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Gladsaxe Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives

via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET
FOR KØBENHAVN

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

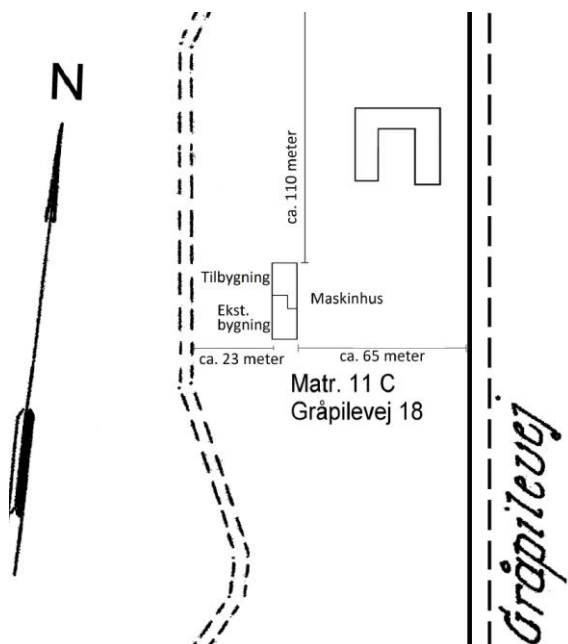
kobenhavn@fred-
ningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-11-2025

Den 9. oktober 2025

Per Laursen
Via e-post: per@graapil.dk

Smør- og Fedtmosen – Maskinhus

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til opførelse af maskinhus på 104 m² på ejendommen matr.nr. 11^c Hjortespring, beliggende Gråpilevej 18, 2880 Bagsværd. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Projektet

Af projektansøgning fremgår bl.a.:

” Placering og udformning

Vi har nøje overvejet placeringen af tilbygningen. Den vil blive opført i forlængelse af det eksisterende maskinhus, som ligger diskret i terrænet. Den omkringliggende beplantning – med gran-, æble-, pile- og birketræer – skærmer allerede for indkig fra sti og vej, og tilbygningen vil blive holdt i samme diskrete stil med en jordfarvet overflade. Vores mål er, at bygningen skal falde naturligt ind i landskabet.

Overensstemmelse med fredningskendelsen

Vi har også sikret, at vores planer er i overensstemmelse med §4 i fredningskendelsen for området, som tillader:

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

Vi håber derfor, at vores ansøgning vil blive imødekommet, så vi kan tage næste skridt mod at skabe en ejendom, der både understøtter vores drift og bidrager positivt til områdets biodiversitet.”

Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 25. maj 2004 om fredning af Smør- og Fedt Mosen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at beskytte og forbedre områdets biologiske og landskabelige værdier
2. at sikre almenhedens ret til færdsel i området
3. at forbedre og regulere områdets anvendelse til fritidsformål under hensyn til naturen, og
4. at sikre overholdelsen af Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser til at beskytte naturen

...

§ 3 Arealernes drift og anvendelse

De fredede arealer må ikke benyttes til motorbaner, skydebaner, flyveplads, oplags- eller losseplads eller til henkastning af affald.

Veje må ikke føres over det fredede areal.

Der må ikke opstilles master, vindmøller, transformerstationer og lignende på arealet.

Der må ikke opsættes reklamer eller placeres lyskilder til gene for nattehimlen.

Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres tekniske anlæg.

Opstilling af telte, campingvogne, hytter, boder, skure, kolonihavehuse eller andre skæmmende elementer må ikke finde sted.

Der må ikke foretages udstykning og matrikulære ændringer, hvorved der fastlægges synlige skel.

De eksisterende græsningsarealer anvendes fortsat til høslet eller til afgræsning. Retningslinjer herfor udpeges i plejeplan. Denne bestemmelse berører ikke arealer med landbrugspligt.

Der må ikke anvendes pesticider på de fredede arealer. Gødskning må kun foretages i Træbanken og på de landbrugspligtige arealer, og den skal opfylde gældende krav for økologisk jordbrug.

Der må ikke foretages foranstaltninger, der tilsigter yderligere afvanding af de fredede arealer. Dog kan der foretages foranstaltninger til sikring af de eksisterende systemer for at opretholde færdslen i området.

Eksisterende grøfter må ikke uddybes, udvides eller rørlægges. Fredningen er dog ikke til hinder for sædvanlig vedligeholdelse, herunder oprensning af eksisterende grøfter og dræn.

Ved oprensning af småsøer og mosehuller kan det afgravede materiale spredes på arealet.

Eksisterende, lovlig bebyggelse berøres ikke af fredningen.

...

§ 4 Tilstandsændringer

Der må ikke foretages ændringer i terræn og vegetationsforhold, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

Eksisterende beplantning skal ved genplantning erstattes med egnskarakteristiske arter. Det er tilladt at plante solitære træer og spredte trægrupper i henhold til en plejeplan.

Når hensynet til arealernes naturværdier respekteres, kan følgende anlæg efter tilladelse fra tilsynsmyndigheden etableres:

Mindre, kortvarige teltlejre indenfor arealer, udlagt hertil i en plejeplan.

Primitive publikumsfaciliteter, som for eksempel borde, stole og toiletter.

Læskure til dyr.

Den for landbrugsdriften nødvendige bebyggelse.

...

Hele fredningskendelsen samt de dispensationsafgørelser, der er afsagt vedrørende denne fredning kan læses på følgende link:

<https://www2.blst.dk/nfr/08037.00.pdf>

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det ansøgte projekt har en placering, der ikke ligger i relevant afstand fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde.

Herlev Kommunes fredningstilsyn har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Fredningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på

”Følgende bilag IV-arter er registreret i Smør- og Fedtmosen: Stor vandsalamander, spidssnudet frø, vandflagermus, troldflagermus, brunflagermus, dværgflagermus og skimmelflagermus.

...

Det berørte areal, hvor tilbygningen ansøges om at blive etableret, vurderes ikke at udgøre en særskilt værdi for bilag IV-arter.

Vurdering i forhold til padder

Herlev Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke padder, eftersom der fortsat er udstrakte natur- og græsarealer i området, og der ikke foretages indgreb på søer og vandhuller. I vurderingen lægges der vægt på, at der er tale om en tilbygning til eksisterende bebyggelse, så bebyggelsen på ejendommen ikke spredes yderligere, og lokale paddebestandes spredningsmuligheder dermed ikke vurderes at blive forringet.

Vurdering i forhold til flagermus

Herlev Kommune vurderer, at projektet kan påvirke på flagermus, hvis der foretages indgreb på eksisterende maskinhus i forbindelse med etablering af tilbygningen. Skimmelflagermus, troldflagermus og dværgflagermus benytter bygninger til yngle- og rastelokaliteter, og indgreb i form af renovering eller nedrivning af eksisterende bebyggelse kan forårsage beskadigelse af potentielle yngle- og rastelokaliteter for disse arter. Dette er et opmærksomhedspunkt fra Herlev Kommune, eftersom det ikke fremgår af ansøgningen, om der foretages indgreb på eksisterende bebyggelse. Er det tilfældet, skal der foretages en flagermusundersøgelse inden indgrebene for at afklare behovet for afværgeforanstaltninger.

Herlev Kommune formoder, at etablering af tilbygningen kræver rydning af træerne nord for eksisterende maskinhus. Træerne har slanke stammer uden tydelige hulheder, og ud fra undersøgelse af historiske luftfotos, antages træerne at være ca. 30-40 år gamle. Herlev Kommune vurderer derfor, at det er usandsynligt, at træerne udgør potentielle yngle-

og rastelokaliteter for flagermus, men hvis træerne skal fældes, er en nærmere undersøgelse af mulige yngle- og rastelokaliteter i træerne nødvendig i henhold til forsigtighedsprincippet.”

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Herlev Kommunes fredningstilsyn har oplyst bl.a.:

”Herlev Kommune vurderer, at projektet vil forringe området natur- og landskabsværdi i mindre grad ved at øge det bebyggede areal på ejendommen. Det vurderes dog ikke at være en væsentlig forringelse, da bebyggelsen ikke spredes yderligere ud på ejendommen, og tilbygningen ikke erstatter et naturareal, men et areal, der anvendes til opbevaring af udstyr og materialer. ...

Vurdering i forhold til natur og landskab

Herlev Kommune vurderer ikke, at projektet hverken direkte eller indirekte påvirker naturtyper, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Herlev Kommune vurderer, at tilbygningen medfører en mindre forringelse af landskabet ved at øge bebyggelsen på ejendommen. Ejendommens bebyggelse spredes dog ikke ud på arealet, eller erstatter naturarealer, men der gøres opmærksom på, at der med Fredningsnævnets dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra d. 7. november 2006 blev tilladt en forøgelse af det bebyggede areal på ejendommen fra ca. 270 m² til ca. 410 m². Herlev Kommune understreger vigtigheden i at sikre, at landbrugsejendommen i det fredede område bevarer sin karakter landbrugsejendom af hensyn til landskabet. Det fremgår ikke af ansøgningen, hvilke materialer tilbygningen vil bestå af. Derfor kan Herlev Kommune ikke vurdere, hvorvidt tilbygningen vil fremstå skæmmende i form af for eksempel lysrefleksion mod omgivelserne

Eksisterende læhegn langs omkringliggende rekreative stier og Gråpilevej samt træer omkring eksisterende maskinhus vurderes dog at medvirke bevaring af landskabsoplevelsen for rekreative brugere af området ved at skærme udsynet til bebyggelsen. Hvis der gives dispensation til tilbygningen, er det derfor vigtigt at bevare eksisterende træer eller plante nye som kompensation, hvis træer skal fældes.

Nødvendighed i forhold til landbrugsdrift

Det fremgår ikke af ansøgningen, om tilbygningen er nødvendig for landbrugsdriften. Da der er tale om en landbrugsejendom med et meget beskedent areal på 3 ha, som ikke dyrkes i nævneværdigt omfang, har Herlev Kommune svært ved at se nødvendigheden af byggeriet, herunder af yderligere kapacitet til eventuelle landbrugsmaskiner mv.”

Danmarks Naturfredningsforening har anført bl.a.:

”Vi tilslutter os fuldt ud den faglige vurdering og redegørelse, som Herlev Kommune selv har fremlagt i sagen – og finder det påfaldende, hvis kommunens egne principper og retningslinjer ikke følges konsekvent.

Ifølge både Fingerplanen og Herlev Kommunes egne retningslinjer må der ikke ske nybyggeri i de grønne kiler – og slet ikke i områder med fredningsstatus. Den slags dispensationer underminerer ikke blot naturbeskyttelsen lokalt, men også tilliden til kommunens forvaltning af sårbare naturområder.

Matriklen (Gråpilevej 18) udgør alene ca. 3 hektar. Det er langt fra tilstrækkeligt areal til et bæredygtigt dyrehold med kvæg, grise, får og høns, som det ellers fremgår af ansøgningen. Den reelle konsekvens bliver derfor et dyrehold baseret på indkøbt foder og tilkøbt drift, hvilket i praksis ændrer områdets karakter fra natur- og rekreatiomsområde til en intensivt drevet privat ejendom.

Det er uacceptabelt, at der ikke samtidig gives en klar redegørelse for, hvordan gødning, affald og øvrig drift vil blive håndteret. Dette er et alvorligt manglende hensyn til både miljø, naboer og de mange brugere af området.

Fårehold, som specifikt nævnes i ansøgningen, er ikke en driftsform, der øger biodiversitet. Herlev Kommune har selv indstillet sin praksis med udlejning til fårehold netop af denne grund. At tillade nybyggeri med netop denne begrundelse virker derfor selvmodsigende.

Den ansøgte bygning er desuden markant overdimensioneret i forhold til matriklens størrelse og anvendelse. Et læskur på 31 m² til en potentiel lille fåreflok er ude af proportion og tyder snarere på en ambition om udvidelse af faciliteter, der ikke har noget fagligt grundlag i forhold til arealet.

Såfremt der – mod al forventning – gives tilladelse til opførelsen, bør der stilles meget præcise og begrænsende krav til bygningens udformning, højde, taghældning, materialevalg og farve. Ethvert afvigelse vil have visuel og funktionel betydning for et område, som allerede er under pres.

Det er fuldstændig afgørende, at fredningen af Smørmosen og Fedtmosen samt de omkringliggende arealer håndhæves strengt. Det er et unikt naturområde med stor betydning for både Herlev og Gladsaxe Kommunes borgere, og enhver svækkelse af beskyttelsen vil være uoprettelig.

Det må desuden pointeres, at der ikke er tale om en fuldtidslandbrugsbedrift, men om en mindre hobbyejendom, der i praksis forsøger at udvide sine rammer på bekostning af fælles naturværdier. Der er derfor ikke tale om erhvervsudvikling, men om privat luksus på naturens bekostning.

Det skal også medtages i vurderingen, at denne ejendom er én af meget få med landbrugstilladelse i et i øvrigt fredet og bynært område, der dagligt benyttes af mange borgere til rekreative formål. En enkelt ejendoms dispositioner bør ikke tillades at kompromittere den fælles vision om at bevare og udvikle området som et sammenhængende, uberørt naturområde.

Endelig må vi insistere på, at erfaringerne fra den stærkt problematiske sag på Gråpilevej 24 – med dokumenterede overtrædelser af dispensationer og manglende tilsyn – indgår som advarsel og læring. Der er ingen garanti for, at regler overholdes, når først en dispensation gives.”

DOF Herlev har anført bl.a.:

”Det er prisværdigt, at ansøger gerne vil bidrage til naturpleje og biodiversitet i Smør og Fedtmosen. Det er en meget lille landbrugsejendom med fårehold. Vi savner belæg for, at flere dyr vil gøre en forskel for hele områdets biodiversitet.

Vi konstaterer, at der i flg. luftfoto ligger en del småbygninger/overdækninger på matriklen, som der tilsyneladende ikke er søgt om tilladelse til at opføre.

Gennem årene er der givet flere dispensationer til udvidelse af bygningskapaciteten – ret så kraftigt. Grænsen for opførelse af bygninger på så lille en matrikel må være nået.

Vi undrer os over, at det i sin tid plantede nåletræshegn, nu bruges som argumentation for, at man kan skjule en ny bygnings dominans i landskabet. Nåletræshegnet blev plantet uden ansøgning, og fik efterfølgende en dispensation, da Fredningsnævnet den gang ikke mente at have kompetence til at begære det fjernet på grund af uklarhed i den daværende fredning. Det er blevet helt klart i den nye fredning, at der ikke må plantes hegn. Det, opfatter vi, som at der heller ikke skal plantes nyt i tilfælde af, at træer i hegnet går ud.

DOF Herlev kan ikke anbefale det ansøgte projekt.”

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Vibeke Preisler (udpeget af Ministeriet for Grøn Trepert) og Arly Eskildsen (udpeget af Herlev Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved afslag på dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at der ikke af tilsynsmyndigheden er givet tilladelse til byggeriet i medfør af fredningsvilkårenes § 4. Fredningsnævnet vurderer, at det ansøgte strider mod fredningens formål om at beskytte og forbedre de landskabelige værdier. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at en dispensation på vilkår af fjernelse af den eksisterende, skæmmende småbygning, ikke på nuværende tidspunkt er mulig, da der ikke foreligger fornøden sikkerhed for, at dette kan ske uden skade på en eventuel bestand af flagermus.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Herlev Kommune, Gladsaxe Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.